68 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 16. oktobra 2015

Leto LXVIII, št. 83, cena 1,70 EUR, 14 HRK | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Odprli še čistilno napravo v Retečah

Po petnajstih mesecih poskusnega obratovanja je dobila uporabno dovoljenje tudi čistilna naprava v Retečah, še zadnji objekt v velikem projektu urejanja porečja Sore. V sredo so jo uradno predali v uporabo.

Danica Zavrl Žlebir

Reteče – Konec septembra je po nekaj več kot letu dni poskusnega obratovanja nova čistilna naprava v Retečah dobila uporabno dovoljenje. »To je še zadnji objekt v okviru projekta Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore, ki smo ga skupaj vodile vse štiri občine na Škofjeloškem in je bil sofinanciran iz Evropske unije. V občini Škofja Loka sta bili poleg kanalizacijskega omrežja zgrajeni tudi dve čistilni napravi, centralna na Suhi je bila temeljito obnovljena, povsem nova pa je v Retečah z zmogljivostjo 2400 populacijskih enot, njena vrednost je 1,2 milijona evrov, od tega je okoli 80 odstotkov financirana iz nepovratnih sredstev,« je ob uradnem odprtju v Retečah povedal škofjeloški župan Miha Ješe. Trenutno se lahko na čistilno napravo priključi okoli petsto gospodinjstev, torej 1700 populacijskih enot, zmogljivejšo so gradili zaradi pričakovanih novih poselitev, je dodal projektant naprave Radoslav Vodopivec z Inštituta za ekološki inženiring.

Z novo sodobno čistilno napravo prebivalci vzhodnega dela občine Škofja Loka, vasi Godešič, Reteče in Gorenja vas - Reteče, dobivajo urejen sistem odvajanja in čiščenja odpadnih voda, s tem so zagotovljeni tudi pogoji za optimalen razvoj tega najbolj ravninskega dela občine. Ta je v okviru projekta pridobil tudi 5,4 kilometra novega primarnega kanalizacijskega sistema s pripadajočimi objekti, prek katerega odpadna voda iz teh naselij priteče na novo čistilno napravo.

▸ 2. stran

Projektant Radoslav Vodopivec in župan občine Škofja Loka Miha Ješe sta slovesno odprla čistilno napravo v Retečah. / Foto: Tina Dokl

V Smolevi se bojijo »cunamija«

Krajani Smoleve pri Železnikih se bojijo, da bodo kupi hlodovine, naložene v njihovi grapi, ob večjih padavinah zdrseli v potok in povzročili veliko katastrofo.

Ana Šubic

Železniki – Krajanom Smoleve pri Železnikih že nekaj mesecev povzročajo skrbi velike skladovnice hlodovine, ki čakajo na razrez in predelavo v tamkajšnjem Saglesu, pogodbeni žagi Kmetijsko-gozdarske zadruge Škofja Loka, ki je les tudi odkupila in uskladiščila v Smolevski grapi. Ker je ponekod naložen tik ob potoku, obstaja velika poplavna ogroženost, opozarjajo domačini.

»Najbolj kritičen je kup lesa pod Mlinšami, ki je deponiran na neutrjenem in plazečem terenu. Dvomimo, da bo ob večjem deževju nasip zdržal pod težo lesa. Obstaja nevarnost, da zdrsne v potok, naredi umetni jez in ob njegovem predrtju bo zagotovo cunami. Najprej so ogrožene štiri hiše v Smolevi, potem pa bo rušilni val šel naprej proti Ovčji vasi in v Železnike,« je zaskrbljen predsednik Krajevne skupnosti Železniki Janez Rakovec. Na žagi so sicer prepričani, da je nasip na Mlinšah dovolj trden, a so se predvčerajšnjim vseeno lotili praznjenja najbolj sporne deponije. »Red je treba narediti, preden bo katastrofa. Skladiščenje lesa je dovoljeno na žagi in nikjer drugje. Poskušamo se zmeniti brez inšpekcij, saj ne želimo, da bi naš sosed plačeval kazni, bi mu pa nekdo moral povedati, da s svojo žago ne more biti po celi grapi,« je prepričana domačinka Nika Lotrič.

▸ 6. stran

V Smolevski grapi je ta čas več kot 1500 kubičnih metrov hlodovine. / Foto: Andrej Tarfila

AKTUALNO

Vsi ne želijo elektrike v Ravensko Kočno

Župan Jurij Rebolj je sklical izredno sejo občinskega sveta Jezersko, na kateri so odločali o elektrifikaciji Ravenske Kočne. Udeležili so se je tudi lastniki zemljišč, ki naj bi investiciji s podelitvijo služnosti prižgali zeleno luč. 3

KRONIKA

Z nožem se je le branil

Na tri leta zapora obsojeni Leščan Uroš Čakš je na sodišču zatrdil, da je marca letos Radovljičana z nožem zabodel zaradi strahu za lastno in varnost svoje družine. Obdolženi je na predobravnavnem naroku očitano kaznivo dejanje brez zadržkov priznal. 10

GG+

Pisal govore nemškemu kanclerju

Dr. Peter Kamien je po rodu Nemec, ki se je posvetil marketingu in oglaševanju. Pred petnajstimi leti je odkril Slovenijo, k nam ga je pripeljal posel, potem pa je spoznal še lepo Slovenko, s katero si je ustvaril dom v Cerkljah. 18

GG+

Ravnateljica poučevala v šoli v Malaviju

Tea Dolinar, ravnateljica osnovne šole v Preddvoru, je julij preživela kot prostovoljka v izobraževalnem centru ELA v afriškem Malaviju. V šoli je afriške otroke poučevala matematiko. Dragocena, a tudi boleča izkušnja. 19

VREME

Pretežno oblačno bo, predvsem danes in jutri bo občasno še deževalo. Razmeroma hladno bo.

7/13 °C

jutri: pretežno oblačno

9 770352 666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Dr. Milivoj Veličković Perat

Sem ter tja v tej rubriki predstavimo tudi kakšnega dolgoletnega naročnika Gorenjskega glasa. Tokrat vam predstavljamo znanega slovenskega otroškega nevrologa, dr. Milivoja Veličkovića Perata iz Kranja. Dr. Veličković niti pri svojih skoraj osemdesetih letih ne zna počivati – še vedno poučuje in predava na raznih kongresih ter se aktivno ukvarja z rekreacijo: plava maratone, teče, igra košarko, kolesari, osvaja gorske vrhove, smuča. Vse to počne tudi organizirano, torej se redno udeležuje različnih tekmovanj v teh panogah. Njegov moto je: »Umska in telesna aktivnost sta pogoj, da ohranimo zdravje.« Trenutno je polno zaposlen s pripravo pomembnega mednarodnega kongresa o otroški nevrologiji, ki ga bo prihodnje leto organiziral v Dubrovniku. Da vse to zmore, vstaja že ob peti uri in ne zapravlja časa z gledanjem televizije. Naj bo zgled in motivacija marsikomu izmed nas, ki namesto rekreacije raje poiščemo tisoč in en izgovor, da se ji izognemo.

Dr. Milivoj Veličković Perat je poln energije. Je tudi dolgoletni naročnik Gorenjskega glasa.

Nagrajenci

Nagradna križanka iz GG št. 78 (29. 9.) z geslom Pretecimo Kamnik in Tuhinj nagrajuje Mici Hribar z Vira pri Domžalah, Marjeto Glavač iz Lesc in Staneta Pfajfarja iz Preddvora. Križanka iz GG 79 (2. 10.) z geslom Sodobna pokrajina pa Miro Metko Petrovčič iz Gorenje vasi, Marto Ježek iz Radovljice in Marijo Lenar iz Srednje vasi v Bohinju. Čestitke!

Bled privlačen za Angleže

Britanska veleposlanica Sophie Honey, ki je marca letos začela službovanje v Sloveniji, je minuli torek obiskala Bled. Med drugim so jo seznanili s spodbudnimi številkami o naraščanju števila nočitev angleških gostov v našem turističnem biseru.

Mateja Rant

Bled – »Bled je tako očarljiva destinacija, da ni presenetljivo, da mnogo Angležev, ki obišče Slovenijo, pride tudi na Bled,« je bila po obisku navdušena veleposlanica Sophie Honey. Številni so se na Bledu tudi ustalili in si tu ustvarili nov dom. Tako se je oblikovala močna britanska skupnost na Bledu, ki po besedah Sophie Honey šteje okrog petdeset ljudi. Ob obisku Bleda se je sestala tudi z nekaterimi predstavniki te skupnosti.

»Zelo prijetno se je bilo srečati z njimi,« je dejala Sophie Honey, ki je ob tej priložnosti spoznala tudi Angležinjo, ki je v Slovenijo oziroma takratno Jugoslavijo prišla pred več kot tremi desetletji. »Tu se je zaljubila in tako ostala tukaj,« je z nasmeškom pripovedovala Sophie Honey in nadaljevala: »Pomembno je, da me člani skupnosti spoznajo in da vedo, kako lahko stopijo v stik z našim veleposlaništvom.« Njihova naloga je namreč predvsem nuditi pomoč svojim državljanom, ko se ti znajdejo v težavah ali stiski. Sophie Honey ne čudi, da Bled tako privlači Angleže, da ga obiščejo kot turisti ali se celo odločijo ostati tu, saj je po njenih besedah osupljivo lep. »Tu se ponuja ogromno možnosti za preživljanje prostega časa na prostem, v prečudoviti naravi, ki skriva številne očarljive kotičke za izlete,« po obisku v informacijskem centru Triglavska roža ni skrivala navdušenja Sophie Honey. Všeč ji je, ker je narava tako dostopna. »Zame kot Londončanko je nepredstavljivo, da si za izlet v naravo lahko vzameš eno popoldne. Pri nas je to nemogoče, če hočeš ven iz mesta, je to treba načrtovati za ves konec tedna.« Veseli jo podatek, da narašča število nočitev britanskih gostov na Bledu, ki so lani ustvarili petdeset tisoč nočitev.

Ob obisku na Bledu se je srečala še s tamkajšnjim županom Janezom Fajfarjem. Med drugim sta govorila o pobratenju Bleda z angleškim mestom Henley in kako lahko veleposlaništvo podpre ta prizadevanja.

Sophie Honey / Foto: Tina Dokl

»Preden sem prišla v Slovenijo, sem obiskala tudi Henley, kjer so zelo ponosni, da so partnerji Bleda, saj se zavedajo, da ima Bled zaradi svoje lepote veliko prošenj za pobratenje,« je razložila Sophie Honey. Tako kot na Bledu je tudi v Henleyu razvit veslaški šport, skupno obema mestoma je tudi to, da je v obeh krajih poslovna šola. »Blejsko poslovno šolo bom obiskala ob naslednjem obisku, prav tako grad, saj je tokrat zmanjkalo časa za vse,« se že veseli prihodnjega obiska na Bledu Sophie Honey, ki je še priznala, da Bled ob koncu tedna pogosto obišče z vso družino.

Odprli še čistilno napravo v Retečah

1. stran

Občina pa je hkrati zgradila tudi sekundarni kanalizacijski sistem. »Tako drage kanalizacije nočemo,« pravi ob vhodu k čistilni napravi izobešen napis. Župan Miha Ješe je pritrdil, da je bila gradnja res draga, a brez nepovratnih sredstev kanalizacijskega sistema in čistilne naprave sploh ne bi mogli zgraditi. Lani pa je gradnjo oviralo tudi neugodno vreme, a delo je dobro opravljeno, je župan pohvalil tudi izvajalca del, podjetje Pomgrad.

Čistilna naprava je zgrajena v dveh etažah: bazenski del, kjer potekajo procesi čiščenja odpadne vode, je v celoti vkopan v zemljo, zunanji del naprave je upravna stavba. Nizko obremenjena biološka čistilna naprava omogoča mehansko in biološko stopnjo čiščenja odpadne vode in zadostuje okoljskim predpisom, je ob ogledu nove čistilne naprave še pojasnil Radoslav Vodopivec. Napravo prevzema v upravljanje Loška komunala, ki že upravlja precej večjo centralno čistilno napravo na Suhi s 45 tisoč populacijskimi enotami. Direktorica Mateja Žumer je ob končanju še zadnjega komunalnega objekta v sklopu projekta urejanja porečja Sore dejala, naj ima čistilna naprava dolgo življenjsko dobo, naj nemoteno obratuje in z uspešnim čiščenjem odpadnih voda poskrbi, da bo reka Sora čistejša.

Cepljenje proti gripi

Za gripo vsako leto zboli približno deset odstotkov prebivalcev. Slovenija je po precepljenosti proti gripi na repu Evropske unije.

Suzana P. Kovačič

Kranj – »Gripa je zelo nalezljiva bolezen in virus se z lahkoto širi med prebivalci. Zato je za zaščito pred gripo pomembna preventiva. Priporočljivo je upoštevati enostavna pravila. Ostanemo doma, če zbolimo in bi lahko imeli gripo, temeljito in pogosto si umivamo roke, pri kihanju ali kašljanju si usta pokrijemo s papirnatim robčkom za enkratno uporabo ali kihnemo v rokav. Najučinkovitejša zaščita pred gripo pa je cepljenje,« je poudarila doc. dr. Irena Grmek Košnik z Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ). V njihovi Območni enoti Kranj so s tem tednom začeli cepiti proti sezonski gripi. Cepljenje poteka vsak dan od ponedeljka do petka od 8. do 12. ure, predhodno se ni treba najaviti. S ponedeljkom bodo začeli cepiti proti gripi tudi v Zdravstvenem domu (ZD) Kranj, prostor za cepljenje za odrasle je v pritličju ZD, otroke, mlajše od 5 let bodo cepili v otroškem dispanzerju, med 6 in 19 letom starosti pa v šolskem dispanzerju.

»Cepljenje priporočamo vsem prebivalcem, še zlasti pa ogroženim skupinam. To so starejši od 65 let, kronični bolniki in njihovi družinski člani, majhni otroci in njihovi družinski člani, nosečnice, posamezniki, ki čakajo na sprejeme na bolnišnično zdravljenje, zdravstveni in drugi delavci, ki so pomembni za delovanje različnih dejavnosti,« svetuje Irena Grmek Košnik. Za kronične bolnike in starejše od 65 let je cena cepljenja sedem evrov, za druge prebivalce dvanajst evrov. Kot je še povedala strokovnjakinja, se zaščita vzpostavi približno dva tedna po cepljenju in traja več mesecev, postopoma upada in je po enem letu lahko že prenizka. Cepiti se je treba vsako leto z enim odmerkom cepiva, za otroke, mlajše od devet let, ki se prvič cepijo proti gripi, sta potrebna dva odmerka. Uspešnost cepiva je odvisna predvsem od starosti in imunske sposobnosti prejemnika cepiva ter od podobnosti virusov, ki krožijo, s tistimi, ki so v cepivu. Podatki kažejo, da cepivo prepreči gripo pri 50–90 odstotkih zdravih odraslih, mlajših od 65 let, in prepreči hospitalizacijo zaradi pljučnice in gripe pri 30–70 odstotkih cepljenih starejših oseb in kroničnih bolnikov. Cepiti se ne smejo osebe, ki so kdaj imele resno alergično reakcijo na cepivo proti gripi ali katerokoli snov, ki je lahko prisotna v cepivu v sledovih, npr. jajčne beljakovine, ter osebe, ki prebolevajo akutno bolezen z visoko telesno temperaturo. Neželeni učinki cepljenja so sicer redki, je še dejala Irena Grmek Košnik, večinoma gre za lokalne reakcije na mestu cepljenja, izjemoma povišano telesno temperaturo, slabost, utrujenost in glavobol.

Protivojni recital

Kranj – Polemike o begunstvu so dijake 3. letnika mednarodne mature na Gimnaziji Kranj spodbudile, da so se odločili odstreti zastor s te tabu teme in jo predstaviti v obliki recitala. Protivojni recital, ki ga bodo izvedli v torek, 20. oktobra, ob 13.15 na Glavnem trgu v Kranju, so naslovili Begunstvo na Slovenskem v 20. in 21. stoletju. Na ta dan bodo dijaki pripravili še zbiralno akcijo Odprimo omare, odprimo srce, v okviru katere bodo v sodelovanju z Rdečim križem Kranj zbirali oblačila, plenice in higienske potrebščine za vse, ki jih pesti revščina, tudi za begunce. Pri dogodku sodelujejo tudi z Zavodom za turizem Kranj.

Popravek

Minuli petek smo v članku Obiskali bodo tudi Nejčev grob zapisali člane takratne odprave na prvi slovenski osemtisočak Makalu. S Planinske zveze Slovenije so naknadno sporočili, da so pri obveščanju javnosti o 40-letnici te odprave pomotoma izpustili ime enega člana odprave, in sicer Dušana Srečnika - Zobača. Za napako se alpinistu opravičujejo.

Uredništvo

Vsi ne želijo elektrike v Ravensko Kočno

Župan Jurij Rebolj je ta teden sklical izredno sejo občinskega sveta Jezersko, na kateri so odločali o elektrifikaciji Ravenske Kočne. Poleg svetnikov so se je udeležili tudi lastniki zemljišč, ki naj bi investiciji s podelitvijo služnosti prižgali zeleno luč.

Danica Zavrl Žlebir

Jezersko – Postopek elektrifikacije doline Ravenske Kočne, ko naj bi v tla položili električni kabel od Anclovega do spodnjih postaj tovornih žičnic na Češko kočo in Ledine, se je začel leta 2011. Sedaj bi Elektro Gorenjska lahko začel z gradnjo, občina pa naj bi pri lastnikih zemljišč pridobila služnosti, ki so pogoj za pridobitev gradbenega dovoljenja. Elektrifikacija Ravenske Kočne, ki je umeščena tudi v občinski prostorski načrt in v strategijo razvoja občine, je pomembna tako za obe tovorni žičnici, ki oskrbujeta planinski postojanki, za lastnika Štularjeve planine in gorniški center Dava Karničarja, občina pa želi v dolini urediti parkirišče s parkirnim avtomatom in nemara pozneje tudi z zapornico. Hitra pridobitev gradbenega dovoljenja je najpomembnejša za Planinsko društvo Kranj, ki ji je požar uničil tovorno žičnico za oskrbo koče na Ledinah in želi marca prihodnje leto začeti gradnjo nove. Obe tovorni žičnici sedaj napaja naftni generator.

Dolino Ravenske Kočne želijo elektrificirati, a vsi lastniki zemljišč nočejo dati služnosti. / Foto: Tina Dokl (Arhiv Gorenjskega glasa)

Dolina naj ostane neokrnjena

Vsi pa si ne želijo elektrike v Ravenski Kočni. Nasprotujejo ji trije od štirih lastnikov zemljišč, eden od njih bi se bil sicer pripravljen pogovarjati, če bi občina z njim uredila že več let neuresničene dogovore. A tudi ta ocenjuje, da je občina Jezersko »občina dveh hitrosti«, ko naj bi privilegirani hitreje prišli do nekaterih javnih dobrin. Dodana vrednost Ravenske Kočne bi bila, da ostane, kakršna je, brez posegov, ki bi ogrozili tamkajšnji vodni vir, ki bi povečali promet vanjo, in brez velikega parkirišča v samem osrčju doline. Tako je svoje stališče zagovarjal eden od lastnikov, ki je pred leti priložnost za zavarovanje te lepe doline videl v vzpostavitvi parka Kamniško-Savinjskih Alp, do česar pa potem ni nikoli prišlo.

Potem ko so slišali argumente lastnikov zemljišč, prek katerih bi potekal električni kabel, so svetniki predstavili še svoje. Primož Muri je edini, ki nasprotuje elektrifikaciji, in sicer z več vidikov, od okoljevarstvenega in vodovarstvenega (za vodni vir naj bi bilo sporno predvsem parkirišče sredi Ravenske Kočne) do ekonomskega. Že za sam izkop za električni kabel bi porabili več nafte, kot je tovorni žičnici porabita v več letih, je menil, prav tako, da se planinskima društvoma elektrifikacija žičnic z vidika gospodarnosti najbrž ne splača. Prav tako je menil, da tu ne gre za javni interes.

Dobrina tega stoletja

Ostali svetniki so elektrifikacijo, ki jo je uvodoma predstavil Miha Žumer, vodja službe za razvoj Elektra Gorenjska, podpirali. Peter Sušnik, Drejc Karničar, Boris Meško, Jurij Markič, Iztok Tonejec in Mija Murovec so prepričani, da je potrebna, saj je elektrika civilizacijska nuja tega stoletja. Tudi naravi ne bo škodovala, z ureditvijo parkirišča v dolini pa ravno želijo regulirati sedaj precej kaotično parkiranje in ne pričakujejo povečanja prometa. Elektrifikacija bi olajšala življenje v dolini in pri oskrbi planinskih koč, poleg tega pa gre za čisto, ekološko in trajnostno energijo. Ob odločitvi o elektrifikaciji bi lahko sprejeli tudi zaveze o rešitvi nekaterih drugih problemov (varovanje pred hudourniki, zaščita vodnega vira, parkirišče nižje v dolini ali zapornica, ki bi omejila prevelik promet, morda tudi popravo krivic zaradi preteklih vlaganj lastnikov v elektrifikacijo njihovih kmetij).

Če soglasja lastnikov zemljišč ne bo, bo treba traso za vkop električnega kabla spremeniti, je dejal župan Jurij Rebolj, svetniki pa so s petimi glasovi za (enim proti in enim vzdržanim) sklenili, naj se nadaljuje s postopkom pridobivanja gradbenega dovoljenja za položitev električnega kabla v Ravenski Kočni, občina pa bo gradnjo sofinancirala skladno s projektno dokumentacijo. Vanjo naj bi vložila 40 tisoč evrov.

Vroče zaradi smeti

V ljubljanski Snagi Občino Komenda opozarjajo, da bi ob morebitnem odstopu od pristopne pogodbe k projektu RCERO Ljubljana morala plačati odškodnino.

Ana Šubic

Komenda – Čeprav so na septembrski seji na prvi obravnavi sprejeli predlog odloka o koncesiji za obdelavo in odlaganja določenih vrst komunalnih odpadkov, ki naj bi jo predvidoma podelili javnemu podjetju Snaga iz Ljubljane, je komendske občinske svetnike obenem precej zanimalo, kakšne so možnosti za morebiten izstop iz projekta RCERO oz. kako zavezujoča je pristopna pogodba, ki jo je Občina Komenda podpisala 15. decembra 2009. Pridobitev teh informacij pa je bil tudi glavni razlog, da sta do omenjenega odloka negativno mnenje podala tudi oba pristojna odbora za komunalo, ceste, urejanje prostora in okolje ter za gospodarjenje z občinskim premoženjem in za finance. Na obširno razpravo na septembrski seji se je prejšnji teden z odprtim pismom županu in medijem odzvala Snaga, ki trdi, da občinski svetniki niso odločali o interesih občanov Komende, temveč trenutnega koncesionarja, podjetja Publicus.

V Snagi tako zavračajo trditve, da bo Publicus občanom Komende tudi v prihodnje zagotavljal cenovno najugodnejše storitve. »Prebivalci občine Komenda plačujejo nadpovprečno visoke položnice za ravnanje z odpadki,« trdijo v Snagi. Kot so izračunali, Publicus trenutno povprečnemu gospodinjstvu v Komendi za ravnanje z odpadki zaračuna 29,84 evra, medtem ko bi Snagina položnica za enako storitev znašala samo 13,34 evra, poleg tega je Snaga vsem svojim uporabnikom lani izdala še dobropis v višini decembrskega računa. Kot ugotavljajo, Publicus samo za zbiranje in prevoz odpadkov zaračunava več, kot znaša celotna položnica Snage, ki vključuje tudi stroške njihove obdelave.

V Snagi še poudarjajo, da odpoved sodelovanja s podjetjem Publicus na področju obdelave odpadkov ne bo povezana z dodatnimi stroški za občane Komende, saj je bila Publicusu koncesija za obdelavo in odlaganje odpadkov podeljena le do začetka obratovanja RCERO Ljubljana, ki je predviden 1. januarja 2016. Ob tem opozarjajo, da morebiten odstop od pristopne pogodbe pomeni odškodninsko odgovornost Občine Komenda.

Za pojasnila smo se obrnili tudi na župana Stanislava Poglajna, a jih včeraj do zaključka redakcije časopisa nismo prejeli.

Priznanja tudi na Gorenjsko

V letošnji akciji Moja dežela – lepa in gostoljubna je najboljšo oceno med turističnimi kraji dobil Bled, med mestnimi jedri se je najbolj izkazal Kamnik, med bencinskimi servisi Kranj Labore, v spletnem glasovanju za najbolj urejeno mesto pa je zmagal Kranj.

Vilma Stanovnik

Kranj – Turistična zveza Slovenije je pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja in v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo Republike Slovenije – Direktoratom za turizem in internacionalizacijo že 24. leto zapored pripravila tekmovanje na področju turizma Moja dežela – lepa in gostoljubna. Osnova projekta je tekmovanje slovenskih mest in krajev na področju urejanja prostora, okolja in gostoljubnosti.

Na zaključni prireditvi v Novi Gorici so minuli torek podelili priznanja najboljšim trem v posameznih kategorijah ocenjevanja. Kar nekaj priznanj je šlo tudi na Gorenjsko, saj je med turističnimi kraji prvo mesto pripadlo Bledu, tretje pa Kranjski Gori. Med mestnimi jedri si je prvo mesto prislužil Kamnik, med izletniškimi kraji pa si je tretje mesto zaslužil Ribčev Laz v Bohinju. Med kampi si je drugo mesto prislužil Camping Bled, tretje pa Kamp Danica v Bohinjski Bistrici. Med tematskimi potmi je bila opažena in nagrajena Pot skozi Zalo v Žirovskem vrhu, med bencinskimi servisi pa je priznanje za najlepšega in najbolj urejenega dobil BS Kranj Labore. Mestna občina Kranj je, po izboru obiskovalcev spletnega portala Turistične zveze Slovenije prejela priznanje za najlepše in najbolj gostoljubno večje mesto v Sloveniji.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Devet filmskih mojstrovin

Škofja Loka – Z britansko dramo 45 let se danes, 16. oktobra, začenja jesenski cikel filmskega gledališča v Kinu Sora. Loško filmsko gledališče je staro že 24 let, začelo pa se je z zamislijo, da bi gledalcem predstavili filme, ki izstopajo iz povprečja, so prejemniki prestižnih nagrad in so uvrščeni v art skupino. Do leta 2007 so spored oblikovali v sodelovanju s Kinopodjetjem Kranj, nato pa sami. Letno pripravljajo dva cikla, spomladanskega in jesenskega, v vsakega uvrstijo devet filmskih mojstrovin. Kino Sora je vključen v Europa Cinemas in slovensko Art filmsko mrežo, zato je poudarek na evropskih in avtorskih filmih. Za letošnji jesenski ciklus so oblikovali novi podobi kataloga in plakata. Na voljo so že abonmajske vstopnice, za študente in dijake s popustom. V jesenskem ciklu bodo vse predstave v petkih ob 20. uri. 23. oktobra bodo prikazali misteriozno ameriško grozljivko Zlo za petami, 30. oktobra slovensko komično dramo Šiška de luxe, 6. novembra španski film Popoln dan, 13. novembra francosko dramo Nova prijateljica, 20. novembra britanski zgodovinski film Macbeth, kitajsko-francoski pustolovski film Volčji totem bo na ogled 27. novembra, švedsko-nemška drama Moja sestra suhica 4. decembra in 11. decembra film presenečenja.

POMOČ KRANJSKI PORODNIŠNICI

Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj je specializirana bolnišnica za zdravstveno varstvo žensk in novorojenčkov z dolgoletno in bogato tradicijo.
Letos bo praznovala 60-letnico delovanja in prav na dan v novembru, ko je v kranjski porodnišnici pred šestdesetimi leti zajokal prvi novorojenček, bodo začeli z obnovo prostorov porodnega bloka. Na pomoč jim bodo priskočili člani-obrtniki Območno obrtno-podjetniške zbornice Kranj in s svojimi bogatimi izkušnjami prostovoljno opravili dela, bolnišnica pa bo poskrbela za material, tudi s pomočjo doniranih sredstev.
Akciji se pridružujeta društvo Tandem s projektom Jaz, Ti, Mi za Slovenijo s sloganom »Stara plastenka za nov inkubator« in prostovoljci akcije Manj svečk za manj grobov.

Vsi, ki bi radi pomagali, lahko nakažete sredstva na račun Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj, TRR: SI56 01100-6030277409, ki je odprt pri UJP Kranj, sklic na številko 10-2015. Iz srca hvala!

bolnišnica za GINEKOLOGIJO in PORODNIŠTVO kranj

www.bolnisnica-kranj.si

MESTNA OBČINA KRANJ, SLOVENSKI TRG 1, KRANJ

O poravnavi bo še razmislil

S poravnavo, če bo ta uspela, naj bi Pavel Rupar v tržiško občinsko blagajno vrnil 57 tisoč evrov in pol. Rupar odgovarja: »Spravili so se name, zahtevki so nemogoči.«

Suzana P. Kovačič

Tržič – Avstrijsko podjetje Aquaplus je zaradi neuresničenega projekta čiščenja odpadnih in padavinskih voda od Občine Tržič zahtevalo 335 tisoč evrov z obrestmi, vendar je okrožno sodišče v Kranju februarja letos v celoti zavrnilo njihov tožbeni zahtevek, višje sodišče v Ljubljani pa je zdaj pritrdilo prvostopenjski sodbi. Glavni vzrok za zavrnitev tožbenega zahtevka je bilo zastaranje terjatev, je povedal direktor občinske uprave Drago Zadnikar. Ostal je še dolg nekdanjega župana Pavla Ruparja, 40 tisoč evrov, ki jih je Aquaplus izplačal Ruparju, ki pa denarja ni nakazal v občinsko blagajno. Rupar je bil leta 2013 zaradi zlorabe uradnega položaja in pridobitve protipravne premoženjske koristi pravnomočno obsojen na enoletno zaporno kazen. Kazen je odslužil, 40 tisoč evrov z obrestmi od 26. februarja 2004 pa še ni vrnil. Dolžan je še denar za bivanje v hotelu Elizabeth v Franciji, račun je namreč izstavil občini. Njegov skupni dolg z obrestmi vred sedaj znaša približno 93 tisoč evrov.

Na sredino sejo občinskega sveta je župan Borut Sajovic uvrstil predlog poravnave za poplačilo terjatve, vendar je bil ta del seje zaradi osebnih podatkov zaprt za javnost. »Občinski svet se je podrobno seznanil z vsebino in pravno naravo te zgodbe. Zadovoljen sem, da so svetniki soglašali, da je poravnava prava pot, da pa je pri ključnih odločitvah treba biti previden. Pooblaščeni odvetnik občine Jože

Pavel Rupar

Kristan je svetnikom tudi odgovoril na vsa vprašanja,« je zatem povedal župan Borut Sajovic, ki so ga svetniki pooblastili, da vodi pogajanja o morebitni poravnavi. O kakšnem znesku poravnave so se dogovorili za zaprtimi vrati, uradno še niso povedali, neuradno pa smo izvedeli, da je bil predlog Ruparja za poravnavo v znesku 50 tisoč evrov, predlog občine 65 tisoč evrov, s poravnavo pa naj bi se srečali nekje na sredi, se pravi pri 57.500 evrih.

Pavel Rupar je včeraj povedal, da je bilo v razsodbi Aquaplus dokazano, da je kot župan deloval pravilno, ko je prekinil sodelovanje z njimi, in da ni oškodoval občine. Poudaril je, da so mu na sodišču zagotovili, da bodo terjatve proti njemu v celoti umaknili, ko bo sodba pravnomočna. »Spravili so se name, zahtevki so nemogoči, usedli so se na premoženje mojih otrok, od katerih terjajo plačilo mojih obveznosti,« je še dodal. O poravnavi bo še razmislil: »Zame je poravnava takrat, kadar se obe strani strinjata v vseh pogledih.«

Po svojo dozo smeha v Gorenjo vas

Gorenja vas – »Si upate pogledati v ogledalo? Nastavijo vam ga priznani slovenski in tuji karikaturisti. A brez strahu. Narisali vas bodo še lepše, kot ste že sicer.« S temi besedami letos obiskovalce po njihovo dozo smeha vabijo na četrti Festival karikatur, ki se bo jutri od 10. do 17. ure odvijal v Sokolskem domu v Gorenji vasi. Festival organizira Šubičeva hiša v sodelovanju z Občino Gorenja vas - Poljane. Ogledati si bo mogoče risanje karikatur v živo in sodelovati v likovnih delavnicah, pripravili bodo še tekmovanje v hitrostnem risanju karikatur. Otroci se bodo lahko udeležili ustvarjalne delavnice, vsako polno uro pa bodo prikazali risanko Visoška kronika avtorja Tonija Mlakarja.

Kako živeti s poplavami tudi v Kamniku

Kamnik – Enega v nizu ozaveščevalnih dogodkov z naslovom Kako živeti s poplavami? bo Ministrstvo za okolje in prostor v sodelovanju z Inštitutom za vode Republike Slovenije pripravilo tudi v Domu kulture Kamnik, in sicer v torek, 20. oktobra, ob 18. uri. Na dogodku bodo poseben poudarek namenili območjem pomembnega vpliva poplav v občinah Kamnik, Komenda in Domžale: Stahovica–Kamnik, Nožice, Komenda–Moste–Suhadole, Domžale in farma Ihan.

Tekmovali gorenjski gasilci

V Radovljici je 3. oktobra potekalo regijsko tekmovanje gasilske mladine, 10. oktobra pa tekmovanje članskih in ekip starejših gasilcev in gasilk.

Danica Zavrl Žlebir

Radovljica, Škofja Loka – Na tekmovanju gasilske mladine je sodelovalo 77 ekip iz 10 gasilskih zvez na Gorenjskem. Pionirji, pionirke, mladinci in mladinke so opravili po tri vaje, najboljše ekipe v posameznih kategorijah pa so se uvrstile na državno gasilsko tekmovanje, ki bo potekalo v letu 2016. Med pionirji so to ekipe PGD Dobračeva, Mavčiče, Predoslje in Virmaše Sv. Duh, pri pionirkah Mavčiče, Zgornji Brnik in Hrušica, pri mladincih Mavčiče, Begunje, Gosteče in Poljane, pri mladinkah pa Poljane 1, Poljane 2 in Hrušica.

V Škofji Loki pa je potekalo gorenjsko gasilsko tekmovanje članov, članic, starejših gasilcev in starejših gasilk, vsega 121 ekip, torej okoli tisoč tekmovalk in tekmovalcev iz gorenjskih prostovoljnih gasilskih društev. Na državno tekmovanje, ki bo spomladi prihodnje leto, so se uvrstile po tri ali štiri najbolje uvrščene ekipe v kategoriji. Pri članih A je slavilo PGD Hlebce, drugi je bil PGD Zalog pri Cerkljah, tretji PGD Križe, četrti PGD Zabreznica. Pri članicah A je prvo mesto zasedla ekipa PGD Begunje, drugo PGD Hrušica, tretje PGD Hlebce, četrto PGD Mavčiče. Pri članih B so bili najhitrejši in najbolj spretni iz PGD Lancovo, drugi PGD Žiri, tretji PGD Mavčiče, četrti pa PGD Mojstrana. Pri članicah B gredo na državno tekmovanje prvouvrščene iz PGD Žiri, druge iz PGD Begunje na Gorenjskem in tretje iz PGD Leše. Pri starejši gasilcih so slavili iz PGD Begunje na Gorenjskem, drugi so bili iz PGD Mošnje, tretji PGD Žiri, četrti PGD Mavčiče. Pri starejših gasilkah so bile najboljše iz PGD Dobračeva, druge iz PGD Žiri, tretje pa iz PGD Zgornji Brnik.

S članskega gasilskega tekmovanja v Škofji Loki / Foto: Tina Dokl

Branje je pomembno

Ob Tednu otroka sta Društvo prijateljev mladine Kranj in Dom upokojencev Kranj pripravila srečanje osnovnošolcev in starostnikov, pogovarjali pa so se o branju.

Vilma Stanovnik

Kranj – Zadnja leta je že tradicija, da se v Domu upokojencev Kranj ob Tednu otroka družijo starostniki in osnovnošolci. Letošnja tema Tedna otroka je Nekaj ti moram povedati in se nanaša na dobro komunikacijo med odraslimi in otroki, kot je ob odprtju povedala direktorica Doma upokojencev Kranj Zvonka Hočevar, pa je vez lahko tudi pogovor o knjigi.

Tako so starostniki mladim ob druženju v jedilnici Doma upokojencev Kranj pripovedovali, kako pomembno je bilo branje nekoč, mladi pa so ob pogovoru izpolnjevali tudi vprašalnik o svojem odnosu do branja. »Tema pogovorov o branju in branilnih interesih mladih se mi zdi pomembna zlasti zato, ker mladi oziroma osnovnošolci zadnje triade vedno manj berejo. Zlasti manj berejo leposlovja pa tudi poučnih knjig. Žal vedno več preplonkajo z interneta. Zato mislim, da je pomembna vloga učiteljev, da jih znajo usmeriti k branju. V naši knjižnici je veliko kvalitetnih in aktualnih knjižnih zbirk, vendar mladi največkrat preberejo knjige za bralno značko in domače branje, vse manj pa je tistih, ki poleg tega preberejo še kakšno drugo knjigo,« je ob druženju povedala predsednica Društva prijateljev mladine Kranj in knjižničarka na OŠ Staneta Žagarja Jana Kovač, ki je želela od mladih izvedeti, kaj bi jih pritegnilo k več branja. Prišli so s štirih kranjskih osnovnih šol: OŠ Staneta Žagarja, OŠ Orehek, OŠ Matije Čopa in OŠ Franceta Prešerna, Kovačevi pa je pri pripravi projekta pomagala Minka Knapič z OŠ Franceta Prešerna.

Mladi so bili navdušeni nad druženjem s starostniki, večinoma pa so prišli tisti, ki radi berejo. »Druženje s starejšimi mi je všeč, kar nam povedo marsikaj, kako je bilo včasih. Zase lahko rečem, da kar precej berem, čeprav prav veliko časa nimam, saj hodim tudi v glasbeno šolo in treniram odbojko. Berem, kar je za domače branje, ob koncu ter pa tudi kaj drugega. Poleti sem brala kriminalko, ki je nisem mogla spustiti iz rok,« je povedala Pia Potnik, osmošolka z OŠ Orehek. »Rad berem, največ pustolovskih knjig pa tudi ljubezenske in druge. Seveda imam tudi sošolce, ki skoraj nič ne berejo, večina je cele dneve na internetu. To so mi zdi kar malo žalostno,« je dodal učenec 9. razreda OŠ Staneta Žagarja Lan Vlašič.

Ob Tednu otroka so se družili osnovnošolci in starostniki iz Doma upokojencev Kranj, pogovarjali pa so se predvsem o knjigah in branju. / Foto: Tina Dokl

Predstavili bodo strategijo

Vilma Stanovnik

Kranj – Novelacijo strategije trajnostnega razvoja je kranjski župan Boštjan Trilar uvrstil med prednostne naloge tega mandata, zato je v prvi fazi mestna uprava zbirala predloge političnih strank, ki so zastopane v kranjskem mestnem svetu. Potem ko je na občino prispelo okoli šeststo predlogov, so se začele tudi delavnice fokusnih skupin. Predlogi so se ovrednotili in razdelili v šest skupin: okolje, pametno mesto, mladi, turizem in kultura, zdravstvo in socialna varnost ter šport. Predstavniki političnih strank, stroke in javnosti so se na delavnicah opredelili do predlogov ter jim postavili prioriteto. Sledilo je anektiranje prek spletne ankete ter delo v fokusnih skupinah s krajevnimi skupnostmi.

Kot pravijo na občini, so v pripravo tega pomembnega dokumenta z inovativnim načinom želeli vključiti čim več prebivalstva, minuli torek pa so na spletu objavili tudi predlog Trajnostne urbane strategije do leta 2030. Pripravljajo tudi javno predstavitev predloga, ki bo v sejni sobi 15 stavbe Mestne občine Kranj potekala v torek, 20. oktobra, ob 17. uri. Kot pravijo odgovorni, bo tudi tokrat delo razdeljeno v skupine.

O obvoznici in cesti v Sorico

Ana Šubic

Železniki – Župan Železnikov Anton Luznar je minuli torek obiskal ministra za infrastrukturo Petra Gašperšiča. Beseda je tekla o dveh najbolj perečih problemih, vezanih na občino Železniki - obvoznici mimo starega dela mesta in gradnji ceste v Sorico.

Kot je pojasnil župan, so se strinjali, da se mora vzporedno s projektiranjem vodnih ureditev v Železnikih, ki bo potekalo pod okriljem ministrstva za okolje in prostor, projektirati tudi obvozno cesto, za kar je ministrstvo za infrastrukturo v letih 2016 in 2017 že predvidelo sredstva.

V zvezi z rekonstrukcijo regionalne ceste Sorica–Podrošt, ki poteka že deset let, je župan izvedel, da bo Gorenjska gradbena družba dela na 600-metrskem odseku večinoma končala do konca novembra. »Do takrat bo ta odsek asfaltiran z grobim asfaltom, tako da bo cesta za osebna vozila že odprta, medtem ko je prevoznost za avtobuse še vprašljiva. Prihodnje leto bodo cesto preplastili še s finim asfaltom in opremili s signalizacijo. V proračunih za leti 2016 in 2017 so predvideli tudi 2,3 milijona evrov za obnovo zgornjega in spodnjega dela ceste vključno s križiščem v Podroštu. Večino del naj bi opravili v prihodnjih dveh letih, leta 2018 pa naj bi bila obnova ceste v Sorico tudi končana. Vanjo bo skupaj vloženih okoli 15 milijonov evrov,« je povedal župan in dodal, da upa, da bodo predvidena sredstva v državnem proračunu tudi ostala.

EVROPSKA POSLANKA ROMANA TOMIĆ
Poslanska skupina ELS

Revščino lahko premagamo z ustreznimi kratkoročnimi in dolgoročnimi ukrepi

Jutri bo 17. oktober, ki ga je OZN leta 1993 razglasila kot svetovni dan boja proti revščini. Prav zato tokrat pišem o ukrepih, ki bi jih v državi morali sprejeti za izkoreninjenje revščine. Žalostno dejstvo je, da kar 290.000 slovenskih državljank in državljanov živi pod pragom tveganja revščine. Ob teh podatkih, ki so sicer tudi posledica neustreznega vladnega odziva na finančno in gospodarsko krizo, bi morali na vladi zvoniti vsi alarmi in podvizati bi se morali z ukrepi, ki bi kratkoročno in dolgoročno lahko zmanjšali revščino.

In kaj bi bilo treba storiti? Vlada bi kot enega izmed kratkoročnih ukrepov morala sprejeti proračun, ki bi bil usmerjen v investicije in v spodbujanje razvojnih potencialov ljudi. Investicije pomenijo več delovnih mest, visokotehnološka in napredna družba pa lahko aktivno prispeva k zmanjševanju revščine. Spodbujanje konkurenčnosti, iskanje novih tehnologij in inovacij z davčnimi razbremenitvami posledično pomenijo višji življenjski standard ljudi, za kar se zavzemamo tudi v politični skupini Evropske ljudske stranke v Evropskem parlamentu. Dolgoročni ukrepi na trgu dela, v okviru aktivne politike zaposlovanja tako za mlade kot starejše, bi pripomogli k višji zaposlenosti, višjim družinskim dohodkom in višji blaginji vseh državljank in državljanov. Enako pomembni so tudi ukrepi na področju izobraževanja, ki bi morali biti usmerjeni v več raziskav in razvoja.

Ukrepov in idej, kaj vse bi lahko naredili za boljši danes in jutri nas vseh, so na mizi, potrebno jih je dosledno izvajati. Le tako bi lahko dosegli, da se revščina postopno izkorenini.

EVROPSKA POSLANKA ROMANA TOMIĆ, ASP 09E158, REU WIERT 60

Knjigi je poleg 60 receptov za vse okuse (piškoti, nadevani piškoti, pecivo), dodanih še 30 receptov za tiste, ki imate raje presno in vegansko pecivo. V tem bogatem izboru lahko vsak najde nekaj zase – tako tisti, ki radi naredite na hitro nekaj enostavnega in dobrega, kot tisti, ki radi pripravljate malo bolj zahtevne piškote in peciva ter ste pripravljeni za to nameniti malo več časa.

Vsak recept spremlja lična fotografija.
Cena knjige je **12,50 EUR** + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju ali jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure. Naročila sprejemamo tudi po e-pošti: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO

VABIMO vas na predstavitev srednješolskih in višješolskih programov v Biotehniški center Naklo, Strahinj 99

v četrtek, 22. oktobra 2015, ob 17:00 na

DAN POKLICEV

Predstavitev poklicev na srednji šoli bodo predstavili dijaki z mentorji in delodajalci:
naravovarstveni tehnik,
živilsko- prehranski tehnik,
hortikulturni tehnik,
kmetijsko podjetniški tehnik,
cvetličar, vrtnar,
gospodar na podeželju,
pek, slaščičar in mesar.

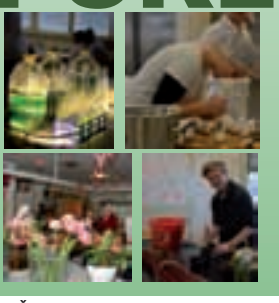

Predstavitev višješolskih programov na višji strokovni šoli:
inženir naravovarstva,
inženir kmetijstva in krajine,
inženir hortikulture.

Zanimive študijske izkušnje iz izmenjav, študija in vaj vam bodo predstavili študenti.

Brezplačna delavnica z Ano Žontar Kristanc (Ana kuha) ob 17:00 in na predstavitev izobraževanja odraslih ter tečajev.

Dodatne informacije o dogodku dobite pri Majdi Kolenc Artiček, vodji promocije
T: 04 27 72 128 ali M: 051 444 154

KUHAR (M/Ž)

Glavne naloge:
- Samostojna priprava jedi
- Skrb za racionalno porabo in pravilno skladiščenje živil
- Skrb za čistočo in higieno v kuhinji

Od kandidata pričakujemo:
- Zaključena srednja gostinska šola
- Vsaj 1 leto izkušenj na enakem delovnem mestu
- Vozniški izpit B kategorije

Pisno prijavo pošljite do **25.10.2015** na elektronski naslov: alenka.cerkovnik@sportina.si

SPORTINA TURIZEM Novi Kondor d.o.o., Ljubljanska cesta 7, SI-4260 Bled, t 04 579 7522

Svet zavoda Osnovne šole Stražišče Kranj, Šolska ulica 2, 4000 Kranj na podlagi 58. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja – ZOFVI (Uradni list RS, št. 16/07 – UPB5, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12-ZUJF, 57/12-ZPCP-2D in 47/15) razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA/RAVNATELJICE

Kandidat/-ka mora za imenovanje na funkcijo ravnatelja/ravnateljice izpolnjevati splošne zakonske pogoje in posebne pogoje, skladno z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja – ZOFVI (Uradni list RS, št. 16/07 – UPB5, 36/08, 58/09, 64/09 – popr,, 65/09 – popr., 20/11, 40/12-ZUJF, 57/12-ZPCP-2D in 47/15).

Kandidati/-ke morajo imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda.
Izbrani/-a kandidat/-ka bo imenovan/-a za 5 let.
Predvideni začetek dela je 1. 3. 2016.
Prijavi priložite dokazila o izpolnjevanju zahtevanih pogojev:
- overjeno potrdilo (javno listino) o doseženi izobrazbi,
- dokazilo o nazivu,
- dokazilo o opravljenem strokovnem izpitu,
- dokazilo o opravljenem ravnateljskem izpitu,
- potrdilo o nekaznovanosti zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev, ki ne sme biti starejše od 30 dni od dneva objave razpisa,
- potrdilo o nekaznovanosti zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost, ki ne sme biti starejše od 30 dni od dneva razpisa, (s priloženo izjavo, da pri katerem koli drugem sodišču – zunaj kraja prebivališča – zoper njega ni uveden kazenski postopek za kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost),
- program vodenja zavoda,
- opis dosedanjih delovnih izkušenj s kratkim življenjepisom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite do vključno 26. 10. 2015 na naslov:
»Svet zavoda Osnovne šole Stražišče Kranj, Šolska ulica 2, 4000 Kranj, s pripisom ZA RAZPIS ZA RAVNATELJA.«
Kandidati bodo prejeli pisno obvestilo o izboru v zakonitem roku.

Okrogli muzikanti in Podokničar

HUMANITARNI KONCERT
KULTURNI HRAM IGNACIJA BORŠTNIKA CERKLJE,
v petek, 23. oktobra 2015, ob 19. uri

PRODAJNA MESTA:
na sedežu Rdečega križa v Kranju, v prostorih Gorenjskega glasa Kranj, v kavarni Medeni vrt Šenčur, na Bencinskem servisu LOGO Tupaliče, v Kmetijski zadrugi Cerklje in Turistično informativnem centru Cerklje.

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE - OBMOČNO ZDRUŽENJE KRANJ, BLEIWEISOVA CESTA 16, KRANJ
BREZPLAČNA OBJAVA

V Smolevi se bojijo »cunamija«

1. stran

V zvezi z (ne)ustreznostjo skladiščenja hlodovine je bil v Smolevi že konec avgusta sestanek vaščanov s predstavniki žage, zadruge in zavoda za gozdove, mesec dni kasneje pa še na Občini Železniki. Tudi župan Anton Luznar se strinja, da je skladiščenje lesa sporno zaradi poplavne ogroženosti in nevarnosti širjenja lubadarja v gozdove, najbolj nesprejemljivo pa se mu zdi dovažanje lesa iz drugih krajev. Napovedal je, da bodo z medobčinskim inšpektorjem preverili, ali je ta problematika v njegovi pristojnosti, nato pa bodo začeli opozarjati in ukrepati.

K dodatnemu skladiščenju v grapi so jih prisilile izjemne razmere, pojasnjuje direktor zadruge Mitja Vodnjov. Zaradi velike invazije lubadarja se namreč ta čas povsod po Sloveniji ubadajo z ogromnimi količinami lesa, škofjeloška zadruga ga je tako letos odkupila desetkrat več kot sicer, ta čas ga ima na zalogi kar 15 tisoč ku bikov. Ker so vsa njihova skladišča polna, so si pomagali tudi z dodatno vzpostavljenimi skladišči v Smolevi, kjer na žagi in lastnikovih parcelah po grapi skladiščijo več kot 1500 ku bikov hlodovine. Vodnjov poudarja, da jim odkup tolikšnih količin ni bil v interesu, a so se zanj vseeno odločili, saj je v tem trenutku najboljša rešitev napadeni les čim hitreje spraviti iz gozdov in ga razžagati, da ne bo škoda še večja. »Na koncu pa smo po kasirali slabo voljo,« je pristavil.

Tudi sam se strinja, da je strah v zvezi s poplavno ogroženostjo upravičen, saj da je količina hlodovine v grapi prevelika, a zagotavlja, da je skladiščena v skladu z zakonodajo. »Če bi bilo kaj narobe, bi imeli že kup inšpektorjev. Bomo pa poskušali les, ki smo ga pokrili z zaščitnimi mrežami, ki preprečuje odletavanje lubadarjev, čim prej prodati. Pospešeno ga žagamo in v mesecu ali dveh bo zadeva prišla v normalne okvire, tako da bo v Smolevi spet okoli 500–600 kubikov lesa,« je napovedal Vodnjov. Zavrnil je tudi očitke, da v Smolevo dovažajo od drugod. Kot pravi, je do tega prepričanja prišlo zaradi prevoznikov, ki jih najemajo tudi iz drugih krajev, sicer pa cena lesa dolgega prevoza ne bi prenesla.

Občina odkupila ladjico

Andraž Sodja

Bohinjska Bistrica – Po težavah z ladjico Zlatorog na Bohinjskem jezeru, o katerih smo poročali maja letos, ko je bila ladjici v upravljanju zasebnika izdana prepoved vožnje, so na Občini Bohinj našli rešitev. Kot je povedal župan Franc Kramar, so težavo rešili z odkupom ladjice Zlatorog, za katero so odšteli 47 tisoč evrov in DDV, verjetno pa bo treba v ladjo vložiti še okoli 50 tisoč evrov. Kot je še dodal župan, so se za odkup odločili zato, ker gre po vseh informacijah za ugodno ceno. Ladja bo delovala v okviru režijskega obrata – tako kot druga manjša ladja Bohinj, ki je bila že do sedaj v lasti občine. »Ta problem je bilo treba rešiti, mislim, da smo ga dobro rešili. Na koncu smo z nekdanjim lastnikom le našli skupni jezik.«

Kot smo poročali maja letos, se je zapletlo pri odloku o plovnem režimu, kjer je bilo zapisano, da se prevoz potnikov po Bohinjskem jezeru lahko izvaja le s koncesijo ali preko režijskega obrata, nekdanjemu lastniku Igorju Dorniku pa ni uspelo pridobiti koncesije, predlog župana za prehodno obdobje pa ni bil sprejet. Maja letos je Občina Bohinj pomole za ladjico zaprla z vrati, tako so turisti plezali prek zaklenjenih vrat, prevoze ladjice pa so spremljali občinski redarji. Nekdanji lastnik Igor Dornik je tedaj ocenil, da je v ozadju prepovedi najverjetneje taka ali drugačna zavist, sodelovanje z občino pa je ocenil kot korektno. Ladjico Zlatorog je odkupila Občina Bohinj in bo vozila v upravljanju režijskega obrata občine.

Tajnice na jesenskem srečanju tudi dobrodelne

Ribčev Laz – Članice Kluba tajnic Gorenjske, ki letos praznuje 20-letnico delovanja, so minulo soboto v Ribčevem Lazu v Bohinju gostile 14. jesensko srečanje Zveze klubov tajnic in poslovnih sekretarjev Slovenije, ki se ga je udeležilo 84 članic in članov. Dobrodošlico jim je izrekel bohinjski župan Franc Kramar, nato pa so se z ladjico popeljali po Bohinjskem jezeru, se z gondolo povzpeli na Vogel, po vrnitvi v dolino pa so si ogledali še 700 let staro cerkev sv. Janeza Krstnika. Po sprehodu ob jezeru je sledilo kosilo s krajšim druženjem. Srečanje so obogatili z dobrodelno akcijo, saj so za društvo Hospic zbrali 865 evrov, ki jih je prevzela predsednica gorenjskega odbora Mira Stušek.

Začela se je Grohariada

Škofja Loka – V tem šolskem letu Osnovna šola Ivana Groharja praznuje 30 let. Obletnico so proslavili s številnimi dogodki pod skupnih imenom Groharijada, ki se je uradno začela ta teden s prireditvijo v večnamenskem prostoru šole, ko so učenci višjih razredov nastopili s točko cup song, učenci nižjih razredov pa so bili njihovo občinstvo. Nato so predstavniki šolske skupnosti vseh oddelkov skupaj z vodstvom šole, predsednikom sveta staršev in sveta šole na zelenici pred šolo posadili macesen, saj je to drevo povezano z Groharjevim ustvarjanjem. Osnovna šola se namreč imenuje po velikem slovenskem impresionistu, v Sorici rojenem slikarju Ivanu Groharju, in je edina slovenska šola, ki nosi njegovo ime. Tega dne so odprli tudi fotografsko razstavo planinskega krožka šole, ki deluje že prek 25 let in jo je pripravila mentorica Ivanka Dolenc.

Aktivni prostovoljci pomagali vrtcu in starejšim

Kranj – V kranjski družbi Goodyear Dunlop Sava Tires tudi letos izvajajo aktivnosti na področju prostovoljstva zaposlenih. Tako so se znova pridružili akciji Vračamo družbi , ki jo vodita Ameriška gospodarska zbornica – AmCham in Slovenska filantropija. Prodajna ekipa v Goodyearu je že spomladi pomagala pri urejanju in pleskanju igral vrtca Mojca v Kranju, v mednarodnem tednu korporativnega prostovoljstva v začetku oktobra pa so sodelavke oddelka Servis kupcem spremljale na izlet varovance Doma za starejše Domžale in jim tako omogočile druženje tudi izven zidov doma. Po besedah vodje oddelka Nade Grozl so se z varovanci doma odpravili na kulturno-etnološki obisk kmetije Pr Krač, ki je kulturni spomenik državnega pomena in je vključena v evropski projekt Hiša s tradicijo. Ker je mnogo stanovalcev doma kmečkega porekla, jim je ta izlet obudil mnoge prelepe spomine na mladost.

Na Zalem Logu jutri prvi Praznik zelja

Zali Log – Jutri po 12.30 bo v kulturnem domu na Zalem Logu prvi Praznik zelja, ki ga pripravljata tamkajšnja kulturno in turistično društvo ter vaški odbor. »Ker je naša vas znana po zelju, smo že nekaj časa razmišljali o etnološki prireditvi v zvezi s to vrtnino. Krajšemu kulturnemu programu bosta sledila degustacija različnih zeljnih jedi in naše avtohtone žgane pijače iz zelja Zelouc ter ogled pripomočkov za ribanje in kisanje zelja. Pojesti bo možno tudi kosilo, in sicer sladko zelje in klobaso. Načrtujemo še zelarske družabne igre, njihova izvedba pa je odvisna predvsem od vremena,« je povedala predsednica društva Klavdija Škulj.

Najboljši Benedičičev med

Čebelarsko društvo Cerklje je organiziralo že deseto ocenjevanje medu. Med 76 vzorci je najvišjo skupno oceno dobil gozdni med Jerneja Benedičiča iz Martinj Vrha nad Železniki.

Ana Šubic

Cerklje – Po lanskem premoru zaradi slabe letine je Čebelarsko društvo Cerklje letos spet organiziralo tradicionalno, že deseto ocenjevanje medu, na katero so slovenski čebelarji prinesli 76 vzorcev. Komisija jih je ocenila že pred mesecem dni, podelitev priznanj pa je bila minuli petek v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah.

Med prejetimi vzorci je bilo kar 40 vzorcev gozdnega medu, kar kaže na to, da je bila letos sezona za gozdni med, je povedala Jasna Bertoncelj, članica komisije, ki sta jo sestavljali Mojca Korošec in Terezija Golob, vse z biotehniške fakultete. Komisija je sicer ocenjevala videz, vonj, okus in aromo, letošnji rezultati pa so pokazali visoko senzorično kakovost, je še pojasnila Bertoncljeva. »Komisija je povedala, da so bili letos izredni predvsem gozdni medovi, čeprav vsako leto poudarijo, da so vsi medovi zlati, ne glede na barvo priznanja,« je dejal predsednik cerkljanskega čebelarskega društva Franci Strupi.

Zlata priznanja je prejelo 27 vzorcev medu, 34 je bilo srebrnih in 14 bronastih. Največ točk in s tem naziv šampion Gorenjske, ki ga podeljuje Čebelarska zveza Gorenjske, si je prislužil gozdni med Jerneja Benedičiča iz Martinj Vrha nad Železniki. Benedičič čebelari skoraj 30 let, trenutno z 20 čebeljimi družinami, za svoj med pa je na ocenjevanju v Cerkljah doslej prejel že tri zlata priznanja. Tudi letos je potihoma upal na zlato priznanje, saj se mu je med zdel podobne kakovosti kot predlani, ko je bil tudi nagrajen, a da bo tokrat njegov med najboljši, ni niti pomislil. »Res sem presenečen. To je dobra spodbuda za naprej, odslej bom pri čebelah še več časa,« je napovedal Benedičič, ki je prepričan, da h kakovosti njegovega medu pripomore tudi dejstvo, da živijo v čistejšem okolju na 770 metrih nadmorske višine.

Poleg Benedičiča je zlata priznanja prejelo še sedemnajst gorenjskih čebelarjev: Franci Hubat iz Šmartna, Franci Strupi s Spodnjega Brnika, Franc Čebulj iz Adergasa, Jože Klemenčič in Mitja Smrdel iz Kranja, Erik Luznar iz Begunj, Stanko Noč iz Žirovnice, Andrej Komac iz Križev, Anton Meglič in Robert Tumpič iz Tržiča, Vinko Perne iz Loma pod Storžičem, Kmetija pr Jakuc iz Poljan, Julka Pegam iz Selc, Štefan Virjent in Olga Koželj iz Kamnika, Franc Kralj iz Domžal ter Vera in Ludvik Lap iz Radomelj.

Nagrajenim čebelarjem sta čestitala tudi župan Cerkelj Franc Čebulj in predsednik Čebelarske zveze Slovenije Boštjan Noč.

Prejemnik naziva šampion Gorenjske Jernej Benedičič (na sredini) s predsednikoma Čebelarskega društva Cerklje Francijem Strupijem in Čebelarske zveze Gorenjske Jankom Sebastijanom Stuškom / Foto: Primož Pičulin

Pomagajo v vsakem trenutku

Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Kranj se je s podelitvijo priznanj zahvalil krvodajalcem in prostovoljcem.

Suzana P. Kovačič

Šenčur – Dvorana v Kulturnem domu Šenčur je prejšnji petek združila vso lepo energijo krvodajalcev in prostovoljcev, članov KUD Valentina Kokalja Visoko in tamburaške skupine FD Kranj, ki so izvedli kulturni program, in gostov. V imenu Rdečega križa Slovenije – Območnega združenja (RKS – OZ) Kranj se je krvodajalcem in prostovoljcem zahvalil njihov predsednik Marjan Gantar. Povedal je, da v okviru RKS – OZ Kranj deluje 40 Krajevnih organizacij Rdečega križa v mestni občini Kranj in občinah Šenčur, Preddvor, Jezersko, Cerklje in Naklo. Kar 340 krvodajalcem so za jubilejne odvzeme krvi in plazme v času od 1. julija 2014 do 30. junija 2015 podelili priznanja, od tega so na petkovi slovesnosti podelili priznanja tistim, ki so 50- in večkrat darovali kri, drugi so priznanja prejeli v svojih krajevnih organizacijah. Velika zahvala Marjana Gantarja je šla tudi prostovoljcem RK za njihovo zavzetost in srčnost, ki jo razdajajo drugim. Predsednica RKS Nataša Pirc Musar je poudarila, da vsa ta priznanja pomenijo tudi veliko odgovornost, z besedo pa segla še širše, saj je RK trenutno edina organizacija na svetu, ki je trikrat prejela Nobelovo nagrado za mir. RKS ima tudi 91 vrhunsko usposobljenih ekip, ki lahko pomagajo sočloveku ob naravnih katastrofah, pomagali so tudi ob nedavnem prihodu beguncev in migrantov v Slovenijo. Za krvodajalstvo je predsednica RKS poudarila, da je bilo in ostaja prostovoljno dejanje brez plačila. Slavnostni govornik je bil župan Občine Šenčur Ciril Kozjek. Povedal je, da so imeli pred kratkim terensko krvodajalsko akcijo v športni dvorani v Šenčurju, udeležilo se je je približno 180 krvodajalcev. Dodal je še, da je v občini nameščenih že devet defibrilatorjev, ki pomagajo pri oživljanju, deseti sledi prihodnje leto.

Naj ob tem zapišemo, da sta Viktor Erzar in Zoran Sitar že 110-krat darovala kri in plazmo, Martin Dacar pa 120-krat. Plaketo RKS je za prostovoljstvo prejel Vid Močnik, zlati znak RKS pa Mira Čimžar in Metka Žibert. Prostovoljcem so podelili še srebrni in bronasti znak.

Vid Močnik je prejel plaketo RKS za kar 45 let prostovoljne dejavnosti. Plaketo sta mu podelila Nataša Pirc Musar in Marjan Gantar. / Foto: Tina Dokl

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Svet zavoda VRTEC BLED
Trubarjeva cesta 7, 4260 Bled

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA/RAVNATELJICE

Kandidat/-ka mora za imenovanje na funkcijo ravnatelja/ravnateljice izpolnjevati splošne zakonske in posebne pogoje, skladno z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja – ZOFVI (Ur. l. RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09, 65/09, 20/11, 40/12 – ZUJF in 57/12-ZPCP-2D) ter 25. členom Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Vrtec Bled (Ur. l. RS, št. 23/1997, 67/2008, 15/2010).

Kandidati/-ke morajo imeti pedagoške, vzgojiteljske, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda.

Izbrani/-a kandidat/-ka bo imenovan/-a za dobo 5 let.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev – dokazila o: izobrazbi, nazivu (naziv svetnik ali svetovalec oz. najmanj pet let naziv mentor), opravljenem strokovnem izpitu, opravljenem ravnateljskem izpitu (oz. si ga pridobi najpozneje v letu dni po začetku mandata, sicer mu/ji preneha mandat po zakonu), delovnih izkušnjah (najmanj pet let v vzgoji in izobraževanju), potrdilo o nekaznovanosti (potrdilo Ministrstva za pravosodje), ki ne sme biti starejše od 30 dni od končnega roka za oddajo prijav, potrdilo sodišča, da kandidat/ka ni v kazenskem postopku oziroma zoper njega/njo ni vložena pravnomočna obtožnica, ki ne sme biti starejše od 30 dni od končnega roka za oddajo prijav, program vodenja vrtca za mandatno obdobje, kratek življenjepis z dosedanjimi delovnimi izkušnjami, pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:
SVET VRTCA BLED, Trubarjeva cesta 7, 4260 Bled, z oznako »Prijava na razpis za ravnatelja/ico« - NE ODPIRAJ!

Prijava se bo štela za pravočasno, če bo zadnji dan roka s priporočeno pošiljko oddana na pošto.

Kandidati/ke bodo pisno obvestilo o imenovanju prejeli/le v zakonitem roku.

Petdeset zborovskih let v Podnartu

Igor Kavčič

Podnart – V Domu kulture v Podnartu bo v petek, 16. oktobra, ob 19. uri slavnostni koncert Moškega pevskega zbora Podnart ob 50-letnici zborovskega petja v kraju. Koncert bo obogatil instrumentalni kvartet mladih glasbenikov, ki so sorodstveno povezani s člani zbora, in pevci moškega in mešanega zbora Koledva iz Krope, s katerimi pevci iz Podnarta že dolga leta prijateljujejo. Leta 1965 je pod vodstvom prof. Matevža Fabijana začel prepevati mladinski mešani zbor Delavsko-prosvetnega društva Svoboda Podnart, ki je v taki zasedbi prepeval šest let, od takrat naprej pa kot moški pevski zbor. V njem se je zamenjalo več dirigentov, od leta 1980 pa ga vodi dirigent Egi Gašperšič. V jubilejnem petdesetem letu v zboru poje 15 pevcev, trije izmed njih, Franci Primc, Anton Šolar in Janez Rakovec, že od vsega začetka. Zbor vsako leto pripravi letni koncert, največkrat z redkeje izvajanimi pesmimi, ki so značilne za določeno pokrajino ali posameznega skladatelja. Posebnost zbora so tudi vsakoletni jesenski planinski koncerti, ki jih zbor že 35 let prireja po slovenskih planinskih kočah od Triglava, Nanosa in Snežnika do Kuma. Praznovanju zbora bo letos posvečen tudi praznik Krajevne skupnosti Podnart.

Pesmi mojih krajev Mance Izmajlove

Žirovnica – Danes, v petek, 16. oktobra, ob 19. uri bo v Dvorani pod Stolom v Žirovnici koncert Mance Izmajlove z gosti. Koncert Pesmi mojih krajev je najbolj pristen napovednik novih projektov, ki jih bo Manca Izmajlova publiki predstavila v prihodnjem letu. Skupaj z gosti vam bo pričarala čustven in čaroben večer, ki vas bo popeljal skozi najlepše v slovenski glasbi – od narodnih pesmi do Avsenikov, Ipavcev in drugih nepozabnih slovenskih melodij. Posebni gost koncerta bo Aleksander Mežek, s katerim bo Manca zapela tudi v duetu, solist na violini bo Benjamin Izmajlov, gostje pa bodo tudi harmonikar Tomaž Cilenšek, MePZ France Prešeren in Pevski zbor OŠ Žirovnica. Manca je v zadnjih letih s soprogom Benjaminom Izmajlovom osvojila slovensko publiko. Od leta 2012 s turnejo Sto srčnih koncertov želita pripeljati kakovostno živo glasbo z velikih odrov slovenskih mest na najmanjše odre, v kraje in vasi, ki jih tovrstna glasba skorajda nikoli ne doseže. Njuno idejo – predstaviti čim več ljudem svoja v platinasti nakladi prodana albuma Slovanska duša in Slovensko srce.

Gorenjski oktet na Jamniku

Jamnik – V soboto, 17. oktobra, ob 18.30 bo v cerkvi sv. Primoža in Felicijana na Jamniku nastopil Gorenjski oktet. Oktet bo najprej glasbeno sooblikoval bogoslužje, po maši pa bo sledil še koncert posvetne in sakralne glasbe.

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 17. 10., in nedelja, 18. 10.
19.40 UTRIP LJUBEZNI
14.40, 21.00 ŠKRLATNI VRH
16.20 HOTEL TRANSILVANIJA 2, 3D, sinhro.
19.15 NERAZUMEN ČLOVEK
14.30, 18.00 RIBBIT
17.00 J... SE, PROFESOR
21.15 IDILA
18.15, 20.30 EVEREST
14.45, 16.30 MINIONI, sinhro.

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 17. 10.
13.55, 20.30 UTRIP LJUBEZNI
15.40, 20.20 ŠKRLATNI VRH
17.50, 20.50 LEGENDA
15.45, 22.45 POT DO SLAVE, 3D
15.30, 18.00 HOTEL TRANSILVANIJA 2, 3D, sinhro.
13.35, 15.40 PAN: POTOVANJE V DEŽELO NIJE
18.45 PAN: POTOVANJE V DEŽELO NIJE, 3D
13.30, 17.00 RIBBIT
22.40 IDILA
18.10, 22.20 MARSOVEC
20.00 MARSOVEC, 3D
18.00 EVEREST
21.00 EVEREST, 3D
15.00 MINIONI, sinhro.

Nedelja, 18. 10.
13.55, 20.30 UTRIP LJUBEZNI
15.40, 20.20 ŠKRLATNI VRH
17.50, 20.50 LEGENDA
18.50 POT DO SLAVE, 3D
17.00 HOTEL TRANSILVANIJA 2, 3D, sinhro.
13.50, 16.00 PAN: POTOVANJE V DEŽELO NIJE
18.45 PAN: POTOVANJE V DEŽELO NIJE, 3D
13.30, 15.15, 16.55 RIBBIT
18.10 MARSOVEC
21.00 MARSOVEC, 3D
15.30, 18.00 EVEREST
21.15 EVEREST, 3D
15.00 MINIONI, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 16. 10.
20.00 45 LET

Sobota, 17. 10.
16.00, 18.00 ZMAJČEK KOKOS, sinhro.
20.00 45 LET

Nedelja, 18. 10.
17.00 ZMAJČEK KOKOS, sinhro.
19.00 EVEREST, 3D

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Bogovi na Loškem odru

Na Loškem odru so premierno uprizorili komedijo Amfitrion 38 francoskega dramatika Jeana Giraudouxa. Režiser Matija Milčinski je dal priložnost homogenemu igralskemu ansamblu.

Igor Kavčič

Škofja Loka – Nič bat. Prav nič nadnaravnega se ni zgodilo na zadnje čase zagotovo najboljšem ljubiteljskem gledališkem odru na Gorenjskem. Nasprotno, letošnja produkcija Loškega odra Amfitrion 38 francoskega dramatika Jeana Giraudouxa je prav taka, kot v realnem zemelj skem razmisleku mora biti, tudi tokrat je vse na pravem mestu, kot se za dobro gledališče spodobi. Lahko bi rekli kar hišni režiser Matija Milčinski, saj v Loki režira vsako drugo leto, je tokrat izbral komedijo, ki jo je Giraudoux naslonil na antični mit o Amfitrionu. Številka 38 zato, ker je po avtorjevem štetju, to 38. predelava tega mita. Mitska komedija se dogaja v predtrojanski Grčiji, v Tebah, mestu, ki se je kasneje zelo pogosto pojavljalo v kanonskih delih grških piscev. Zeus, po božji podobi precej s kočen moški, ki se mu tudi ženske niso zmogle in znale upreti, se v mitu pretihotapi v posteljo Alkmene, žene tebanskega kralja Amfitriona, ki

Zevs (Matej Čujovič) zgoraj in Alkmena (Petra Malovrh) na zemlji; oba tako kot celotni igralski ansambel navdušujeta na Loškem odru. / Foto: Aljaž Hafner

je, ojoj ... nenadoma moral za dlje časa na vojno. Zeus se v njegovi podobi pretihotapi v Alkmenino posteljo in zaplodi Herakleja, ki pozneje postane največji junak v Grški mitologiji. Tako v mitu, v komediji pa avtor zgodbo postavi na drugo raven. Do konca možu zvesta Alkmena, raje bi umrla, kot da gre z drugim, se bogu upre, ga v rže na finto in ga, čeprav se je ta, kako nebožansko, zaljubil vanjo, prepriča le v veliko prijateljstvo. Avtoriteta bogov je osmešena, saj ti kljub temu da bi lahko naredili po svoje, tega ne storijo. Je torej tako zapisano že od nekdaj, pa tega celo bogovi ne morejo spremeniti, kaj šele navadni ljudje.

Milčinski je odrsko dogajanje kakopak postavil v staro Grčijo, temu primerna je tudi scena in kostumska oprema igralcev, razen obeh bogov Zevsa in njegovega pi arovca Hermesa, ki imata mikrofone in mobilni telefon. To, da do obisti pozna loški ansambel, se je še enkrat izkazalo za uspešno, saj je v sicer zelo homogenem ansamblu nadvse ustrezno porazdelil vloge. Prvo ime predstave je vsekakor Petra Malovrh v vlogi Alkmene, gledalcem v svojem nastopu všečna, prava ženska, ki tudi bogovom ne popušča. Svoje igralske izkušnje še enkrat znova dokazujeta Bojan Trampuš (Amfitrion) in Matej Čujovič kot Zevs, odlični so Martin Lunder kot Hermes in oba zemljana iz kabineta tebanskega kralja – Jan Bertoncelj kot Sozija in Blaž Vehar kot trobentač. Slednja sta poskrbela za smeh, kadar smo predstavo vzeli preresno. Celotno odrsko ekipo uspešno dograjujejo Matjaž Eržen v vlogi vojščaka, Juša Berce kot Eklisa in Petra Krančan v vlogi Lede. Ekipa svoje ljubiteljsko delo tudi tokrat opravi odlično.

Po abonmajskih predstavah prejšnji teden si Amfitrion lahko ogledate danes, v petek, in jutri, v soboto, 17. oktobra, obakrat ob 19.30. Še ena ponovitev bo prihodnji petek, 23. oktobra.

Deset let Mysteriuma

KPZ Mysterium v novo desetletje vstopa s Podobami ljubezni, kot je naslov slavnostnega koncerta, ki bo jutri, v soboto, 17. oktobra, ob 19. uri v Kongresnem centru Brdo.

Igor Kavčič

Kranj – Komorni pevski zbor Mysterium, v zadnjih letih zagotovo ena največjih osvežitev na gorenjski zborovski sceni, praznuje 10 let delovanja. Zbor pod vodstvom soustanoviteljice, dirigentke Urške Štampe, ob jubileju poklanja Kranjčanom slavnostni koncert s slikarsko razstavo. Gre za enega tistih zborov, ki so sicer ponosni na srebrna in zlata priznanja s tekmovanj, a ne stremijo le za točkami na njih, ampak na glasbo in petje gledajo širše. Letos so že petič pripravili Poletne delavnice vokalne glasbe, nastopajo na festivalih v tujini, pripravljajo odmevne in med stroko zelo dobro sprejete samostojne celovečerne ter tematske koncerte, samostojno ali z drugimi zbori pa redno izvajajo tudi daljša tehtnejša dela v sodelovanju z instrumentalnimi zasedbami.

Inovativnemu pristopu bo zbor sledil tudi na jutrišnjem slavnostnem koncertu, saj bo združil glasbene in slikarske podobe ljubezni. Ob rob slavnostnemu koncertu bo postavljena slikarska razstava, za katero so povabljeni akademski slikarji naslikali nova dela na temo izvajanih skladb. Odzvali so se Maja Šubic, Evgenija Jarc, Miro Kačar in Simon Jugovic Fink. V Mysteriumu so za koncert pripravili štiri sklope ljubezenskih skladb, s solističnimi točkami pa se bodo predstavili pevci iz zbora – Eva Čeh, Daša Arhar, Marta Zabret in Mitja Rozman. Del koncertnega programa bo tudi noviteta mladega skladatelja Gašperja Jereba z naslovom Zaljubi se v življenje na besedilo Frana Milčinskega Ježka, ki je nastala prav za obletnico. Koncertno praznovanje bo zaokrožil tudi izid prve zgoščenke KPZ Mysterium z naslovom Bila je tišina.

Koncert ob desetletnici KPZ Mysterium bo v znamenju podob ljubezni. / Foto: arhiv KPZ Mysterium

Senzacija naših odbojkarjev

Na evropskem prvenstvu v Bolgariji so ugnali reprezentanco Nizozemske ter se uvrstili v četrtfinale, kjer so bili nato boljši še od svetovnih prvakov Poljakov, zato jih jutri čaka nastop v polfinalu.

Vilma Stanovnik

Kranj – Po končanem skupinskem delu tekmovanja na letošnjem evropskem prvenstvu v odbojki, kjer so naši reprezentanti dvakrat izgubili, je le malokdo pričakoval, da varovancem selektorja Andrea Giania lahko uspe premagati ekipo Nizozemske ter se uvrstiti v zaključne boje letošnjega evropskega prvenstva. Toda naši odbojkarji s Klemenom Čebuljem, Tinetom Urnavtom, Janijem Kovačičem pa tudi vsemi drugimi so kar s 3 : 0 premagali favorizirane Nizozemce in si že z uvrstitvijo v četrtfinale priborili zgodovinski uspeh.

Za še večjo senzacijo so nato poskrbeli na sredini tekmi, ko so po blesteči predstavi in pravi drami s 3 : 2 premagali svetovne prvake Poljake in se uvrstili v boj za kolajne, hkrati pa se Poljakom oddolžili tudi za poraz v skupinskem delu. »Verjamem, da Slovenija lahko postane tudi evropski prvak, a treba je iti korak za korakom. Nobene ekipe se ne bomo ustrašili,« je po zgodovinskih zmagah poudaril selektor Giani.

Naši bodo v jutrišnjem polfinalu igrali z Italijani, ki so na četrtfinalni tekmi brez izgubljenega niza premagali Rusijo. V polfinale sta se uvrstili še reprezentanci Bolgarije in Francije.

Naši odbojkarji so se najprej veselili zmage nad Nizozemci, še večjo senzacijo pa so pripravili z zmago nad Poljaki. / Foto: CEV

Pomlajena ekipa si želi zmag

Hokejiste Triglava jutri čaka četrta tekma razširjenega državnega prvenstva, ko bodo gostili Maribor.

Vilma Stanovnik

Kranj – Letošnja sezona se je za kranjske hokejiste začela že septembra. Članska ekipa ne nastopa več v ligi INL, tako da igrajo le tekme državnega prvenstva, čakajo pa jih tudi tekme slovenskega pokala, ki je letos organiziran prvič. »Vzroka, da letos ne igramo v ligi INL, sta v pomanjkanju denarja, saj je to tekmovanje povezano s precej potovanji in stroški, še pomembnejši vzrok pa je, da smo člansko moštvo precej pomladili, tako da nastopamo večinoma z mladinci. Prav tako v državnem prvenstvu nastopajo članice in seveda tudi vse mlajše kategorije. Pri mladincih do 18 let smo se združili z ekipo Olimpije in skupna ekipa nastopa v prvenstvu EBEL,« pravi sekretar HK Triglav in trener mladincev Mitja Kern in dodaja, da prav vse ekipe v državnem prvenstvu ciljajo na medalje.

Člani so prvenstvo začeli s porazom proti Bledu ter zmagama nad ekipama Medveščka in Zagreba, jutri jih v domači dvorani ob 19. uri čaka tekma z Mariborom. »Člani iz tekme v tekmo napredujejo, vendar potrebujejo še kar nekaj izkušenj,« pravi Mirja Kern, ki vabi mlade, da se jim pridružijo v hokejski šoli. V Dvorani Zlato polje se lahko vpišejo vsak ponedeljek ob 17.15, četrtek ob 16.30 in soboto ob 10. uri.

Pomlajena ekipa Triglava igra iz tekme v tekmo bolje. / Foto: Urša Herak Rener

Dež je odnesel tekme

Jože Marinček

Kranj – Po odigranih kvalifikacijskih tekmah, ko je naša reprezentanca minuli petek igrala 1 : 1 z Litvo in v ponedeljek z 0 : 2 premagala San Marino ter si bo sedaj nastop na evropskem prvenstvu prihodnje leto poskušala izboriti v dodatnih kvalifikacijah, ki ki bodo na sporedu 12. in 17. novembra, so ta konec tedna spet na sporedu tekme v vseh ligah.

V prvi slovenski nogometni ligi Telekom Domžale jutri ob 20. uri gostijo Krko, v drugi SNL pa Triglav odhaja na gostovanje k Rolteku Dob. Šenčur odhaja na težko gostovanje k Farmtechu. Nogometaši Zarice Kranj, ki naj bi odigrali tekmo s Kalcerjem Radomlje že v sredo, a so jo zaradi dežja prestavili, naj bi igrali 21. oktobra.

V tretji SNL bodo jutri odigrali večino tekem 9. kroga, vse se bodo začele ob 16. uri. V Stražišču bo Sava Kranj gostila Jesenice, Jezero Medvode bodo na domačem igrišču gostilo Zagorje, nogometaši Žirov pa bodo gostili neugodno Ilirijo Extra Lux. V nedeljo bodo z igranjem tekem že ob 11. uri začeli nogometaši ekip AŠK Bravo in Bled Hirter, ob 16. uri pa bodo tekmo začeli še nogometaši Šobca Lesce in Komende.

Tekme 8. kroga bodo v soboto odigrali tudi nogometaši v Gorenjski nogometni ligi. Vseh šest tekem se bo začelo ob 16. uri, pari pa so: Ločan Škofja Loka – Britof, Niko Železniki – Preddvor, Kondor Polet – Bohinj, JuRentA Bitnje – FC Podbrezje, Visoko – Jecom Sport DLN in Velesovo – Naklo.

Obilne sredine padavine pa so odnesle tudi obe tekmi 3. kroga pokala MNZG. Tako sta tekmi Šenčur – Bled Hirter in Velesovo – Triglav preloženi na kasnejši termin.

Končal neverjetno kariero

Kranjčan Marko Milič je ta teden uradno zaključil svojo športno kariero.

Vilma Stanovnik

Kranj – »Po več kot dvajsetletni profesionalni karieri je čas, da izstopim iz igre. Moja kariera je bila neverjetna, pa ne le zaradi doseženih lovorik, statistik in pogodb, temveč predvsem zaradi ljudi, ki sem jih spoznal,« je ob zaključku igralske kariere povedal Marko Milič in dodal, da verjame, da bo tudi v kakšni drugi vlogi našel tako veselje in strast kot v košarki. »Rad bi se zahvalil vsem soigralcem, trenerjem, navijačem in medijem, s katerimi smo dobro sodelovali in v mnogih primerih postali prijatelji. Zahvaljujem se mami in sestri za podporo na začetku in moji Vesni,« je tudi povedal danes 38-letni Kranjčan, ki je svojo športno pot začel pri Triglavu, bil nato član Uniona Olimpije in je prvi Slovenec, ki se je preizkusil v Ligi NBA, ter prvi, ki je zabil prek avtomobila. Nikoli ni zavrnil povabila slovenske reprezentance, katere kapetan je bil leta 2001. Za reprezentanco je nastopil na 59 uradnih tekmah oziroma na šestih evropskih prvenstvih in prvem svetovnem za Slovenijo leta 2006. V karieri je igral za 13 klubov v osmih državah na treh celinah, osvojil pa je štiri naslove slovenskih državnih in tri pokalnih prvakov, pokal ULEB in naslov španskega prvaka z ekipo Real Madrid ter dva naslova državnih in enega pokalnih prvakov v Kuvajtu.

Marko Milič / Foto: Gorazd Kavčič

Katrašniku zlato kolo

Podsmreka – Z VN Avtomojster se je v Podsmreki v nedeljo zaključila domača sezona v cestnem kolesarstvu. V kategoriji elite je zlato kolo osvojil Simon Špilak (Katjuša), druga in tretja pa sta Gorenjca Jan Polanc (Lampre - Merida) in Luka Mezgec (Giant - Alpecin). Najboljši mlajši član je Savčan Gašper Katrašnik. Drugi pri kolesarjih do 23 let je še en varovanec trenerja Matjaža Zevnika: Žiga Grošelj. Pri ženskah je bila prva Polona Batagelj (BTC City Ljubljana), druga in tretja pa sta bili njeni klubski kolegici Kranjčanka Urša Pintar in Medvoščanka Špela Kern.

Gregor Benčina ni več predsednik AZS

Kranj – Na torkovi seji Atletske zveze Slovenije je odstopil predsednik Gregor Benčina. Njegovo mesto je kot vršilec dolžnosti prevzel Marjan Hudej. Direktor AZS bo še naprej oziroma vsaj do skupščine 20. januarja Luka Steiner, saj upravni odbor njegovega odstopa ni podprl.

Odjemalce oskrbovali z anaboliki in s steroidi

Simon Šubic

Kranj – Gorenjski kriminalisti so ta teden kazensko ovadili tri osebe, ki jih sumijo, da so zadnji dve leti odjemalce po Gorenjskem in v Ljubljani oskrbovali z anaboliki in steroidi. Sumijo jih storitve 67 kaznivih dejanj s področja neupravičene proizvodnje in prometa z nedovoljenimi snovmi v športu. V preiskavi so kriminalisti obravnavali dve osebi z območja Ljubljane in tujca, državljana Bolgarije, ki so v zadnjih dveh letih več odjemalcem, predvsem na območju Gorenjske in Ljubljane, zagotavljali oskrbo z anaboliki in steroidi. Te so iz Romunije in Bolgarije pretihotapili v Slovenijo in jih tu prodajali.

Z vozila odstranite blato

Kranj – Pred vključitvijo v promet na javno cesto s poti, njive ali druge zemljiške površine je potrebno z vozila, navadno gre za kmetijska vozila, odstraniti zemljo oziroma blato, so te dni opozorili s Policijske uprave Kranj. »Blatna cesta ogroža prometne udeležence in bistveno zvišuje tveganje za nastanek nesreče, še posebej, če je nanošena zemlja mokra ali če pada dež, pa tudi vozniki se večji nesnagi običajno umikajo na skrajni rob ceste ali pa zapeljejo na nasprotno smerno vozišče, kar nevarnost še povečuje. V takih primerih je priporočljivo zmanjšati hitrost in voziti previdno, po svojem prometnem pasu,« sporočajo policisti. Za onesnaženje ceste je sicer predpisana globa tisoč evrov.

Po nesreči odpeljal naprej

Kamnik – Kamniški policisti preiskujejo prometno nesrečo s telesnimi poškodbami, ki se je v sredo okrog 20. ure pripetila na Ljubljanski cesti v Kamniku. V nesreči sta bila udeležena peška in neznani voznik temnejšega vozila, ki je po trčenju odpeljal naprej. Peška se je v nesreči poškodovala. Policisti pozivajo vse, ki imajo kakršnekoli informacije o prometni nesreči, da pokličejo na Policijsko postajo Kamnik (01/830 31 80), na interventno številko 113 ali anonimni telefon 080 1200.

Ponoči po cigarete

Kamnik – V noči na sredo so trije neznani tatovi vlomili v bencinski servis na območju Kamnika. Vanj so vstopili z naviranjem vrat skladišča, v notranjosti pa so si »postregli« z večjo količino cigaret. Z vlomom so povzročili za nekaj tisoč evrov škode.

Izbral »samo« nakit

Kamnik – V sredo zvečer so policiste obvestili o vlomu v stanovanjsko hišo v Kamniku. Neznani storilec je najbrž že popoldne vlomil v hišo, iz katere je odnesel nakit, s čimer je lastnika oškodoval za nekaj tisoč evrov.

Vojni roman Zelena solza se lahko bere tudi kot nadaljevanje knjige Ognjeni ruj. V Zeleni solzi sledimo napeti in čustveno bogati pripovedi iz katere lahko zaslutimo potek življenja med prvo svetovno vojno skozi zgodbo o kraški družini Jakomin.

Trda vezava, 336 strani. Redna cena je 32,10 EUR.

Pisatelj Ivan Sivec je tudi to knjigo ponudil po posebni ceni: če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je cena le

10 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Z nožem se je le branil

Na tri leta zapora obsojeni Leščan Uroš Čakš je na sodišču zatrdil, da je marca letos tridesetletnega Radovljičana z nožem zabodel zaradi strahu za lastno in varnost svoje družine.

Simon Šubic

Kranj – Devetindvajsetletni Uroš Čakš iz Lesc je bil v sredo na kranjskem okrožnem sodišču obsojen na triletno zaporno kazen, ker je 16. marca pozno zvečer v domači hiši z nožem zabodel tridesetletnega Radovljičana. Obdolženi je na predobravnavnem naroku očitano kaznivo dejanje poskusa uboja brez zadržkov priznal. »Žal mi je za svoje dejanje, a hotel sem le zaščititi svojo družino in sebe. Druge izbire, kot da sem se branil, sploh nisem imel,« se je zagovarjal pred sodnico Andrijano Ahačič. Ta mu je sicer odmerila za pol leta nižjo kazen, kot je ob takojšnjem priznanju krivde predlagala okrožna državna tožilka Vesna Primožič. Sodnica je oškodovanca, sicer tudi dobrega znanca policije, s premoženjskopravnim zahtevkom, ki mu je obramba odločno nasprotovala, napotila na pot civilne pravde, obdolženemu Čakšu pa na predlog tožilstva zaradi begosumnosti in ponovitvene nevarnosti podaljšala pripor.

Čakš je na sodišču razložil, da sta v noči s 16. na 17. marec na njegov dom nepovabljeno vstopila dva, njemu sicer dobro znana obiskovalca in mu grozila, pri čemer naj bi bila tudi oborožena. »Ko sem videl, da imata pištolo in nož, sem šel še jaz po nož. Če ne bi bil prvi, bi se verjetno to zgodilo meni, če ne bi bilo še hujše. Nisem ga imel namena ubiti, le onesposobiti sem ga želel, ker kljub opozorilom ni hotel zapustiti stanovanja,« je povedal in poudaril, da po dejanju ni pobegnil v Nemčijo, kjer so ga policisti po nekaj dneh prijeli na münchenskem letališču, temveč se je le odpravil na že prej plačano turistično potovanje.

Foto: Gorazd Kavčič

Zaradi poskusa uboja obsojeni Uroš Čakš je sodišče zaprosil za takojšnje prestajanje triletne zaporne kazni.

Tožilka Primožičeva je v končni besedi opozorila, da je obdolženi kljub vsem okoliščinam še vedno storil hudo kaznivo dejanje zoper življenje in telo. Pri predlagani kazni pa je upoštevala, da je obdolženi dejanje priznal, da je po dogodku sam poklical reševalce, čeprav je oškodovanec temu nasprotoval, in da je do kaznivega dejanja prišlo, ker je bil obdolženi pod določenim pritiskom oškodovanca. Zato je po njenem tri leta in pol zapora primerna kazen.

Čakšova zagovornica Anka Kozamernik je nasprotovala tako strogi kazni, saj da je »šlo za grob vdor v zasebnost Uroša Čakša in njegove družine«, saj sta nad Čakša sredi noči prišla dva »silaka«, dobro znana tudi sodišču. »Poznamo sodno prakso in teorijo, ki pravi, da nihče na lastnem domu ni dolžan trpeti napada in da se je vsak upravičen braniti. Ravnanje Čakša je glede samega vboda z nožem sicer res neprimerno, vendarle pa so okoliščine, v katerih je to storil, do neke mere razumljive, predvsem pa mu kot zagovornica iskreno verjamem, da se je ustrašil za svoje življenje,« je izpostavila.

Uroš Čakš je bil sicer v preteklosti že obsojen zaradi tatvine, velike tatvine in izsiljevanja. Za slednje so ga maja 2012 na kranjskem sodišču obsodili na poldrugo leto zapora. Poleg njega je tedaj sodišče za zapahe poslalo še dva soobtoženca. Trojica je namreč 20. decembra 2011 od skupnega prijatelja z grožnjami in večurnim mučenjem, med katerim so ga silili tudi k pitju čistilnega sredstva, želela izterjati 4200 evrov in mu pri tem prizadejala več ran.

Z avtobusom po kranjskih cestah

Združenje šoferjev in avtomehanikov Kranj v avtobusni učni uri že osem let kranjske tretješolce uspešno seznanja s pastmi v prometu.

Simon Šubic

Kranj – Zveza šoferjev in avtomehanikov Kranj je ta teden znova organizirala avtobusno učno uro, s katero kranjske tretješolce seznanjajo s pastmi v cestnem prometu in jim svetujejo, kako naj poskrbe za boljšo lastno varnost na vse bolj prometnih cestah. Letos so nanjo povabili 83 tretješolcev iz osnovnih šol Simon Jenko iz Kranja in Predoslje.

Po besedah prometnega strokovnjaka Franja Jurmana iz kranjskega združenja šoferjev in avtomehanikov se je učna ura sicer najprej začela izvajati v drugih večjih mestih, a so jo v kranjskem združenju hitro pripoznali kot dobro podlago za širjenje ideje o varnem ravnanju v prometu. Pred osmimi leti so v ta namen oblikovali ekipo sodelavcev, v kateri so dva učitelja vožnje in predpisov, prometni policist, vodja prometa pri Potovalni agenciji Alpetour in za nadgradnjo še izkušen poklicni voznik avtobusa, ki dobro pozna pasti v prometu. V Alpetourja za nameček vsako leto omogočijo še uporabo njihovega avtobusa in šoferja, ki jo opravi kar predsednik kranjskega združenja šoferjev in avtomehanikov Izidor Parte.

Tudi pri hoji po označenem prehodu za pešce je potrebna previdnost. / Foto: ZŠAM Kranj

Tudi letos so učence po kranjskih cestah popeljali z avtobusom. Že med vožnjo jim je učitelj vožnje iz avtošole B&B predstavil največje pasti v prometu, kranjska policista pa sta jim prikazala pravilno uporabo prehoda za pešce. Na avtobusni postaji v Kranju so se otroci med drugim naučili poiskati železni avtobus, kako se pravilno obnašati med vožnjo z avtobusom in tega varno zapustiti. Izkušeni voznik avtobusa je še obrazložil, zakaj so prvi sedeži in sedeži ob zadnjem prehodu v primeru prometne nesreče ali nagle ustavitve najbolj nevarni.

Poslovni glas

Razrešeni Nyberg obtožuje Savo korupcije

Razrešeni predsednik upravnega odbora Družbe za upravljanje terjatev bank Lars Nyberg je v odprtem pismu premierju Miru Cerarju zapisal, da v primeru družbe Sava vse smrdi po korupciji.

Simon Šubic

Kranj – V holdingu Sava so upravni odbor Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB), ki ga po razrešitvi Larsa Nyberga vodi Marko Simoneti, pozvali, naj se izreče o nedavnih Nybergovih obtožbah, da je v primeru družbe Sava čutiti smrad po korupciji na vsakem koraku, oziroma naj pristojnim organom in Savi ali njenemu nadzornemu svetu predloži dokaze, na katerih temeljijo te izjave. Kot so sporočili, Save noben pristojni organ doslej ni opredelil kot subjekta, v katerem smrdi po korupciji na vsakem koraku. Odstavljeni Šved je sicer v odprtem pismu predsednika vlade Mira Cerarja med drugim tudi vprašal, ali je izvzem Savinega premoženja iz DUTB, o čemer naj bi razmišljala vlada, v interesu Slovenije ali le Savinega vodstva.

Nyberg je v ponedeljek v odprtem pismu predsedniku vlade zapisal, da slovenski hotelirski in gostinski sektor »ni niti blizu« evropskim standardom, Sava Turizem, ki bi morala biti glavna zvezda, pa zaostaja še bolj. Ob tem se sprašuje, kam je šel denar, saj se je lastnik Save Turizma, holding Sava, visoko zadolžil pri bankah, v hotele pa ni v zadostni meri investiral, zato ti niso konkurenčni. Savina zadolženost je tolikšna, da nikoli ne bo mogla poplačati bankam, razliko bodo krili davkoplačevalci, kapital družbe je negativen, njene delnice so brez vrednosti, kljub temu pa je vodstvo družbe predlagalo načrt prestrukturiranja, po katerem bi sedanji lastniki obdržali 23-odstotni lastniški delež, pojasnjuje Nyberg. »»To bi bila subvencija davkoplačevalcev lastnikom in kaj takšnega v drugih državah sploh ne bi bilo predlagano,« je dodal.

V družbi Sava menijo, da verjetno predvsem zaradi kapitalskih naložb v Savi Turizmu (na sliki hotel Toplice na Bledu), Istrabenz Turizmu in Hotelih Bernardin sodijo med t. i. pomembne naložbe v državni strategiji o upravljanju državnega premoženja. / Foto: Gorazd Kavčič

Nyberg je opozoril še na dejstvo, da je Sava največji lastnik Gorenjske banke, ki je Savi odobravala visoka posojila, kar jo je pripeljalo blizu izgubi licence, po zahtevah Banke Slovenije pa do konca leta potrebuje 13-milijonsko injekcijo. Kljub temu pa je bilo Gorenjski banki zaupano, da vodi program prestrukturiranja. »Ali je moč najti bolj izrazit primer konflikta interesov kot to, da se Savin menedžment prestrukturira prek Gorenjske banke,« razmišlja Nyberg.

V Savi odgovarjajo, da se je konsolidaciji slovenskega turizma in njihove vloge v tem procesu v svojem poročilu pozitivno izrekla tudi ameriška svetovalna družba, ki je na zahtevo DUTB in drugih upnikov Save letos spomladi pripravila poglobljeno analizo. »Sava verjetno zaradi te svoje vloge (predvsem pa zaradi kapitalskih naložb v Savi Turizmu, Istrabenzu oz. Istrabenz Turizmu in Hotelih Bernardin) sodi med t. i. pomembne naložbe v strategiji Republike Slovenije o upravljanju državnega premoženja,« so zapisali.

Na očitke razrešenega Larsa Nyberga v družbi Sava odgovarjajo, da jih noben pristojni organ doslej ni opredelil kot subjekta, v katerem smrdi po korupciji na vsakem koraku.

Na Nybergove navedbe so se kritično odzvali tudi v Gorenjski banki in zatrdili, da je razrešeni direktor DUTB v pismu navedel neresnice o njihovem položaju in poslovanju, po katerih je Gorenjska banka »na robu izgube licence« ter »preživetja«, zato pričakujejo, da se bo do njih nemudoma opredelil tudi upravni odbor DUTB. Kot so pojasnili, so splošno znani podatki o visoki kapitalski ustreznosti banke, visoki likvidnosti in uspešnem tekočem poslovanju. To je ta teden sicer potrdila tudi viceguvernerka Banke Slovenije Stanislava Zadravec Caprirolo, saj je dejala, da Gorenjska banka nikakor ni pred likvidacijo ali pred odvzemom licence ter da izpolnjuje vse regulatorne zahteve, kar je izpolnjevala tudi že leta 2013, da pa mora zaradi visokega deleža nedonosnih terjatev še naprej krepiti svoj kapitalski položaj.

Glede prisilne poravnave Save so v Gorenjski banki poudarili, da so bili »vključno z nekaterimi drugimi upniki Save prisiljeni vložiti predlog prisilne poravnave dolžnika šele po protizakonitem in enostranskem posegu DUTB po premoženju Save, kar bi verjetno imelo za posledico oškodovanje vseh ostalih upnikov«.

Dolg se splača poravnati

Finančna uprava poziva dolžnike z dolgom od deset do sto evrov, da poravnajo obveznosti in se izognejo visokim stroškom izvršbe.

Cveto Zaplotnik

Kranj – V Sloveniji je po zadnjih podatkih blizu 72 tisoč davčnih dolžnikov z dolgom od deset do sto evrov, kar v skupnem znesku znese nekaj več kot 2,7 milijona evrov. Finančna uprava začne postopek davčne izvršbe, če znesek neplačanega davka po enem izvršilnem naslovu na dan zapadlosti presega deset evrov ali če skupni znesek dolga enega dolžnika po posameznih izvršilnih naslovih presega dvajset evrov. Stroške izvršbe plača dolžnik, v nekaterih primerih lahko ta strošek presega znesek davčnega dolga, še posebej, če k temu prištejemo še stroške, ki jih zaračuna banka. Ko dolžnik prejme sklep o izvršbi, je strošek 25 evrov za administrativni sklep oz. 75 evrov za sklep o izvršbi na premičnine.

Finančna uprava prav zaradi tega poziva davčne dolžnike, da poravnajo dolg in se s tem tudi izognejo neprijetnostim, ki jih prinaša izvršba. Čeprav davčna zakonodaja ne predvideva opominjanja zavezancev pred začetkom davčne izvršbe, se finančna uprava poslužuje te prakse, saj želi zavezance pozvati k prostovoljnemu plačilu neporavnanih obveznosti. Opomin predstavlja obvestilo o dolgu, vendar pa mora dolžnik poleg zneska, navedenega na opominu, poravnati še dodatne zamudne obresti, ki so nastale od dneva izdaje opomina. Spletni kalkulator za informativni izračun obresti je objavljen na spletni strani finančne uprave.

Kmetije lahko izstopijo iz obveznega računovodstva

Cveto Zaplotnik

Kranj – Kmetije, ki so se v letu 2014 ali v letu 2015 po zakonu o dohodnini morale vključiti v vodenje obveznega računovodstva, lahko na podlagi letos spremenjenega zakona izstopijo iz tega, vendar morajo najkasneje do 31. oktobra na pristojni finančni urad oddati vlogo za izstop. Vlogo morajo oddati na obrazcu Priglasitev prenehanja ugotavljanja davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oz. dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Če bodo kmetije do predpisanega roka priglasile izstop iz obveznega računovodstva, bodo s 1. januarjem 2016 ponovno prešle na sistem obdavčitve po katastrskem dohodku. Če se ne bodo odločile za izstop, bo finančna uprava to štela, kot da so prostovoljno vstopile v sistem obveznega vodenja računovodstva. V tem primeru bodo kmetije morale voditi obvezno računovodstvo vsaj pet let, pri tem pa se jim bo kot začetno leto vstopa štelo leto 2014 oz. 2015, odvisno od tega, v katerem letu so se vključile v sistem. Dodatne informacije o najustreznejši izbiri obdavčitve dajejo v enotah kmetijske svetovalne službe.

Vseslovensko srečanje kmetov

Kranj – Na Ponikvi in Slomu, rojstnem kraju blaženega Antona Martina Slomška, ki je zavetnik kmetov, slovenskega kmetijstva in kmetijskega slovstva, je bilo v nedeljo dvanajsto vseslovensko srečanje kmetov, ki so ga pripravili Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, župnija Ponikve in številni prostovoljci. Kmetje so se pri maši z darovi zahvalili za dobro letošnjo letino in se priporočili za dobro letino tudi v naslednjem letu. Na slavnostni akademiji pred Slomškovo rojstno hišo je predsednik zbornice Cvetko Zupančič opozoril, da cene pridelkov ne pokrivajo stroškov in da je hrana premalo spoštovana; to pa je ponižanje za tistega, ki jo prideluje. Osrednja govornica Marta Ciraj je ugotavljala, da je kmečki človek tisti, ki zna najbolje prisluhniti naravi. »Kmet je steber, je bil in bo,« je dejala. Srečanja se je udeležil tudi predsednik države Borut Pahor, ki se je zahvalil vsem, ki skrbijo, da je slovenska zemlja dobro obdelana.

Razglasili kmetico leta

Kranj – Zveza kmetic Slovenije je včeraj, na svetovni dan kmetic, na večerni prireditvi v kulturnem domu v Zagorju ob Savi razglasila kmetico leta in nagradila članice društev kmečkih in podeželskih žena za najlepše slike in fotografije. Društva so za laskavi naziv kmetice leta predlagala šest kmetic, med njimi so tri s širšega gorenjskega območja. Društvo kmečkih žena Kranj – odbor Cerklje je predlagalo Štefko Slatnar, Društvo podeželskih žena Tuhinjska dolina kmetico Angelo - Elico Žibert, Društvo kmečkih žena Svit iz Tržiča pa članico Anico Oranič.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

v sodelovanju z Zadružno zvezo Slovenije, Zvezo slovenske podeželske mladine, Zvezo kmetic Slovenije, Sindikatom kmetov Slovenije in Zvezo lastnikov gozdov Slovenije.

Pošteno in pravično plačilo slovenskim kmetom!

Vabljeni na vseslovenski shod kmetov,
ki bo 17. oktobra 2015 ob 10. uri
Kranj – Slovenski trg

Pridite in podprite prizadevanja za ustrezna razmerja v verigi preskrbe s hrano!

KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE, CELOVŠKA CESTA 135, LJUBLJANA

Cene pridelkov so se znižale

Jutri, v soboto, bo v osmih slovenskih mestih, med drugim tudi v Kranju, vseslovenski shod za »Pošteno in pravično plačilo slovenskim kmetom!«, na katerem bodo kmetje opozorili, da se njihov dohodkovni položaj zaradi zniževanja cen kmetijskih pridelkov vse bolj poslabšuje.

Cveto Zaplotnik

Dohodkovni položaj kmetij, ki se ukvarjajo z rejo krav molznic, se je občutno poslabšal, saj se je odkupna cena mleka v zadnjem letu povprečno znižala za petino.

Kranj – Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije bo v sodelovanju z zadružno zvezo, zvezo slovenske podeželske mladine, zvezo kmetic, sindikatom kmetov in zvezo lastnikov gozdov pripravila jutri, v soboto, z začetkom ob desetih dopoldne vseslovenski shod kmetov, ki bo hkrati potekal v Kranju in še v osmih večjih slovenskih mestih. Kmetje bodo na shodu opozorili na zniževanje cen pomembnih kmetijskih pridelkov, hkrati bodo nagovorili potrošnike, da naj kupujejo domače, v lokalnem okolju pridelane pridelke. Podatki državnega statističnega urada in drugih ustanov kažejo, da so se v zadnjem letu občutno znižale cene večine kmetijskih pridelkov. Cene pridelkov so bile v prvem letošnjem četrtletju za 9,3 odstotka nižje kot v enakem lanskem obdobju, v drugem četrtletju pa v primerjavi z lanskim za 5,4 odstotka. Povprečna odkupna cena mleka se je v enem letu, med lanskim in letošnjim julijem, znižala skoraj za 20 odstotkov, tako da pri mlečnosti 4500 litrov mleka na kravo pokriva le 63 odstotkov stroškov prireje, pri mlečnosti 6500 litrov na kravo pa 79 odstotkov. Podobno je tudi v prašičereji. Še avgusta lani je povprečna odkupna cena za sto kilogramov klavnega trupa razreda S znašala 180,54 evra, letos avgusta samo še 166,16 evra, tako da je cena pokrivala le 77 oz. 78 odstotkov stroškov prireje. Povprečna odkupna cena krušne pšenice je bila v času letošnje žetve sicer za dobra dva odstotka višja kot lani, vendar pa cena že od leta 2013 dalje ne pokriva stroškov pridelave.

V kmetijsko gozdarski zbornici ugotavljajo, da se dohodkovni položaj kmetov poslabšuje, njihova pogajalska moč v prehranski verigi je šibka, razmere v kmetijstvu pa poslabšujejo še vplivi globalizacije, ukinitev mlečnih kvot in ruski embargo. Tudi gozd je na marsikateri kmetiji zaradi posledic žledoloma in pretirane razmnožitve lubadarja oslabljen ali uničen.

Pričakujejo ukrepanje države in Evropske unije

V kmetijsko gozdarski zbornici se ob takšnem stanju v kmetijstvu zavzemajo za bolj poštena razmerja cen v verigi preskrbe s hrano, predvsem za sklenitev dogovora o krepitvi partnerstva na področju mleka in prašičjega mesa. Od države pričakujejo boljši nadzor sledljivosti in porekla živil, tako da potrošnik glede tega ne bo nikdar v dvomu. Država naj ustavi uvoz pridelkov po nerazumljivo nizkih cenah, ki v nobeni državi Evropske unije ne krijejo pridelovalnih stroškov, a negativno vplivajo na razmere na trgu, ugotavljajo v zbornici, kjer se tudi zavzemajo za to, da bi javne ustanove kupovale slovenske pridelke in živilske izdelke. Od vseh sodelujočih v prehranski verigi pričakujejo uveljavitev in spoštovanje poštene prakse, od države učinkovitejše ukrepanje ob naravnih nesrečah, od države in Evropske unije pa hitrejše sprejetje ukrepov, s katerimi bi zaustavili negativne trende pri cenah mleka, mesa, sadja in zelenjave.

Nov zakon o agrarnih skupnostih

Nov zakon je bil 2. oktobra objavljen v uradnem listu in bo petnajsti dan po objavi že začel veljati.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Agrarna skupnost tudi po novem zakonu ni pravna oseba, je pa stranka v sodnih, upravnih in drugih postopkih, razen v davčnih; v vseh teh postopkih jo zastopa predsednik. Poleg članov, ki so (so)lastniki premoženja, ima lahko tudi pristopne člane, ki nimajo upravljavskih pravic, a imajo pri nakupu solastniškega deleža predkupno pravico. Najvišji organ odločanja je občni zbor, ki o večini zadev odloča z večino vseh glasov, v primeru, da je ob sklicu navzoča manj kot polovica glasov, pa lahko tudi z eno tretjino. Pri odločanju o pridobitvi nove nepremičnine je potrebna dvotretjinska večina, za odločitev o prenehanju skupnosti pa soglasje vseh. O poslih rednega upravljanja odloča upravni odbor, pri tem pa se med tovrstne posle štejejo skrb za pravno in dejansko urejenost, izkoriščanje gozdov in uporabo kmetijskih zemljišč, investicijsko vzdrževanje, dajanje gozdov v uporabo in kmetijskih zemljišč v najem ali v zakup. O poslih, ki presegajo redno upravljanje, odloča občni zbor. Za prodajo solastniškega deleža člana na premoženju imajo predkupno pravico po vrstnem redu: agrarna skupnost, član, pristopni član in fizična oseba s stalnim prebivališčem v občini, kjer je nepremičnina. Med kmetijske dejavnosti, s katerimi se lahko ukvarja agrarna skupnost, se po zakonu šteje tudi prva faza predelave mleka od živine na paši na planinah in skupnih pašnikih z nadmorsko višino najmanj 750 metrov v obdobju paše od začetka junija do konca septembra, poleg predelave pa tudi prodaja teh izdelkov. Premoženje člana deduje samo en dedič, zakon pa določa vrstni red v primeru, če je več dedičev istega dednega reda. Agrarna skupnost se s soglasjem vseh članov lahko preoblikuje tudi v pravno osebo. Upravna enota bo v enem letu od uveljavitve zakona po uradni dolžnosti preverila, ali so v zemljiški knjigi kot imetniki lastninske pravice pri nepremičninah vpisane fizične in pravne osebe, ki so lahko nosilci pravic in obveznosti. Na prvem občnem zboru, sklicanem po novem zakonu, bo moral biti navzoč upravni delavec upravne enote ali notar.

Za Kozolce še ni zanimanja

Tudi na tretji javni dražbi zemljišča za načrtovano sosesko Kozolci na prostoru nekdanjih Gorenjskih mlekarn v Kranju niso prodali.

Vilma Stanovnik

Kranj – Na več kot 26.600 kvadratnih metrih zemljišča na prostoru nekdanjih Gorenjskih mlekarn naj bi po prvotnih načrtih že stala nova stanovanjsko-poslovna soseska. Zaradi zanimive arhitekturne rešitve, ki spominja na kozolce, so jo poimenovali Kozolci, njena zasnova pa je bila rezultat mednarodnega natečaja. V devetih stanovanjskih objektih naj bi bilo 395 stanovanj, poleg tega pa naj bi zgradili še poslovno stavbo s podjetniškim inkubatorjem, enoto vrtca in športno-rekreacijske površine. Skupna vrednost naložbe je okoli šestdeset milijonov evrov. Gradnja nove kranjske soseske je bila predvidena v treh fazah, graditi pa naj bi začeli že leta 2011.

Namesto načrtovane stanovanjsko-poslovne soseske Kozolci je na prostoru nekdanjih Gorenjskih mlekarn zapuščeno zemljišče.

Najprej se je zapletlo pri gradbenem dovoljenju, nato še pri financiranju projekta. Pri ABCFIN-u so vnovič gradnjo napovedali jeseni 2012, ko so imeli tudi že pravnomočno gradbeno dovoljenje, vendar jim pri iskanju alternativnih rešitev financiranja gradnje nato ni uspelo. Ker niso bili uspešni niti pri dogovarjanju z bankami, so konec novembra leta 2012 ustavili aktivnosti pri načrtovani gradnji. ABCFIN je sedaj v stečaju, projekt načrtovane gradnje so začeli prodajati.

Potem ko sta bili neuspešni že dve javni dražbi in so ceno stavbnih zemljišč skupaj z gradbenim dovoljenjem, ki je veljavno še do 5. julija 2016, ter projektno dokumentacijo s prejšnjih pet milijonov evrov znižali na 4 milijone in 520 tisoč evrov, tudi tokrat Kozolcev niso prodali. »Tako kot drugi dve dražbi tudi tretja ni bila uspešna, saj ni bilo nobenega interesa. Sedaj sledi ponoven predlog prodaje, najbrž z znižano izklicno ceno,« je povedal upravitelj Milorad Vidović.

Prevzem Alpetourja že uspel

Direktorica Alpetourja Potovalne agencije Ivanka Zupančič Gaber ocenjuje, da prevzemna ponudba Arrive zagotavlja nadaljnji razvoj kranjske družbe. Znižan prag uspešnosti (75 odstotkov) je že dosežen.

Simon Šubic

Kranj – Uprava Alpetourja Potovalne agencije ocenjuje, da je prevzemna ponudba družbe Arriva Dolenjska in Primorska (v lasti DB Arriva), ki je bila objavljena 29. septembra, v interesu družbe, saj ji zagotavlja dodatne potenciale za razvoj, je ta teden preko spletne strani Ljubljanske borze v mnenju poslovodstva glede prevzemne ponudbe sporočila direktorica kranjske družbe Ivanka Zupančič Gaber, ki je obenem razkrila, da bo kot imetnica 4383 delnic Alpetourja, kar je slab odstotek vseh delnic družbe, prevzemno ponudbo (55 evrov na delnico) sprejela. Arriva DP je sicer v sredo znižala prag uspešnosti prevzemne ponudbe s prvotnih 90 na 75 odstotkov, kar so že dosegli, saj je do srede prevzemno ponudbo že sprejelo 263 akceptantov, ki so bili skupaj imetniki 343.591 delnic oziroma 76,45 odstotka vseh delnic Alpetourja. Rok za sprejem spremenjene prevzemne ponudbe so podaljšali do 19. novembra.

»Prevzemnik je kapitalsko trdna družba in del mednarodne skupine, ki dejavnost dobro pozna, saj jo uspešno že opravlja v Sloveniji in tudi v širšem evropskem prostoru,« poudarja Zupančič Gabrova, ki pričakuje, da bosta Arriva DP in Alpetour izmenjavala dobre poslovne prakse, kar bo skupaj s sinergijskimi učinki optimizacije poslovnih procesov prispevalo k izboljšanju poslovanja Alpetourja.

Na podlagi Prospekta za odkup delnic direktorica Alpetourja ugotavlja, da prevzemnik ne načrtuje takojšnjih bistvenih sprememb poslovanja, tako da ob prevzemu ni predvideno takšno združevanje poslovnih funkcij, ki bi povzročilo večje število presežnih delavcev, prav tako ni predvidena sprememba lokacije ali sedeža Alpetourja. Prevzemnik predvideva, da bi Alpetour na srednji rok ohranil svojo samostojnost, podpira pa načrt konsolidacije poslovanja odvisnih družb (Integral Tržič, Integral avto Jesenice in kamniški Kam-Bus). Zaradi specifičnih zahtev nemškega zveznega ministrstva za promet in digitalno infrastrukturo je sicer v načrtu sprememba statuta Alpetourja, niso pa načrtovane spremembe pri pogojih zaposlovanja, pri čemer se zaradi povečanega obsega dela na srednji rok pričakuje dodatno zaposlovanje.

Popravili napoved gospodarskih gibanj

Cveto Zaplotnik

Kranj – Banka Slovenije je v jesenski napovedi gospodarskih gibanj popravila napoved za letošnje in za naslednji dve leti. Spomladi je napovedala za letos 2,2-odstotno gospodarsko rast, z jesensko napovedjo jo zvišuje na 2,6 odstotka. Prihodnje leto naj bi bila rast 1,9-odstotna, v letu 2017 pa 2,2-odstotna.

V letošnjem prvem polletju je bila rast bruto domačega proizvoda 2,7-odstotna, k rasti pa so največ prispevali izvozniki, ki so zmanjšanje izvoza v Rusijo nadomestili s prodajo blaga na netradicionalne trge. Ob razmeroma hitri rasti zaposlovanja in večjem zaupanju gospodinjstev se postopoma krepi tudi njihova končna potrošnja, kar spodbuja rast v številnih zasebnih storitvah. Za napovedano gospodarsko rast predstavlja največjo negotovost obseg državnih investicij, v mednarodnem okolju pa razmere v Rusiji, na Kitajskem, Braziliji in v Turčiji, afera Volkswagen in tudi morebitno zapiranje mej zaradi begunske krize.

Dvajset milijonov evrov za financiranje naložb

Cveto Zaplotnik

Kranj – Evropska investicijska banka je pred kratkim Banki Sparkasse zagotovila še 20 milijonov evrov, kar predstavlja drugi del 50 milijonov evrov visokega ugodnega posojila za financiranje projektov malih in srednje velikih podjetij ter naložb v javnem sektorju na področju energetike, varovanja okolja, zdravstva in izobraževanja. Prvi del posojila je banka dobila predlani, denar pa je porabila predvsem za financiranje naložb malih in srednje velikih podjetij. Lastniki so junija letos banko finančno okrepili s 13 milijoni evrov kapitala in s tem zvišali količnik kapitalske ustreznosti na 13,9 odstotka. Banka je v letošnjem prvem polletju ustvarila 4,6 milijona evrov dobička po obdavčitvi, pozitivni poslovni izid pa napoveduje tudi ob koncu leta.

Banka Koper pripojila hčerinsko lizinško družbo

Kranj – Banka Koper je s 1. oktobrom pripojila hčerinsko družbo Finor leasing in lizinško dejavnost organizirala v okviru specializirane bančne enote z izpostavami na obstoječih lokacijah v Kopru, Ljubljani in Mariboru. Banka odslej sama trži in izvaja storitve finančnega lizinga, ki so predstavljale glavni del poslovanja družbe Finor leasing, prevzete pogodbe za operativni lizing pa bo v skladu z dovoljenjem Banke Slovenije izvajala vse do njihovega izteka. Za stranke družbe Finor leasing se s pripojitvijo ni nič spremenilo, le njihove pogodbe so prenesli na Banko Koper, ki sicer želi strankam čim več finančnih rešitev ponuditi na enem mestu. Finor leasing se je v zadnjih letih po bilančni vsoti in številu sklenjenih pogodb finančnega lizinga na zaposlenega povzpel med vodilne na slovenskem lizinškem trgu in tudi v letošnjem prvem polletju je posloval zelo dobro.

Prenovljeni Tušev supermarket na Jesenicah

Jesenice – Na Jesenicah je podjetje Tuš prenovilo svoj supermarket. Kot so sporočili iz družbe, s prenovo sledijo najsodobnejšim nakupovalnim trendom in na police uvrščajo še več lokalno pridelanih izdelkov. »Tuš supermarket na Jesenicah od zdaj dalje na svoji kvadraturi združuje vse, kar potrebuje sodoben potrošniški objekt: premišljeno urejen prostor, ki sovpada s svetovnimi smernicami nakupovanja, nadgrajeno ponudbo kakovostnih izdelkov in posluh za želje kupcev,« so povedali. »Poleg kakovostne prodajne ponudbe stavimo še na sodoben in privlačen izgled prenovljenega supermarketa,« je povedal Gregor Štampohar, poslovni direktor Skupine Tuš.

V prenovljenem Tuševem supermarketu je na policah še več lokalno pridelanih izdelkov.

Podravka namerava dati prevzemno ponudbo

Kranj – Hrvaška Podravka, ki je že večinska, več kot 51-odstotna lastnica družbe Žito, je prejšnji teden objavila, da namerava dati prevzemno ponudbo še za odkup preostalih delnic Žita, ki ima enega od svojih centrov tudi v Lescah. Ponudbo bo dala najkasneje v tridesetih dneh, a ne prej kot v desetih dneh od dneva objave prevzemne namere.

BSC

Regionalna razvojna agencija Gorenjske (BSC, d. o. o., Kranj) je objavila **Javni razpis za kredite in garancije** za mikro, mala in srednja podjetja v okviru Regijske garancijske sheme v gorenjski regiji.

Celotna razpisna dokumentacija je na voljo na spletni strani BSC, d.o.o., Kranj www.bsc-kranj.si, za dodatne informacije pa pokličite 04 2817 230. Za kredite in garancije je na voljo 2.400.000 evrov.

Lažji dostop do Vetrnic

Jami Mala in Velika Vetrnica na Veliki planini sta odslej še dostopnejši obiskovalcem.

Jasna Paladin

Velika planina – Mala in Velika Vetrnica sta kraški jami med Zelenim Robom in Velikim stanom, ki sta nastali ob preperevanju, in ko se je porušil njun strop, sta nastali dve udornici, med pastirji že stoletja znani kot jami, v katerih je tudi v poletnih mesecih mogoče najti led in sneg.

Lokacija Vetrnic je bila lepo označena tudi za obiskovalce planine, vendar je bila pot v jami strma in zaradi stalne vlage tudi nevarna. Člani Planinskega društva Bajtar so se v sodelovanju s člani in markacisti Planinskega društva Kamnik zato letos odločili, da pot primerno zavarujejo in jo tako naredijo še dostopnejšo. »V dogovorih s predsednikom Agrarne skupnosti Velika planina Edom Komatarjem smo dosegli, da nam je ves potreben les – približno 110 tekočih metrov macesnovega lesa, brezplačno prispevala agrarna skupnost, ki ga je posekala in pripeljala v dolino. V delovnih akcijah smo sodelovali člani PD Bajtar in markacisti: Rajko Balantič, Zdravko Bodljaj, Anton Kemperl, Slavko Petek, Brane Koprivnikar, Miro Uršič, Robi Cerar, Lojze Pirnat in Vinko Poličnik. Opravljenih je bilo 210 ur prostovoljnega dela. Največ časa je bilo uporabljenega za pripravo lesa oz. stopnic (21 tekočih metrov), dostavo materiala, meritve in dve delovni akciji za namestitev stopnic. Ocenjujemo, da je pot v vetrnici povsem primerna za obiskovalce, predvsem pa je bolj varna,« je delo na uradnem odprtju minulo soboto povzel Vinko Poličnik in dodal, da sta jim po tristo evrov za material prispevali tudi Občina Kamnik in družba Velika planina.

A dela s tem še niso povsem zaključena. Prihodnje leto si planinci, bajtarji in pastirji želijo ob vhodu v Vetrnici postaviti še informativno tablo, ki bi opisala to naravno znamenitost in opozorila na previdnost, na mestu spodnjega platoja pa bodo namestili že nekaj metrov jeklenice.

Markacisti PD Bajtar in PD Kamnik na macesnovih stopnicah, po katerih je dostop v Malo in Veliko Vetrnico zdaj bistveno lažji in predvsem bolj varen.

Vid Černe izdal šesto knjigo

Tudi nova knjiga častnega občana Kranjske Gore Vida Černeta je posvečena njegovim domačim krajem. Tokrat je pisal tudi o težkih časih druge svetovne vojne.

Marjana Ahačič

Kranjska Gora – Sredi septembra so v kranjskogorski knjižnici predstavili novo knjigo Vida Černeta. Že šesto delo častnega občana Kranjske Gore nosi naslov Kranjska Gora včeraj, danes, jutri ... In še nekaj ... »Knjigo sem začel pisati že pred dvema letoma, podatke zanjo pa sem seveda zbiral že desetletja. Opisal sem dogodke in dejstva, za katere menim, da se ne bi smeli kar pozabiti. Na primer to, da je bila Trenta vse do leta 1932 kranjskogorska, potem pa jo je tedanja občina prodala administraciji v Benetkah ... O Trenti, Vršiču in Kranjski Gori nasploh zelo rad pišem,« je na predstavitvi povedal kljub visoki starosti še vedno iskrivi Vid Černe.

Knjiga je razdeljena v dva sklopa. V prvem se avtor ukvarja s Kranjsko Goro, kakršna je bila nekoč, pa tudi z današnjo podobo kraja, v katerem je preživel tako rekoč vse življenje. V drugem delu je Vid Černe prvič opisal »čas, ko nam je vojna krojila mladost,« kot je naslovil enega od poglavij. Sedemnajst let in pol je dopolnil, ko je 2. avgusta 1943 prejel poziv, da je od nemških oblasti vpoklican na služenje v tako imenovani Reicharbeitsdienst in nato kmalu poslan na fronto. Iz nemške vojske je pobegnil v poljske partizane. Kot poljskega vojaka so ga Nemcu ujeli in odpeljali v taborišče, a je tudi od tam pobegnil ter se ob koncu vojne vrnil domov. »Preteklost vedno hodi za človekom,« pravi Vid Černe.

Vid Černe / Foto: Gorazd Kavčič

»Spremlja ga kot senca, zasleduje, včasih čisto od blizu, mnogokrat šele čez čas obujena ... Teh spominov na svojo vojaščino nisem napisal kot svoj skromen razglas miru, tega imajo vsi polna usta, le iskrenosti manjka. V celoti se zavedam, da mi je bila usoda preživetja naklonjena. Večina Slovencev, prisilno mobiliziranih nemških vojakov, je prestajala mnogo hujše gorje, bolečine, trpljenje in neljube posledice. Njihovi grobovi so posejani po vsej Evropi.« Knjiga je izšla v samozaložbi s finančno pomočjo Občine Kranjska Gora.

V dolino odnesli tristo kilogramov smeti

Rudno polje – Na Pokljuki so v soboto pripravili zaključek vseslovenske ekološke akcije Očistimo naše gore, v okviru katere je okrog štiristo ljubiteljev narave skupaj s športniki s Tejo Gregorin, Jakovom Fakom in Klemnom Bauerjem na čelu čistilo pokljuško planoto. Skupaj so na zbirno mesto prinesli več kot tristo kilogramov smeti, so sporočili iz Zavarovalnice Triglav, ki je šesto sezono zapored poskrbela za organizacijo omenjene akcije. »Tudi v prihodnje bomo z dobrim zgledom vzgajali nove odgovorne generacije planincev,« je zbrane nagovorila direktorica območne enote Kranj Zavarovalnice Triglav Janka Planinc. V šestih letih so planinci skupaj odnesli v dolino več kot 27 ton odpadkov v 150 tisoč vrečkah; letos so med planince razdelili okrog 25 tisoč biorazgradljivih vrečk. Člani Gorske reševalne zveze Slovenije pa so na sobotni prireditvi obiskovalce opremili z napotki o odgovornem obiskovanju gora v jesensko-zimskem obdobju. Za varnejše obiskovanje gora je zavarovalnica s prostovoljci planinske zveze lani razvila tudi spletno aplikacijo, namenjeno ljubiteljem gora za načrtovanje vzponov na kar štiri tisoč planinskih točk.

Glasovnico pošljite do vključno 23.10. na naslov
Radio Gorenc, Balos 4, 4290 Tržič / www.radiogorenc.si

GG | IZLET// torek, 3. novembra 2015

V BIOTERME IN VINSKO KLET

Prihajajo hladnejši dnevi, zato je prav, da vas povabimo v toplice. Bioterme v Mali Nedelji bodo ravno pravšnje za to, da se pregrejete in sprostite. Ne pozabite brisače in kopalk. Dan bomo preživeli v bazenskem kompleksu z zdravilno termalno vodo, kjer bomo tudi kosili. Po kopanju bomo, kot se za martinov mesec spodobi, obiskali še vinsko klet, kjer bomo degustirali vina in lokalne kulinarične dobrote. Tam bomo lahko tudi zapeli. Vabimo vas torej, da se nam pridružite.

www.gorenjskiglas.si

Odhodi avtobusa:
AP Radovljica: 6.30
AP Creina Kranj: 6.55
AP Mercator Primskovo: 7.05
AP Škofja Loka: 7.20
Povratek v Kranj predvidevamo okrog 20.30.

Cena izleta je 29 evrov.

Cena vključuje: prevoz, kopanje, kosilo, degustacijo v vinski kleti in DDV.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04/201 42 41, se oglasite osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju ali pišite na: narocnine@g-glas.si. Za odjave, ki prispejo kasneje kot v petek, 30. oktobra 2015, ob 10. uri, zaračunamo potne stroške.

Gorenjski Glas

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Realističen, a čustveno globok

V torek so v Mestni knjižnici Kranj odprli dve razstavi, povezani s Simonom Jenkom, pripravili pa so tudi krajši simpozij o pesniku Sorškega polja, katerega 180. obletnico rojstva praznujemo letos.

Igor Kavčič

Mesec oktober je mesec Simona Jenka, bi lahko dejali. V mesecu vinotoku, kot bi rekli v 19. stoletju, se je leta 1835 na Podreči slovenski pesnik in pisatelj Simon Jenko rodil, v istem mesecu pa je še ne 34-leten v Kranju leta 1869 tudi umrl. Potem ko bodo v nedeljo, 18. oktobra, ob 14. uri na Podreči slovesno obeležili 18. obletnico njegovega rojstva in svečano enemu izmed slovenskih pesnikov za najboljšo pesniško zbirko zadnjih dveh let podelili tudi nagrado, ki se imenuje po Jenku, pa so se v Mestni knjižnici Kranj dnevi pesniku v spomin začeli s torkovim odprtjem razstave in krajšega simpozija o njem. Oba dogodka z naslovom Obudimo Simona Jenka je gostitelj, direktor knjižnice Viljem Leban, razložil z besedami: »Vesel sem, da je pri nas razstava o Simonu Jenku v času, ko se zdi, da nam v Sloveniji ne gre prav dobro. Zato je prav, da se ozremo nazaj v preteklost in obudimo spomin na velikane našega naroda, kar je Jenko nedvomno bil.«

Eden pobudnikov dogodka, Rudi Zevnik, ki je tudi predsednik Kulturnega društva Simon Jenko Šmonca Mavčiče, je pripravil razstavo iluminacij Jenkovih Obujenk, ki jih je naslikal akademski slikar Milan Batista. V knjižnici pa so v sodelovanju z že omenjenim društvom iz Mavčič, Zgodovinskim arhivom Ljubljana, enoto za Gorenjsko Kranj in kranjsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije pripravili tudi krajšo razstavo o Simonu Jenku. »Osrednji eksponati na razstavi so nedvomno šolski katalogi z osnovne šole v Kranju in gimnazije v Novem mestu, v katerih je bil Jenko zapisan kot zelo vzoren učenec. To dokazuje tudi tako imenovana zl ata knjiga,« je med drugim povedala soavtorica razstave Marija Kos. Odprtje sta oplemenitila učenca petja iz Glasbene šole Kranj, Tilen Lotrič z uglasbeno Jenkovo pesmijo Vabilo in Estera Marija Erzar s pesmijo Po noči. Učenci osnovne šole, ki se imenuje po Simonu Jenku, Tjaša Ažbe, Lana Šimenc Novak, Jakob Rakovec in Nace Sajovic pa so orisali pesnikovo življenjsko in ustvarjalno pot.

Pesnik med Prešernom in slovensko moderno

V nadaljevanju je v dvorani knjižnice sledil krajši simpozij s predavanji akademika dr. Franceta Bernika, dr. Jonatana Vinklerja in dr. Franceta Križnarja. O Jenkovi liriki med Prešernom in slovensko moderno je najprej spregovoril dr. France Bernik, ki velja za enega večjih poznavalcev življenja in dela Simona Jenka. Kot je povedal, se je z Jenkom veliko ukvarjal na začetku svoje znanstvene kariere, tudi v doktorski disertaciji. Jenko je umrl zelo mlad, a zanj kljub temu lahko rečemo, da je ustvaril veliko. »Ob nekaj proze sta tu dve knjižici pesmi, njegov dnevnik je žal za vedno izgubljen. Sam sem veliko podatkov o njem dobil iz dnevnika njegovega brata,« je povedal dr. Bernik in Jenka označil kot pomemben člen v slovenski književnosti, ki zapolnjuje čas med Prešernom in slovensko moderno, čas, ki je bil zelo nenaklonjen poeziji in slovenski besedni umetnosti. »Jenkova poezija je tako kvalitetna, da jo lahko tudi današnji bralec prebira s premislekom, to so pesmi, ki v nas odmevajo in odzvanjajo, ne glede na čas, v katerem jih prebiramo.«

Centralna cikla Jenkove poezije sta Obujenke in Obrazi, saj jih je pesnik pisal na Dunaju in je obujal spomine na pretekle lirske dogodke domačih krajev. »V njegovih pesmih ni napisano le lepo in plemenito, ampak tudi vse drugo, bil je realist imel pa je tudi velik smisel za humor. Skozi pesmi je izražal domoljubje, veliko je pisal o naravi in pri tem bil tudi nekonvencionalen. V tem je tvegal. Hkrati pa je znal z malo besedami povedati veliko. To je umetnost, ki je brezčasna,« je še povedal o Jenkovi poeziji, ki je preprosta, saj njegove verze lahko razume širša publika, hkrati pa se v njih skriva tudi globina čustev, kar je nedvomno kakovost prave besedne umetnosti.

Trije govorniki z različnih znanstvenih področij, dr. France Bernik, dr. Jonatan Vinkler in dr. France Križnar, so osvetlili delo Simona Jenka, štiri njegove pesmi pa sta izvedla Sonja Huč in Oton Pavlič. / Foto: Tina Dokl

Dr. Jonatan Vinkler, doktor znanosti s področja literarnih ved, je pod drobnogled vzel podpornike slovenskih literatov v 19. in začetku 20. stoletja ali meščanske ta jkune, kot jih je označil v duhovitem tonu. »To so ljudje, ki so med Slovenci vtisnili gospodarski pečat, prek akademskih prizadevanj pa tudi intelektualni pečat tega časa,« je Vinkler kot najpomembnejšega med njimi izpostavil Josipa Gorupa Slavinskega, ki so mu menda pravili slovenski Rothschild. Bil je poslovnež, mecen in politik, ki je med drugim v Ljubljani dal zgraditi licej za dekleta ter zagotovil 15-letno financiranje njegovega delovanja, podpiral je Simona Gregorčiča, mu založil in izdal ter plačal prvi zvezek njegovih pesmi, prav tako naslednja dva zvezka. Meceni so bili tudi Viktor Majdič, med drugim ustanovitelj celjskega Merkurja, pa izumitelj in tovarnar Janez Puh, Martin Hočevar, ki je podpiral delovanje Filharmonične družbe v Ljubljani. Da je šlo za zelo pomembne Slovence, ki so po kulturni in politični pripomogli tudi k gospodarski emancipaciji.

Tretji govornik na simpoziju je bil dr. Franc Križnar, muzikolog, glasbeni esejist in kritik, ki je raziskal uglasbitve Jenkovih pesmi skozi zgodovino. Zabeležil je nekaj več kot 110 uglasbitev, vse od njegovih sodobnikov do slovenske moderne glasbe. Največ je samospevov in zborov, kar nekaj pa je tudi narodno-zabavnih in zabavnih glasbenih del na Jenkovo poezijo. »Skladatelji in glasbeniki so izbirali besedila, ki so bila že v literarnem smislu ritmično in metrično urejena. Pomembni so bili tudi forma, naslov pesmi, vsebina, afiniteta skladatelja do te ali one poezije ... Gre za dela, ki združujejo literarno in glasbeno umetnost. Jenkove pesmi je uglasbilo čez štirideset skladateljev in glasbenikov, od Benjamina in Gustava Ipavca, Davorina Jenka, Antona Foersterja do Emila Adamiča, Petra Liparja, Janeza Bončine - Benča in Boštjana Sokliča. In ne nazadnje sta to odlično opravila tudi vidva, draga glasbenika,« je Križnar nagovoril tudi Sonjo Huč in Otona Pavliča, ki sta izvedla pesmi Jetnik, Ljubezen, Gori in Rožica.

MultiKulti

Peter Kamien, po rodu Nemec, ki živi v Cerkljah, je pisal govore nemškemu kanclerju. **Stran 18**

MultiKulti

Ravnateljica Tea Dolinar je julija v Malaviju afriške otroke poučevala matematiko. **Stran 19**

MultiKulti

V Osnovni šoli Prežihovega Voranca na Jesenicah imajo kar 75 učencev, ki so tujci. **Stran 21**

Od petka do petka

To čivkajo že vsi ptički na vejah: odnosi v protikorupcijski komisiji so povsem skrhani. / Foto: Gorazd Kavčič

Foto: arhiv

Ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc je sindikate zdravnikov in zdravstvene nege za zdaj odvrnila od stavke.

Foto: arhiv

Generalni direktor Onkološkega inštituta Janez Remškar predlaga razrešitev tistih, ki predlagajo njegovo razrešitev.

Sedlarjeva pisala Pahorju

Članica senata protikorupcijske komisije Alma Sedlar je predsedniku republike Borutu Pahorju »zatožila« predsednika komisije Borisa Štefaneca, ta pa je odgovoril z obtožbami na račun Sedlarjeve.

Simon Šubic

Medsebojna obtoževanja v KPK

Napeti odnosi v Komisiji za preprečevanje korupcije (KPK) so bili v zadnjih dneh znova na tapeti javnosti. Članica senata KPK Alma Sedlar je namreč v ponedeljek v pismu predsedniku republike Borutu Pahorju navedla, da jo predsednik KPK Boris Štefanec že od nastopa funkcije skuša onemogočati in izločati iz procesov dela, med drugim ji je minuli petek z odredbo omejil dostop do vpogleda v pošto KPK in dostop do dokumentacije. Kot je poudarila, je bila petkova odredba le zadnje v nizu dejanj, zaradi katerih je delovanje senata Komisije za preprečevanje korupcije omejeno do te mere, da ta ne more več ustrezno delovati. Kot zatrjuje, je sistematičnih povračilnih ukrepov, ki jih dojema kot mobing in onemogočanje njenega delovanja, deležna vse od oktobra lani, ko je prvič javno opozorila na sume nepravilnosti, zdaj pa so se razmere zaostrile do te mere, da delo senata v trenutnih okoliščinah ni več mogoče, dvomi pa tudi v neodvisnost institucije pod vodstvom Štefaneca. Pahor je na njeno pismo odgovoril s pozivom, naj senat KPK s prizadevnim in strokovnim delom krepi zaupanje v poslanstvo komisije, in poudaril, da je KPK samostojen in neodvisen državni organ, zato nima nihče pravice posegati v njihove pristojnosti, tudi on ne. Odzval se je tudi Štefanec in Sedlarjevi očital, da je v nasprotju z določili zakona o varovanju osebnih podatkov vpogledovala v vse dokumente komisije, ne le tiste, ki so jih obravnavali na senatu. Med drugim naj bi vpogledovala tudi v osebne mape zaposlenih na KPK in podatke medijsko prepoznavnih oseb. Zaradi tega je s Sedlarjevo najprej opravil pogovor, prijavil pa jo je tudi na urad informacijskega pooblaščenca. Kot je še pojasnil, je z odredbo omejil dostop do dokumentov vsem članom komisije, tudi samemu sebi. Sedlarjeva je na navedene očitke odgovorila, da je ravnala v skladu z dostopnimi pravicami in navodili, vpogled v dokumente pa je bil po njenem pogosto edini način, da se je seznanila z delom na komisiji.

Stavke v zdravstvu ne bo

Ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc je v zadnjem tednu s predstavniki sindikatov zdravnikov in zdravstvene nege zbližala stališča glede standardov in normativov, zato so sindikati že sporočili, da ne bodo zaostrovali svojih aktivnosti oziroma se pripravljali na stavko, s katero so sicer grozili. Po mnenju zdravniškega sindikata Fides so tako standardi in normativi za primarno raven, kot so opredeljeni v modri knjižici, primerni za nadaljnjo obravnavo, medtem ko bodo po besedah Kolar Celarčeve za pripravo standardov in normativov za posamezna področja na sekundarni in terciarni zdravstveni ravni potrebovali dodatne podatke. Standardi in normativi, ki so jih zdravniške organizacije zapisale v modro knjižico že leta 2008, med drugim določajo 1500 opredeljenih bolnikov na družinskega zdravnika, medtem ko je danes v povprečju okoli 2200 bolnikov na zdravnika.

Požar in Pečečnik sta se sprla

Princip Media, ki sta jo z namenom odkupa 44 blagovnih znamk Dela Revij ustanovila Bojan Požar in Joc Pečečnik, ni izpolnila obveznosti iz pogodbe o pravici uporabe blagovnih znamk, zato je KBM Leasing od pogodbe odstopil, so ta teden sporočili iz NKBM. S tem je družbi Princip Media, ki naj bi morala ta teden poravnati prvi obrok najema, prenehala pravica do uporabe teh blagovnih znamk. Takšen je epilog razhoda med Požarjem in Pečečnikom, ki sta si prejšnji teden medsebojno javno dopisovala. Pečečnik je tako Požarja, za katerega pravi, da ima specifično samotarsko držo pri vodenju podjetja, pozval, da mu v letu dni vrne vsa vložena sredstva, sicer bo družbo prevzel v celoti. Požar mu je dejal, da je v fazi mirovanja, dokler Pečečnik ne bo »izpolnil dogovorjenih in celo podpisanih pogojev«. Princip Media je imela sicer v načrtu ponovno izdajo revij Jana, Lady, Stop, Obrazi, Anja in Kih.

Tudi Remškar predlaga razrešitve

Potem ko je v začetku septembra svet Onkološkega inštituta predlagal razrešitev generalnega direktorja Janeza Remškarja, mora njegovo razrešitev potrditi že vlada. Ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc ji je sicer že podala predlog, naj da soglasje k Remškarjevi razrešitvi, postopek pa je že v vladni proceduri. Remškar, ki do razrešitve deluje s polnimi pooblastili, je te dni vrnil udarec, saj je predsedniku vlade predlagal razrešitev članov sveta zavoda, ki so predstavniki ustanovitelja, ker da delujejo »samovoljno, v nasprotju z načelom javnosti in transparentnega delovanja ter ob tem kršijo določila predpisov, ki urejajo njegovo delovanje«.

Slovenci v zamejstvu (477)

Milan Predan novi generalni konzul

Jože Košnjek

med sosedi

Republika Slovenija ima od septembra naprej v Celovcu novega generalnega konzula. To je Milan Predan, dolgoletni novinar in urednik mariborskega časnika Večer in zadnja leta slovenski diplomat v Trstu in v Beogradu, kjer je bil namestnik nekdanjega veleposlanika Franca Buta. Novi generalni konzul, ki ima sedež na Radetzkystrasse/Radetzkyjevi cesti v bližini središča Celovca, je v pogovoru za Novice, tednik Slovencev na Koroškem, pojasnil svoja stališča do nekaterih aktualnih vprašanj, ki zadevajo Slovence na Koroškem. Glede omembe slovenske narodne skupnosti v novi koroški ustavi je dejal, da gre »za simbolno potezo, ki si jo koroški Slovenci glede na zgodovinska ozadja in njihov prispevek Koroški preprosto zaslužijo. To bi bilo dokončno priznanje, da so koroški Slovenci enakopravni partner v deželi in da je Koroška dejansko obrnila nov list v odnosih do narodne skupnosti.« Zakaj bi v deželni ustavi omenili le avtohtono narodno skupnost, če vsi vemo, da je le ena, in to slovenska, je povedal generalni konzul Predan. O finančni podpori Slovenije manjšini pa je dejal, da ne gre le za financiranje slovenskih institucij, ampak tudi za financiranje institucij avstrijskih državljanov. To že samo po sebi nalaga neko odgovornost Avstriji, da v večji meri podpre delovanje teh institucij, pravi generalni konzul Milan Predan. Po njegovem je sedanja gospodarska kriza v obeh državah priložnost, da se nekatere stvari postavijo na trdnejše sistemske temelje in da ustanove same racionalizirajo svoje delovanje.

Novi slovenski generalni konzul v Celovcu Milan Predan (drugi z desne) v družbi kapelskega župana Franca Jožefa Smrtnika, predsednika upravnega odbora Slovenske glasbene šole Boža Hartmana in poslovodja Slovenske prosvetne zveze Janka Malleja. V ozadju novinar Franc Wakounig in soproga generalnega konzula Darka Zvonar Predan.

Slovenski kulturni ustvarjalci s Koroške vedno znova presenečajo in posegajo po nagradah in priznanjih tako doma na Koroškem kot v Sloveniji. Na Linhartovem srečanju v Postojni so mladi igralci Katoliškega prosvetnega društva Planina iz Sel za uprizoritev Brechtove predstave Opera za tri groše prejeli posebno diplomo Linhartovega srečanja. Komisija je v obrazložitvi priznanja zapisala:«Mladi igralci, pevci in glasbeniki so se nadvse resno in z neprekosljivim interpretacijskim darom lotili zahtevnega glasbenega materiala in ustvarili glasbeno-gledališki dogodek, ki ga mirno postavimo ob bok najbolj uspelim uprizoritvam Brechtove umetnine.«

Po svetu

Nobelove nagrade 2015

Kaj imajo skupnega nova zdravila proti parazitskim boleznim, raziskovanja nevtrinov, popravljanje DNK, polifono pisanje Svetlane Aleksijevič in Tunizijski nacionalni kvartet dialoga? Skupne so jim Nobelove nagrade 2015.

Miha Naglič

Za znanost, umetnost in mir

Prejšnji teden smo izvedeli, kdo so letošnji nagrajenci. Nagrad je pet – za medicino, fiziko, kemijo, književnost in mir. Šesta je za ekonomijo, ta je bila dodana naknadno in ima poseben status. Nagrade podeljuje Kraljeva švedska akademija, še prej jih objavi. V ponedeljek so objavili nagrajence za medicino. Letos so trije: William Campbell, Satoši Omura in JouJou Tu – za delo proti parazitskim boleznim. Na Irskem rojeni Campbell in Japonec Omura sta nagrado prejela za odkritja v zvezi s terapijo pri okužbah, ki jih povzročajo gliste. Osemdesetletni Omura je ob novici izjavil: » Sem to res jaz , sem pomislil. Veliko sem se namreč naučil od mikroorganizmov. Bilo bi primerno, če bi nagrado lahko podelili njim.« Kitajska znanstvenica JouJou Tu (84) je dobila nagrado za odkritje zdravila, ki je močno znižalo stopnjo smrtnosti pri bolnikih, ki so zboleli za malarijo. V torek so bili na vrsti fiziki. Nagrade sta se razveselila Japonec Takaki Kajita in Kanadčan Arthur B. McDonald – za delo na področju raziskovanja nevtrinov oziroma za »odkritje nevtrinskih oscilacij, ki dokazujejo, da imajo nevtrini maso«. Iz utemeljitve: »Odkritje je spremenilo naše razumevanje najbolj skritega delovanja snovi in se lahko izkaže za ključno za naš pogled na vesolje.« V sredo so trepetali kemiki. Nagrado so dobili: Šved Tomas Lindahl, Američan Paul Modrich in Turk Aziz Sancar; izkazali so se pri raziskavah na področju popravljanja DNK. Komentar: »Poškodbe DNK imajo lahko zelo resne posledice Tomas Lindahl je ugibal, da morda obstaja sistem popravljanja in se je podal v iskanje. In dejansko je enega odkril.« V četrtek smo izvedeli, kdo dobi NN za književnost: beloruska pisateljica in preiskovalna novinarka Svetlana Aleksijevič – za »polifono pisanje, spomenik trpljenju in pogumu v našem času«. Iz razlage: »Zadnjih 30 ali 40 let je mapirala sovjetskega in post-sovjetskega posameznika«, pri čemer ne gre toliko za zgodovino dogodkov, bolj za zgodovino čustev. »Opravila je tisoče in tisoče intervjujev z otroki, ženskami in moškimi in na ta način ponuja zgodovino ljudi, o katerih nismo vedeli prav veliko ... Istočasno nam ponuja zgodovino čustev, zgodovino duše«. V petek nas je presenetila še novica, kdo je dobil nagrado za mir. Favorita sta bila kanclerka Merklova in Papež František. Dobile pa so jo štiri organizacije civilne družbe za svoj prispevek pri »gradnji pluralistične demokracije v Tuniziji po jasminovi revoluciji leta 2011«. Tunizijski nacionalni kvartet dialoga sestavljajo Tunizijski delavski sindikat, Tunizijska konfederacija industrije, trgovine in obrti, Tunizijska liga človekovih pravic in Tunizijska odvetniška zbornica. Predstavljajo različne sektorje in vrednote tunizijske družbe: delovne ljudi in njihove pravice, načela vladavine prava in človekove pravice – in uživajo veliko moralno avtoriteto. Odigrale so vlogo posrednika in gonilne sile za pospeševanje mirnega demokratičnega razvoja v državi in uspele posredovati za miren dialog med državljani, političnimi strankami in oblastmi, ta pa je omogočil iskanje na soglasju utemeljenih rešitev in je bistveno prispeval k izvedbi mirnih demokratičnih volitev lani jeseni. Obranile so Tunizijo pred krvavo usodo Sirije in sosednje Libije. – Res: znanost, umetnost in mir so tiste žlahtne reči, ki delajo ta svet boljši.

Nobelova za ekonomijo

V ponedeljek smo izvedeli, da prejme šesto in zadnjo NN škotski profesor Angus Deaton (1945), eden vodilnih svetovnih mikroekonomistov. »S povezovanjem podrobnih osebnih odločitev in skupinskih rezultatov so njegove raziskave pomagale spremeniti področja mikroekonomije, makroekonomije in razvojne ekonomije Da bi lahko oblikovali ekonomsko teorijo, ki spodbuja blaginjo in zmanjšuje revščino, moramo najprej razumeti potrošniške odločitve.« Prav zato, ker poskuša pojasniti posameznikove ekonomske odločitve, je bilo Deatonovo delo ključno za postavljanje javnih politik v nekaterih državah.

Med umiranjem in ljubeznijo

Preberimo samo še kratek odlomek iz dela Svetlane Aleksijevič: »Posvetilo se mi je, da sem pisala knjige o tem, kako ljudje ubijajo drug drugega, kako umirajo. A to ni celotno človeško življenje. Zdaj pišem o tem, kako ljudje ljubijo drug drugega. In ponovno si postavljam isto vprašanje, tokrat skozi prizmo ljubezni: kdo smo in v kateri državi živimo. Ljubezen je tista, ki nas pripelje na ta svet. Hočem ljubiti ljudi. Čeprav je to bolj in bolj težko. In postaja še težje.«

Foto: Wikipedija

Tunizijci so po jasminovi revoluciji leta 2011 uspeli ohraniti mir v državi, tudi po zaslugi organizacij civilne družbe.

Model DNK kot fotomodel med razglasitvijo Nobelove nagrade za kemijo, Stockholm, 7. 10. 2015 / Foto: Wikipedija

Ko je zbirala gradivo za knjigo o vojni v Afganistanu, je Svetlana Aleksijevič bojišče tudi obiskala. Na sliki v Kabulu, 1988. / Foto: www.goodreads.com

Nove knjige (299)

Zgodovina prostozidarstva na Slovenskem

Miha Naglič

»V smislu samopodobe so prostozidarji upali na obnovo harmonije in miru po svetu, in sicer s samo percepcijo univerzalizma, kozmopolitizma ter univerzalne bratske povezave. Znotraj velikih lož pa je marsikdaj obstajala napetost med univerzalnimi prostozidarskimi vrednotami in dolžnostmi posameznih članov lože do lastne države. Prostozidarstvo je na eni strani zaživelo kot ritualna bratovščina, kjer je loža postala prostor za vrata v drugačen svet, ki je omogočal posamezniku drugačno spoznanje sebe in sveta. Na drugi strani pa so prizadevanja za univerzalne prostozidarske človekoljubne vrednote imele le omejen vpliv na zunanji svet, enako kot je enotnejša prostozidarska svetovna organiziranost ostala utopična. Zunanji odnosi velikih lož tudi niso bili prva skrb srečanj. Običajno so bila na prvem mestu vprašanja notranje organizacije, od vprašanj, povezanih z ritualnim delom lož, do financ, kadrov, dobrodelnosti in praznovanj. Številčna rast prostozidarskih združenj skozi zgodovino pa nam priča o atraktivnosti takih vrst združenj, predvsem za profesionalno in družbeno uveljavljene osebe. Lože so ponujale alternativen pogled na svet, izkušnjo rituala in molk o notranjih dogajanjih, ki je bil na nek način konstitutiven del življenja v loži. Ne nazadnje pa so bile lože tudi prostor družabnosti. Njihov družbeni angažma je bil opazen predvsem pri dobrodelnosti.« (Str. 15)

Gornji odlomek je iz uvoda v novo in monumentalno delo zgodovinarja Matevža Koširja, tudi gosta Glasove preje o teh rečeh. Od te knjige naprej se Slovenci ne bomo mogli več izgovarjati, da o prostozidarstvu le malo vemo, čeprav smo sami pogosto le nekakšni prosti zidarji – vsak rad zida malo po svoje. Mnogi med nami poznajo to zadevo tudi po uspešnicah Dana Browna, a to je fikcija; pri Koširju, ki je tudi priznan arhivist, gre za temeljito zgodovinsko raziskavo, oprto na vire. Besedo prostozidar smo v slovenščino dobili s prevodom nemške Freima urer, ta pa je prevod angleške fr eemason. Ta izraz je že v 14. stoletju označeval boljše vrste (zidarja) kamnoseka, ki opravlja tudi kiparska dela. Beseda loža je iz angleške lo dge, ki je prvotno pomenila kamnoseško delavnico, postavljeno kar zraven gradbišča. Tudi prostozidarski simboli so v zvezi z gradbeništvom in arhitekturo: piramida, šestilo, pravokotno ravnilo V Koširjevi knjigi pa gre za zgodovino tega žlahtnega in še vedno precej skrivnostnega fenomena na Slovenskem.

Matevž Košir, Zgodovina prostozidarstva na Slovenskem, Modrijan, Ljubljana, 2015, 528 strani, 39,90 evra, www.modrijan.si

MULTIKULTI

Pisal govore nemškemu kanclerju

Dr. Peter Kamien

Dr. Peter Kamien je po rodu Nemec, po izobrazbi psiholog, ki pa je svojo poslovno pot v celoti posvetil marketingu in oglaševanju. Pred petnajstimi leti je odkril Slovenijo, ker ga je k nam pripeljal posel, potem je spoznal še lepo Slovenko, s katero si je ustvaril dom v Cerkljah na Gorenjskem.

Suzana P. Kovačič

Peter Kamien precej razume slovensko, ampak govoriti slovensko – to je pa težko. Pravi, da smo za to malo krivi tudi Slovenci, ker mu takoj ponudimo (od)rešitev in z njim začnemo govoriti angleško ali nemško. Rad piše, rad je kreativen, večina njegovega življenja je povezana z oglaševanjem in marketingom. Idej mu ne zmanjka in ustvarja naprej, piše tudi bloge. Njegov blog Hallo in Radovljica za nemški trg je imel v letu dni deset tisoč obiskovalcev. Pisati ga je začel lanskega oktobra, v kar ga je nagovorila Nataša Mikelj, direktorica Turizma Radovljica. Tako odkriva nemškim prijateljem na nemškem trgu ne samo lepote Radovljice, ampak kar cele regije. In kaj vse se je zgodilo v letih, preden je Peter Kamien prvič prišel v Slovenijo ...

Peter Kamien pod Jenkovo lipo / Foto: Tina Dokl

Prvič se je Peter Kamien z Dunaja pripeljal v Slovenijo pred petnajstimi leti iz poslovnih razlogov. Ena njegovih pomembnejših strank je bila v tistem času Tobačna Ljubljana. »Prihajal sem k vam iz tobačnih razlogov, čeprav sam nikoli nisem bil kadilec. Sem se pa takoj zaljubil v vašo deželo,« se spominja oglaševalski strokovnjak.

Poklical ga je Willy Brandt

Študiral je psihologijo in po študiju želel delati z otroki. Toda na pot mu je prišel nemški kancler Willy Brandt, ki se je potegoval za drugi mandat. Takole pripoveduje: »Brandt je poznal mojega očeta, ki je bil diplomat, in je vprašal, ali bi se pridružil njegovi ekipi, ker potrebuje nekaj mladih ljudi, ki znajo pisati. Takrat sem ravno naredil doktorat iz psihologije in sem imel zagotovljeno službo v otroški bolnišnici. Rekel sem mu, da sem že podpisal pogodbo z bolnišnico, pa je Brandt dejal, da bo uredil, da se mu bom lahko za pol leta pridružil v predvolilni kampanji, potem pa bom šel nazaj v bolnišnico. Bilo je tako razburljivo, da sem ostal v oglaševanju, kar ujel sem se vanj. Pripravili smo zares dobro volilno kampanjo in Brandt je dobil drugi mandat. Lahko rečem, da je bil velika osebnost, odprl je nemško politiko Vzhodu. Ko smo končali s kampanjo, mi je prišla naproti velika oglaševalska agencija. Se nam boš pridružil, so me vprašali.« In se je.

Poslovna pot je Petra Kamiena kmalu pripeljala na Dunaj, kjer je deloval večji del svoje kariere kot kreativni vodja, direktor. Dunaj je namreč postal izhodišča točka več globalnim oglaševalskim mrežam, ki so širile svoje delo v jugovzhodno Evropo. Deloval je v oglaševalskih sistemih, kot so Grey, EURO RSCG in Scholz&Friends, in zanje širil poslovanje predvsem na območje nekdanje Jugoslavije pa tudi na Madžarsko, Slovaško, Češko, Gruzijo, Kirgizijo.

Srečal Slovenijo in Slovenko

Prvič se je Peter Kamien z Dunaja pripeljal v Slovenijo pred 15 leti iz poslovnih razlogov. Ena njegovih pomembnejših strank je bila v tistem času Tobačna Ljubljana. »Prihajal sem k vam iz to bačnih razlogov, čeprav sam nikoli nisem bil kadilec. Sem se pa takoj zaljubil v vašo deželo,« se spominja oglaševalski strokovnjak, ki je pri svojem delovanju spoznal bodočo soprogo Darinko Pavlič Kamien, ki je bila tedaj vodja službe za odnose z javnostmi pri Mobitelu in Telekomu Slovenije. »Imela sva veliko poslovnih stikov, tudi veliko poslovnih bitk, nihče pa ni pričakoval, da se bova zaljubila. Skoraj deset let sva živela razpeta med Dunajem in Ljubljano, vožnjami gor in dol, kar je postalo prehudo. Pred slabimi štirimi leti sva se odločila, da se preseliva v Slovenijo, hišo sva zgradila v Cerkljah na Gorenjskem, torej na pol poti med Darinkino službo v Ljubljani in Bohinjsko Belo, kjer ima Darinka starša,« je povedal sogovornik. Od junija 2014 je njegova soproga samostojna strokovnjakinja za komuniciranje, imata pa tudi nekaj skupnih strank, ker se njuno delo dopolnjuje.

Življenje v Sloveniji je tako, kot bi bil na valovih, malo gor in malo dol. »Kako sem leta nazaj občudoval Slovenijo, bila je čudovit zgled novinke, ki se je pridružila Evropski uniji. Vse se je zdelo odlično, potem pa se je zaradi političnih vzrokov, korupcije začela sistematično potapljati. Vem, kaj govorim. Počasi gre spet na bolje, bi rekel. Daleč pa še od tega, kot je bila Slovenija, ko se je pridružila Evropski uniji,« razmišlja Peter Kamien, ki na splošno pri Slovencih pogreša več pozitivne naravnanosti. Kakorkoli že, pa v pogovoru večkrat poudari, da živimo v čudoviti državi in težave, ki jih je omenil, so rešljive.

Na vrsti kuharska knjiga

Morda bo eden naslednjih projektov res izdaja kuharske knjige, potrdi Kamien, ki rad kuha – in menda tudi dobro, kot ga hvalijo prijatelji. Razkrije še: »Rad bi obiskoval kraje na slovensko-avstrijski in slovensko-italijanski meji, tam srečeval znane lokalne kuharje, se pogovarjal z njimi o njihovih restavracijah in šel z njimi nakupovat. Saj veste, kako pravijo dobri kuharji: zmeraj skuhaj sveže in kupuj pridelke pri lokalnih pridelovalcih. Zelo me zanimajo te male kuharske skrivnosti.« Vsako leto novembra še posebno oživijo Okusi Radolce, Peter Kamien na blogu že zdaj predstavlja restavracije v Radovljici in okolici, deset jih bo vseh skupaj. V prostem času tudi slika.

V sodelovanju z nemško vlado in zasebnim nemškim podjetjem je odprl tudi blog, namenjen Slovencem, ki bi želeli delati v Nemčiji na področju zdravstvene nege in oskrbe. Zaenkrat je odziv bolj slab, po njegovem zato, ker se Slovenci težko odločamo za selitev v tujino, četudi začetna plača medicinske sestre v Nemčiji znaša 1800 evrov na mesec. In kaj Petra Kamiena danes veže na rodno Bavarsko? »Sestra in brata. Sestra je slikarka in oblikovalka in je razpeta med Nemčijo in Španijo, brata se ukvarjata z ekonomijo.« V Sloveniji stik z domovino ohranja prek nemške skupnosti, v kateri je več kot sto članov, ki se srečujejo enkrat na mesec.

MULTIKULTI

Ravnateljica poučevala v šoli v Malaviju

Tea Dolinar, ravnateljica osnovne šole v Preddvoru, je letošnji julij preživela kot prostovoljka v izobraževalnem centru ELA v afriškem Malaviju. V šoli, ki jo je ustanovila Slovenka Jana Dular, je afriške otroke poučevala matematiko. Dragocena, a tudi boleča izkušnja.

Foto: arhiv Tee Dolinar

Tea Dolinar in afriški deček pri množenju in deljenju

Danica Zavrl Žlebir

»Vsak dan je polepšan, če lahko delaš z otroki in jih poučuješ,« je o svojem motivu, da dopust preživi kot prostovoljka v afriški šoli v Malaviju, dejala Tea Dolinar, ravnateljica Osnovne šole Matije Valjavca v Preddvoru. Želela pa je tudi spoznati pravo Afriko, tamkajšnje življenje in kulturo, in se tako letos julija pridružila tistim, ki poučujejo v izobraževalnem centru ELA v vasi Mazembe ob Malavijskem jezeru, velikem za dve Sloveniji.

Pri podelitvi spričeval v javni šoli / Foto: arhiv Tee Dolinar

V Janini šoli učence najprej nahranijo

»Mlada Slovenka Jana Dular je takoj po diplomi iz prava začela delati na različnih humanitarnih projektih v Afriki, nato pa v vasi Mazembe zgradila izobraževalni center ELA. S svojim spoštljivim odnosom do afriške kulture in s tem, ko je sprejela njihov način življenja, je uspela pridobiti zaupanje tamkajšnjih prebivalcev. Ti so ji izredno hvaležni za vse, kar stori zanje. V svojem izobraževalnem centru vsak dan nahrani do sto otrok z njihovim tradicionalnim obrokom iz kasave. Podoben je našemu mlečnemu zdrobu, le da je kuhan na vodi. »Prebivalci verjamejo, da mora človek vsak dan zaužiti obrok iz kasave. Vraževerje je med njimi še zelo močno,« razlaga Tea Dolinar. V izobraževalnem centru so zaposleni kuharica, nočni čuvaj in trije učitelji domačini, ki govorijo narečje čitongo, da se lahko sporazumevajo z otroki. V Malaviju sicer govorijo uradni jezik čičeva, v njem poučujejo otroke do četrtega razreda, od petega razreda pa v angleščini, prav tako uradnem jeziku. Poleg zaposlenih pa v Janini šoli poučujejo tudi učitelji prostovoljci. Njihovo poučevanje je namenjeno otrokom, a tudi učiteljem, na katere prenašajo znanja in izkušnje iz šolanja v svojih državah.

Tea Dolinar je spoznala tudi delo v tamkajšnji javni šoli: »V minulem šolskem letu je javno šolo v Mazembah obiskovalo okoli 620 otrok, uči jih devet učiteljev. Ko sem se pogovarjala z njihovo ravnateljico in ji povedala, da sama v domovini vodim zavod s približno toliko otroki in da je zaposlenih 85 ljudi, se je začudila, češ potem pa imate z njimi več dela kot z otroki. Pouk tam poteka v učilnicah, kjer je samo tabla in lesene mizice, kakršne bi pri nas videli le še v muzejih, okna so brez stekel, toaletnih prostorov ni. Vas Mazembe je brez elektrike, dan se tam začne in konča z dnevno svetlobo, ravnajo se po soncu, ne po uri. Julija, v zimskem času, se je stemnilo približno ob šestih popoldne, takrat se domačini zaprejo v svoje skromne koče, grajene z bambusom in krite s slamo. Noči so dolge, domačini si večere krajšajo s petjem. Nekaj več kot tisoč prebivalcev te vasi se z vodo oskrbuje iz vodnjakov, ki jo otroci in ženske prinašajo na glavi. Tudi poljedelska dela opravljajo ženske, ki so fizično močnejše, moški so šibkejše rasti. Ti se ukvarjajo z ribolovom, veliko jih je odšlo na delo v Južnoafriško republiko, precej je brezposelnih, tudi kvartopircev ... Na poljih pridelujejo kasavo, ki je poleg sezonskega sadja njihovo osnovno živilo. Ribe, ki jih na drevakih lovijo v jezeru, so večinoma namenjene prodaji.«

Spoznali Golico in polko

V javni šoli, ki jo otroci obiskujejo, kolikor jim dopušča domače delo, se ne naučijo veliko. Iz prvega razreda, kamor je bilo vpisanih 176 otrok, je v drugega napredovalo 55 otrok, od 28 osmošolcev pa so razred izdelali le trije. Pouk je izključno frontalen, nimajo svinčnikov in papirja, le redki pišejo na odtrgane kose časopisa, o didaktičnih pripomočkih ni govora. Kako se boš naučil poštevanke ali ulomkov, če jih ne moreš nikamor zapisati, pravi Dolinarjeva, ki se ob teh okoliščinah ne čudi, da so otroci po končanem četrtem razredu tako rekoč nepismeni. Ob pregledovanju njihovih učnih načrtov in učbenikov je imela dober občutek, realno stanje pa je drugačno.

Pouk v javni šoli traja od pol osmih do enajstih, potem otroci pridejo v ELIN center k Jani Dular, kjer najprej dobijo kosilo. Tu imajo na razpolago svinčnike, zvezke, barvice, sodelujejo v likovnih, športnih in drugih delavnicah, gledajo risanke in dokumentarne filme, tu imajo možnost, da se naučijo kaj več. Tea Dolinar je opazovala njihovo slabo grafomotoriko, njihovo nespretnost s škarjami, geometrijskim orodjem, po drugi strani pa občudovala njihovo spretnost, ko plezajo na drevesa, ter njihov čudoviti ples in petje z neizmernim posluhom za ritem in glasbo. Poseben trenutek v vasi pa je bil, ko so jim prostovoljci ob Avsenikovi Golici zaplesali polko.

Vsak tretji ima aids

Že ko je priletela z letalom v Malavi, je začutila, da vstopa v povsem drugačno življenje. Kot bi vstopila v film, je dejala sogovornica. Vas Mazembe je od glavnega mesta Lilongwe, kjer je pristala, oddaljena prek štiristo kilometrov, pot do tja traja več dni, zadnje kilometre do vasi peš. Vse je prekrito z vulkanskim peskom, ki otežuje tudi vožnjo z redkimi kolesi. Ob prihodu v vas so se prostovoljci najprej predstavili pastorju, ki ga nastavi država, in šefu vasi, kar je dedna funkcija. Teo je začudilo, da je njena predstavitev, čeprav ne dosti drugačna od ostalih, pri ljudeh požela bučen aplavz. Pa so ji razložili, da je po hierarhiji ravnatelj v tej vasi takoj za pastorjem, da je vrh vsega še ravnateljica iz Slovenije, pa je sploh velikega pomena. V mesecu dni, ko je učila v Janini šoli, je spoznala tudi bridko plat življenja v tej afriški državi. Vsak tretji prebivalec ima aids, tod razsaja posebno huda oblika malarije. V pogovoru s starejšo domačinko, ki je rodila devet otrok, je izvedela, da sta dva umrla za malarijo, štirje pa že v odrasli dobi za aidsom. Slednjega se zelo bojijo in celo v učbenikih, ki jih učenci žal ne uporabljajo, so na prvih straneh objavljena navodila njihovega ministrstva o preventivi zoper aids. Otrokom se zaradi slabe higiene za nohti zaredijo ličnike, ki pridejo v krvni obtok, pozneje pa jim iz kože lezejo črvi. Zaradi odprtega ognja je tudi veliko opeklin, že majhni otroci so prekriti z ranami. Prebivalci prihajajo v Janin center tudi po zdravstveno pomoč, čeprav zaposleni nimajo zdravstvene izobrazbe, a ker so belci, se od njih pričakuje pomoč. Zaradi takšnih bolečih izkušenj in nikakršne povezave teh krajev s svetom naša sogovornica ni prepričana, da bi se kot prostovoljka znova vrnila v Afriko. Obljubila pa je, da bo za šolo pripravila didaktični material za matematiko. In pravi, da bo opravila tudi tečaj za bolničarko, kar vseeno daje slutiti, da se bo še kdaj vrnila. Afriko je namreč doživela v njeni resničnosti, drugače, kot jo premožni turisti, ki z »overlanderji« potujejo od Johannesburga do Nairobija ali Kaira od enega območja do drugega, rezerviranega zgolj za belce.

Svinčniki in papir, pravo razkošje / Foto: arhiv Tee Dolinar

Foto: arhiv Tee Dolinar

Jana Dular, direktorica izobraževalnega centra ELA

Nujna opravila deklic in žena / Foto: arhiv Tee Dolinar

MULTIKULTI

Pesnik ljubezni in revolucije

Ernesto Cardenal, legendarni nikaragovski pesnik, bo nastopil v Vili Bled na Bledu.

Marko Jenštrle

Nikaragovski pesnik Ernesto Cardenal, ki bo v sredo, 28. oktobra, ob 18. uri v Vili Bled na Bledu ob spremljavi skupine Grupo Sal bral svojo poezijo (slovenske prevode bo brala igralka Vesna Jevnikar), v Slovenijo prihaja v okviru turneje, s katero praznuje 90 let svojega življenja. Eden največjih še živečih pesnikov, ki ustvarjajo v španskem jeziku, je lani uspešno že nastopil v Cankarjevem domu.

Cardenal se je leta 1925 rodil v Granadi, mladost pa preživljal v mestu León. Kot predstavnik teologije osvoboditve je tudi eden najslavnejših duhovnikov na svetu. Leta 1956, za katero pravi, da je prelomno v njegovem življenju, je namreč vstopil v trapistični samostan, ki ga je v ZDA vodil pesnik in mistik Thomas Merton. V njem je prišel do spoznanja, da duhovniki ne morejo biti indiferentni do socialnih in političnih problemov našega ljudstva. Ta povezava z Bogom ga je nato pripeljala do povezave z nikaragovsko revolucijo, v kateri je igral pomembno vlogo. Na otoku Solentiname je ustanovil skupnost ljudskih umetnikov, ki obstaja še danes. Mnogi njegovi učenci so nato aktivno sodelovali v bojih proti diktaturi Anastasia Somoze. V pogovoru, ki sva ga imela leta 2011 v Društvu nikaragovskih pisateljev v Managvi, pred njihovimi predsedniškimi volitvami, mi je o tej svoji izkušnji dejal: »Najprej me je Bog zaprl v absolutno samostansko tišino, temu so sledila leta izolacije na otoku Solentiname, nato pa aktivizem v okviru kulturnega ministrstva in sandinistične revolucije. Slednje je bilo zame precej naporno, saj sem po naravi nagnjen k tišini in osamljenosti, ampak v desetih letih revolucije sem izpolnil tudi to nalogo, saj menim, da me je zanjo določil Bog. V revoluciji ni dovolj samo govoriti in pridigati o ljubezni in sočutju, ampak se tudi konkretno posvetiti temu poslanstvu.«

Ernesto Cardenal

Močna ljubezenska poezija

Čeprav je Ernesto Cardenal duhovnik, je znan po svoji globoki ljubezenski poeziji. Preden se je odločil za duhovniški poklic, je bil večkrat zaljubljen in je dekletom pisal ljubezenske pesmi. O tem mi je dejal: »Pesniški čut je moj osnovni čut. Z njim živim že od otroštva, saj sem prve verze pisal še kot otrok. V mladosti sem bil tudi zelo zaljubljen, zelo so mi bila všeč dekleta, moja strast po ljubezni in lepoti pa me je nato pripeljala do Boga.« Njegovo ljubezensko liriko literarni zgodovinarji uvrščajo v sam vrh latinskoameriške poezije. Podobno je tudi z drugo poezijo, s katero se je pogosto odzival na aktualne dogodke v svetu. Ena njegovih pretresljivih pesmi je na primer Molitev za Marilyn Monroe, v kateri je ob smrti slavne igralke opozoril na vse bolj nečloveško družbo in razgalil ameriški potrošniški sistem. Že leta 1970 se je Cardenal navdušil nad marksizmom. Ob tedanjem obisku Kube je videl, kakšne velike spremembe so se zgodile po revoluciji, vendar je bil tedaj še prepričan, da kot duhovnik ne more postati marksist. V tistem času se je v Latinski Ameriki pojavila teologija osvoboditve, s pomočjo katere je spoznal, da si lahko marksist tudi, če nisi ateist, in da med marksizmom in krščanstvom ni velikih nasprotij. Zato je v času nikaragovske revolucije maševal med gverilci, po zmagi revolucije pa je postal kulturni minister Nikaragve. Ministrstvo je vodil od leta 1979 do 1987. V teh časih so ravno zaradi njega v Nikaragvo prihajali najpomembnejši svetovni pisatelji. Leta 1983 je državo obiskal tudi papež Janez Pavel II., ki nad Cardenalovim početjem in položajem v vladi ni bil navdušen. Ob njegovem prihodu na letališče ga je Cardenal pričakal skupaj z drugimi člani vlade, pokleknil pred njim in mu hotel poljubiti prstan, papež pa je odmaknil roko in ga javno, pred vsemi mediji, kritiziral zaradi sodelovanja v revolucionarni vladi. O tem mi je pesnik dejal: »Papež mi je dejal, da moram urediti svoj položaj. Pri tem je menil na položaj duhovnika v revolucionarni vladi, ampak njegove zahteve so bile zelo nepravične, saj je nikaragovski nadškof pred tem javno že objavil, da duhovniki, ki imamo položaje v vladi, te lahko opravljamo še naprej. S papežem pred kamerami nisem hotel diskutirati. Naša revolucija je bila drugačna od poljske, kjer je bila tamkajšnja komunistična vlada nastrojena proti cerkvi in zato v tej katoliško močni državi nepopularna.«

Predstavnik teologije osvoboditve

Ernesto Cardenal je znan po tem, da živi zelo skromno življenje. Po svetu hodi oblečen v preprosta oblačila in v natikačih. Če je hladno, se zavije v latinskoameriški pončo. Skromnost je sploh značilnost latinskoameriških teologov osvoboditve, ki so bili vse do prihoda sedanjega papeža Frančiška pogosto v konfliktu z uradnim Vatikanom. Bogatija katoliške cerkve jim je bila tuja. Njihove cerkve so bile čisto nasprotje zlato okrašenim cerkvam, ki jih je katoliška cerkev v Latinski Ameriki postavljala po prihodu Kolumba. Teologija osvoboditve med drugim uči, da je najprej treba poskrbeti za ljudi na tem svetu in se šele potem ukvarjati z onostranstvom. Cardenal ima težave s sedanjo nikaragovsko oblastjo, v kateri vlada predsednik Daniel Ortega, njegov nekdanji revolucionarni tovariš. Ortega, ki je nekoč vodil vlado, v kateri je bil kulturni minister Ernesto Cardenal, je danes eden najbogatejših ljudi v Nikaragvi, obogatel pa je ravno na račun revolucije. Večina njegovih nekdanjih soborcev je zdaj v opoziciji. Na Bledu smo v zadnjih letih že imeli priložnost videti dva od nekdaj ključnih politikov Nikaragve. Nekdanji podpredsednik države in pisatelj Sergio Ramírez je Bled obiskal po svojem nastopu v Cankarjevem domu in se ob tej priložnosti na gradu srečal z županom Janezom Fajfarjem, pesnica Gioconda Belli pa je imela na gradu svoj literarni nastop, na katerem so jo spremljali isti člani skupine Grupo Sal, ki na turnejah po Evropi spremljajo tudi Ernesta Cardenala.

Cardenal danes o nikaragovskem predsedniku pravi naslednje: »Ortega ni več sandinist in še manj revolucionar. Tudi levičar ni več. To, kar danes doživljamo v Nikaragvi, je diktatura. Velik del nekdanjih voditeljev se je skorumpiral, jaz pa še naprej ostajam na strani revežev. Nekateri revolucionarji so bili prepričani, da bo socializem premagal kapitalizem, zgodilo pa se je ravno obratno. Danes so ti ljudje poraženi, saj so ostali brez ideologije. Pri meni tega problema ni, saj se nisem boril za zmago na vsak način, ampak za zmago na pošten način, pri tem pa me je ves čas vodila ljubezen do Boga, s katerim še zdaj delam v dobro pravice in ljubezni. Revolucija v Nikaragvi je bila ena najlepših stvari, ki so se zgodile na tem svetu. Čutili smo solidarnost vsega sveta, bila je polna entuziazma, potem pa so se nekateri njeni voditelji spridili, izdali revolucijo, se oddaljili od sandinizma in ostali na oblasti, s katere nam še naprej vladajo.«

Spremljava skupine Grupo Sal

Ernesta Cardenala bo na literarnem nastopu v Vili Bled na Bledu prebral devet svojih pesmi in dve daljši pesnitvi – Molitev za Marilyn Monroe ter pretresljivo Skrajno zajebana pot, ki govori o smrti enega od njegovih učencev z otoka Solentiname, ki je padel v spopadih s pripadniki režima Anastasia Somoze. Vmes bodo glasbeniki Fernando Días Costa iz Portugalske, Aníbal Civilloti iz Argentine ter Roberto Deimel iz Čila, ki ustvarjajo v skupini Grupo Sal, izvajali latinskoameriške skladbe iz svojega bogatega repertoarja. Ernesto Cardenal je sicer v slovenščino že preveden. Leta 1986 je v prevodu Nika Koširja izšla njegova knjiga Psalmi, leta 1997 pa so pri Študentski založbi v prevodu Cirila Berglesa izdali še zbirko njegovih pesmi z naslovom Pomlad, ki diši po Nikaragvi.

Ernesto Cardenal

Psalm 1

Blagor človeku ki se ne ravna po smernicah stranke
in ne hodi na njene mitinge
in ne seda za mizo z gangsterji
ne z generali v Vojnem svetu
Blagor človeku ki ne vohuni za svojim bratom
in ne ovaja sošolca
Blagor človeku ki ne bere trgovskih oglasov
in ne posluša njihovih radijskih postaj
in ne verjame v njihove parole

Bo kakor drevo posajeno ob studencu

(Prevod Niko Košir)

Ernesto Cardenal

Če bi zgubil tebe, bi bila oba izgubljena

Če bi zgubil tebe, bi bila oba izgubljena.
Jaz zato, ker si ti to, kar sem najbolj ljubil,
in ti zato, ker sem jaz to, kar si najbolj ljubila.
A od naju si ti izgubila več kot jaz,
saj jaz lahko ljubim druge, tako kot sem ljubil tebe,
a tebe ne bodo ljubili tako, kot sem te ljubil jaz.

(Prevod Ciril Bergles)

MULTIKULTI

Najbolj multikulturna šola

V Osnovni šoli Prežihovega Voranca na Jesenicah imajo kar 75 učencev, ki so tujci. Prihajajo iz Bosne, Hrvaške, Makedonije, Srbije, Kosova, Romunije, Ukrajine in celo – Kitajske. Šola je po deležu učencev tujcev zagotovo najbolj multikulturna na Gorenjskem, če ne celo v Sloveniji.

Urša Peternel

»Ne vem, če ima še kakšna šola v Sloveniji toliko učencev tujcev kot naša šola. Tuje državljanstvo ima trenutno 75 učencev: 35 jih je iz Bosne in Hercegovine, 28 s Kosova, štirje so iz Srbije, trije iz Makedonije, po eden s Hrvaške, Romunije in Ukrajine, imamo pa tudi dve učenki s Kitajske,« pripoveduje ravnatelj največje jeseniške osnovne šole, Osnovne šole Prežihovega Voranca Robert Kerštajn. Šolo v letošnjem šolskem letu obiskuje 627 otrok in zadnja leta so po številu učencev največja jeseniška osnovna šola. »Število učencev se povečuje tudi na račun migracij, saj opažamo ogromno priseljevanja, a tudi odseljevanja. Nekatere družine imajo Slovenijo oziroma Jesenice samo za odskočno desko za naprej, pridejo iz držav bivše Jugoslavije, ostanejo kakšno leto tu, potem pa gredo naprej v Avstrijo, Švico, Nemčijo ...« razlaga ravnatelj.

Živjo, zdravo, bok, ćao, tjeta, ni hao, ahov, pryvit ...! / Foto: arhiv šole

Govorilne ure – s prevajalcem

Otroci, ki začnejo obiskovati šolo, zvečine govorijo samo svoj materni jezik in tudi doma se pogovarjajo v njem, tako da imajo edini stik s slovenščino v šoli. Običajno slovenskega jezika ne znajo, po Kerštajnovih besedah je morda nekoliko lažje učencem iz bivših jugoslovanskih republik, medtem ko imajo večje težave s slovenščino učenci s Kosova, Kitajske ... »Vsako leto na ministrstvo za šolstvo pošljemo seznam učencev, ki imajo status tujca prvo leto, in ministrstvo nam potem dodeli določeno število dodatnih ur slovenščine. Običajno dobimo okrog dvesto ur, letos je to za osemnajst učencev, te ure pa razdelimo med tri učiteljice, ki so usposobljene za poučevanje tujcev. Učence razdelimo v skupine po starosti in predznanju, običajno pa imajo dvakrat tedensko po eno uro dodatnega pouka slovenščine. Za učence, ki imajo več težav pri učenju, pa običajno pripravimo še neke vrste intenzivni individualni tečaj,« razlaga ravnatelj. Znanje slovenskega jezika je zelo pomembno, saj je osnova za učenje vseh predmetov, dodaja sogovornik. Učenci tujci imajo tudi zaradi tega prilagojeno ocenjevanje in napredovanje, saj načeloma prvo leto ne dobivajo negativnih ocen, temveč zgolj pozitivne ali pa so neocenjeni. »S sklepom učiteljskega zbora lahko napredujejo v višji razred, tudi če so neocenjeni, res pa je, da se ponavadi s starši dogovorimo, da je za otroka bolje, da razred ponavlja in utrdi znanje slovenščine.« Posebna zgodba je tudi komuniciranje s starši otrok tujcev. Običajno je sicer tako, pravi Kerštajn, da vsaj eden od staršev vsaj malo govori slovensko. V nasprotnem primeru pa priskočijo na pomoč »prevajalci«, seveda takšni neuradni, denimo kak sorodnik ali celo učenec sam. »Je pa zanimivo, saj velikokrat kot ravnatelj ne vem, kako se bova s kakšnim od staršev pogovarjala. A na koncu se vse zmenimo. Res pa je tudi, da so starši otrok tujcev ponavadi zelo vljudni, spoštljivi.«

Šolska malica brez svinjine

Pestra multikulturna sestava učencev pa s seboj prinese tudi druge vrste izzivov. Ker je med učenci veliko muslimanov, so že pred leti morali začeti razmišljati o tem, kako bi zagotovili prehrano, ki bo primerna za vse učence in bo tako zdrava kot tudi uravnotežena, da lahko zadosti vsem vidikom otrokovega razvoja. Tako že vrsto let šolsko malico pripravljajo brez sestavin s svinjino, medtem ko šolsko kosilo svinjino vsebuje le enkrat tedensko, pri čemer je takšna jed posebej označena z zvezdico. Kot pravi ravnatelj, s tem ni nobenih težav in tudi otroci, ki svinjine sicer ne jedo, tisti dan ne ostanejo lačni. Denimo: na jedilniku prejšnji petek so bili jota, dimljena klobasa in praženec ter sok, pri čemer je bila pri dimljeni klobasi zvezdica, da jed vsebuje svinjino. Ob tem pa ravnatelj ugotavlja, da je za veliko otrok prav šolsko kosilo edini topli obrok tisti dan. Socialne stiske staršev so namreč velike, kar dokazuje podatek, da ima od 627 otrok kar 417 otrok, torej več kot dve tretjini, subvencionirano šolsko malico ...

Prednosti multikulturnosti

Biti ravnatelj tako multikulturne šole je lepo, na eni strani to prinaša posebne izzive, na drugi strani pa tudi številne prednosti. Kot pravi ravnatelj, se tako njihovi učenci o multikulturnosti, drugačnih kulturah, navadah, običajih, praznikih učijo v živo, vsak dan od sošolcev, in ne le pri pouku domovinske in državljanske kulture in etike ... »Kot ravnatelj ne smem delati razlik med učenci na nobeni osnovi, ne učni, verski, narodnostni; zame so vsi učenci enaki. Tako jaz kot učitelji tudi ves čas pazimo, da ne pride do mednacionalnih, medkulturnih trenj, vsake take težave rešujemo sproti, s pogovorom.« Kot je prepričan ravnatelj, šolanje v takšni multikulturni šoli vsem učencem zagotovo da posebno širino in odprtost, ki se je ne da naučiti iz šolskih učbenikov ...

Vsak dan nove zgodbe

Filipe de Almeida vsak petek iz Ljubljane pride v Lesce, kjer na Osnovni šoli F. S. Finžgarja poučuje angleščino. Na Portugalskem rojenemu Namibijcu je všeč slovenska neposrednost, obenem pa mu je žal, da poklic učitelja pri nas ni bolj spoštovan.

Marjana Ahačič

Filipe de Almeida prav gotovo ni načrtoval, da si bo družino in kariero ustvaril Sloveniji. Rojen je bil na Portugalskem, njegova družina pa izhaja iz Namibije, kjer je tudi Filipe preživel del otroštva. Z diplomo iz angleškega in nemškega jezika v žepu je delal kot turistični vodič ob reki Donavi, kasneje je bil skoraj leto dni v Braziliji, ljubezen do Slovenke pa ga je pred petimi leti pripeljala v Ljubljano, kjer zdaj živi s soprogo in hčerkama, starima tri in eno leto. »Nikoli ne veš, kam te bo zaneslo, ampak zdaj smo tu, Slovenija je postala del mojega življenja,« pove z zanj značilnim širokim nasmehom v zbornici Osnovne šole F. S. Finžgarja v Lescah, kjer ob petkih kot tuji učitelj poučuje angleščino.

Felipe je svojo učiteljsko izkušnjo v Sloveniji začel prav na Gorenjskem, na Osnovni šoli A. T. Linharta v Radovljici, kjer je poučeval tudi lani, vmes pa delal na različnih osnovnih in srednjih šolah v Ljubljani in drugod po Sloveniji. »Gre za popolnoma različne izkušnje,« pravi, »vsaka po svoje je izjemna in zanimiva. Delo s srednješolci je seveda poseben izziv, a ti daje tudi ogromno zadovoljstva, ker gre pogosto za izjemne mlade ljudi, radovedne in kreativne, od katerih se tudi sam lahko veliko naučiš. Po drugi strani so najmlajši bolj čustveni, potrebujejo več bližine.«

Nikoli doslej se mu ni zgodilo, da ga učenci ne bi sprejeli. »Počasi te spoznavajo in te sprejemajo. Pomembno je, da pouk narediš kar se le da zanimiv, a mora biti po drugi strani popolnoma jasno, da si njihov učitelj, ne njihov najboljši prijatelj. Moja naloga ni, da jih zabavam, ampak da jih nekaj naučim. To mora biti jasno, potem gredo stvari bolj ali manj gladko,« pravi.

Ob primerjavi slovenskega in namibijskega izobraževalnega sistema poudarja, da je drugi predvsem bistveno strožji, v sami organizaciji pa podoben britanskemu. »Kar mi je bilo posebno všeč, je bil način, kako so bile v izobraževalni sistem vključene športne in družabne aktivnosti. Sploh šport je bil pomemben del šole, vsi smo želeli biti del šolskih športnih ekip, igrati in zmagovati zanje. To nas je povezovalo in to v slovenskih šolah pogrešam. Po drugi strani pa mi je všeč tukajšnja neposrednost, način, kako poveste stvari takšne, kot so. Tega sem se že malo navadil in moji sorodniki, tako tisti, ki živijo na Portugalskem, kot tisti, ki so v Namibiji, so včasih nemalo presenečeni nad mojo direktnostjo. Pa še nekaj je: občutek imam, da v Sloveniji poklic učitelja ni zelo spoštovan ... to je v Namibiji drugače.«

Filipe de Almeida, gostujoči učitelj angleščine na OŠ F. S. Finžgarja Lesce / Foto: Gorazd Kavčič

Njegovi hčerki živita v družini, v kateri govorijo več jezikov. »S tem nimata nobenih težav, meni pa se zdi pomembno, da zrasteta v samostojne in samozavestne osebnosti, ki se zavedata, kdo sta, in se ob tem dobro počutita. Vesel sem, da imamo redne stike tudi z mojimi sorodniki, čeprav živijo daleč. Želim si le, da bi čim prej lahko obiskali tudi babico, ki živi v Namibiji in je še nista osebno spoznali.« »Zakaj sva se pa potem pogovarjala v angleščini?« vprašam. »Vi ste začeli,« odgovori spet z zanj značilnim nasmehom in odpre nova vrata za razmišljanje.

Na robu

Velika želja, 2. del

Potem je prišla sreča

Milena Miklavčič

usode

... »Na tistem delu poti, ki zavije v breg, me je nenadoma zagrabil in me stisnil k nekemu drevesu. Zagrozil mi je, da me bo ubil, če bi zakričala. Mislila sem, da bom umrla od strahu. Kar naenkrat začutim njegovo reč na trebuhu, zdela se mi je ogromna. Branila sem se, a mu je uspelo, da mi je dvignil krilo in potegnil spodnje hlače dol. Kaj se je dogajalo po tem, ne vem. Ni trajalo dolgo, saj je hitro končal, se dvignil in mi še enkrat zabičal, naj nikomur ne povem ...«

Judita ne prej ne kasneje v življenju ni toliko premolila kot ravno tisti mesec. Molila je za to, da fanta, ki ji je storil silo, ne bi nikoli več srečala, molila pa je tudi za to, da tisto, kar se je med njima zgodilo, ne bi imelo posledic. Ne prva in ne druga želja se ji nista uresničili. Srečevala ga je ravno toliko časa, dokler se ji ni videlo, da je noseča. Potem pa je fant iz gruče moških, ki so sedeli v senci ob potoku in se zmeraj nečemu smejali, čudežno izginil.

»Tega, kar sem doživljala doma, ko so izvedeli za mojo nosečnost, nikomur ne privoščim. Oče me je nagarbal kot psa, mama ga je spodbujala, naj me še bolj, a naj pazi na trebuh, brat pa, ki je mirno sedel na pručki zraven štedilnika, ni rekel drugega, kot to, da sem si batine pač zaslužila. Da naj mi bodo za pokoro. Nihče mi ni verjel, da me je tisti fant posilil, bili so prepričani, da sem se mu sama nastavljala in da je potem že moral vzeti , kar sem mu ponujala. Ko sem naslednji dan prišla iz službe domov, me je v veži čakal kovček. Niti v kuhinjo mi niso več pustili. Pojdi, kamor veš in znaš, naši hiši ne boš več delala sramote, mi je rekel oče. V roki je imel grablje, če ga ne bi ubogala, bi mi jih verjetno zlomil na hrbtu. Ne mame ne sestre in ne brata ni bilo blizu. Toliko sem pa bila ponosna, da očetu nisem hotela pokazati, da me je v dno duše prizadel. Njegove udarce iz prejšnjega dne sem mu tako in tako odpustila, saj niso bili prvi, zadnji pa! Brez besed sem zgrabila kovček in v trenutku, ko sem stopila nazaj na prag, se je otrok v meni prvič premaknil. Za hip sem zajela sapo, nekaj toplega in nežnega se je dotaknilo moje duše, zdelo se mi je, da mi je sam Bog poslal znamenje, naj ne obupam, naj bom močna in naj zdržim. Zavedala sem se, da nisem prva iz vasi, ki so jo starši zaradi nosečnosti nagnali od doma. Vsako leto se je dogajalo, da so dekleta izginjala in se niso več vračala. O tem, zakaj jih ni bilo več, se na glas ni govorilo, ljudje pa so vseeno šepetali. Ko sem med potjo do avtobusa srečala nekaj sosedov, sem jim v očeh brala, da točno vedo, zakaj imam v roki kovček. Pa so se obrnili stran, kot bi jih bilo sram, niti ogovorili me niso,« se z nemalo bridkosti v glasu spominja Judita trenutkov, ko je bila, še na pol otrok, prepuščena sama sebi.

Že na avtobusu je vedela, kam bo šla. V tovarni, kjer je delala, so imeli kadilci kotiček, kjer so se zbirali, kadar je zunaj deževalo. V še nedokončanem skladišču pa so imeli tisti, ki so si kar med službo privoščili malo seksa, na tleh modroc , ki so ga uporabljali za te namene. Srčno je upala, da tisto noč, ko bo ona tam, ne bo nihče želel udejanjiti svojih potreb. Res je imela mir. Zjutraj, že zarana, pa je šla od hiše do hiše, od bloka do bloka, trkala na vrata in spraševala, ali ji lahko kdo odstopi sobo. Imela je srečo, hitro jo je našla. Minka, ki jo je vzela v kletno sobo v še ne dokončani hiši, jo je bila vesela tudi zato, da bo imela varstvo za svoje tri otroke pri roki. Žal so se stvari močno zapletle že po treh mesecih, saj se je Minkinemu možu zdelo, da pa bi takrat, ko žene ni bilo doma, lahko pri Juditi malo povasoval.

»Šlo mi je na bruhanje, ko sem ga poslušala. Bila sem že v osmem mesecu nosečnosti, zelo nerodna, imela sem težave s prebavo, pa nemarneža ni nič odvračalo od tega, da se mu ne bi cedile sline. Kaj sem hotela drugega – pospravila sem svoje stvari v kovček in odšla. Niti poslovila se nisem, ker sem vedela, da bi Minka vso krivdo – kot je bilo takrat v navadi – zvalila name. Žal pa nisem računala, da bom, nosečnica, imela takšne težave pri iskanju sobe! Šele po dobrem tednu se mi je nasmehnila sreča. K sebi sta me vzeli sodelavki, ker sem se jima zasmilila. Vedela sem, da sta me sprejeli le začasno, saj je bila sobica zelo majhna, brez vode in brez stranišča. O kakšni kopalnici takrat nismo niti sanjali. Ko sem sobico končno dobila, so mi zanjo postavili takšno ceno, da bi morala poleg plače še kaj primakniti. Nazadnje sem z gospo, ki je bila lakomna na denar, to sem kasneje ugotovila še večkrat, le sklenila kompromis. Zapisali sva, da ji bom po službi igrala še gospodinjsko pomočnico. Bila je učiteljica, zelo urejena ženska, a v stanovanju je imela velik svinjak. Na srečo sem se lahko, ko je ni bilo doma, v kopalnici tudi skopala. Zdelo se mi je, da mi je padla sekira v med. Njeno nerganje, zmerjanje in nenehne očitke sem blagohotno sprejemala, vse sem potrpela, da sem le lahko ostala. Le potem, ko se je rodila hčerka in jo je motil jok, sva si nekajkrat pošteno skočili v lase. Žal je bila porodniška kratka, komaj dva meseca sem bila z otrokom, že sem ga morala dati v rejo in iti nazaj v službo. A sem k otroku prihajala vsako prosto urico, če mi je ostajal kakšen dinar, sem ji kupovala igrače, ji nosila priboljške. Čeprav sem med nosečnostjo večkrat obžalovala, da nisem šla splavit, sem bila več kot srečna, ko sem jo držala v naročju. Bila je zelo lep otrok, hitro je shodila, govorila je prej kot njeni vrstniki. Tudi ženska, ki je skrbela zanjo in še za devet drugih otrok, jo je imela rada. Po porodu sem veliko shujšala, kar ni bilo čudno, saj sem komaj kaj jedla, delala pa veliko. Sanjala sem o tem, da si bom nekoč kupila kolo, kajti kilometri, ki sem jih vsak dan prehodila, so bili kot nočna mora. Ko je imela moja punčka pet let in pol, mi je gospa, pri kateri sem še zmeraj živela, dovolila, da jo ponovno vzamem k sebi. To je bil zame najsrečnejši dan v življenju! Ko sem bila v službi, se je doma igrala, na koharčku sem ji pustila mleko in na mizi kos kruha. Včasih sem ji prinesla tudi jabolko, a zelo redkokdaj, saj mi je, ker sem varčevala za kolo, zmeraj manjkalo denarja. Potem je šla v prvi razred. O, kako sem bila ponosna nanjo, saj je bila ves čas med najboljšimi! Bilo je kar nekaj moških, ki so me obletavali, a mi ni bilo dosti mar zanje. Zdeli so se mi prostaški in nemarni, obračal se mi je želodec, ko sem videla, da jim ni mar za čistočo. Imela sem že skoraj petindvajset let, ko sem spoznala Staneta. Na začetku sem ga imela samo malo rada . Nič drugega. A ker je bil dober do moje punčke, sem ga počasi vzljubila. Imel je nekaj denarja, ravno toliko, da sva kupila parcelo in spravila hišo do podstrehe. Šele ko sva naročila prvega otroka, sina, sva se tudi poročila. V zakonu mi ni bilo hudega. Mogoče sem malo pogrešala, da ni bil preveč gospodaren. Za takšne – tudi bolj moške reči – sem bila zmeraj sama. Ko sva kupila avto, sem bila jaz tista, ki je imela vozniški izpit, on se je zelo bal sesti za volan. Name se je jezil le takrat, ko je videl, da sem prinesla domov novo knjigo. Te moje strasti pa ni nikoli razumel! K staršem se nisem nikoli vrnila. Sem in tja sem slišala, kako živijo, a ker so me nagnali od hiše, ko mi je bilo najhuje, nisem čutila potrebe, da bi z njimi ponovno navezala stike. To pa vem, da njihovo življenje ni bilo lahko. A sem si rekla, da se mora pač vsak sam spokoriti za svoje grehe Zase pa lahko trdim, da je bilo na začetku zelo težko, celo precej kruto, a mi kasneje, ko sem našla moža, ni bilo čisto nič hudega. Še več. Srečna sem, ker so moji otroci pridni, uspešni, ker so vnuki zlati in me imajo radi. Le moža pogrešam, umrl je že pred nekaj leti.«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Jurij Šubic v rokah atenskega barbara

Peter Colnar

Bogat trgovec in ljubiteljski arheolog Heinrich Schliemann, ki je zaslovel in obogatel, potem ko je odkril Trojo, si je dal v Atenah sezidati čudovito palačo. Po nasvetu profesorja dunajske likovne akademije je za njeno poslikavo izbral 24-letnega slovenskega slikarja Jurija Šubica (rodil se je 13. 4. 1855 v Poljanah nad Škofjo Loko), sina slikarja Štefana Šubica in brata slikarja Janeza Šubica. Seveda je to pomenilo novo veliko priznanje slikarjem iz Poljan.

Šubic je v duhu klasicizma po vnaprej predpisanem motivnem programu in delno po rimskih slikah iz Pompejev z mitološkimi motivi poslikal Schliemannovo delavnico, sprejemnico pa z alegorijami Schliemannovih izkopavanj v hudomušnih prizorih. Po skoraj enoletnem delu je Jurij 13. oktobra 1880 dokončal poslikavo palače, vendar ni bil navdušen nad svojim delodajalcem, saj naj bi nekoč ves obupan vzkliknil: »Zakaj sem le zapustil lepi Dunaj! Mar zato, da padem tu v Atenah barbaru v roke?« Nasprotja med Schliemannom in slikarjem je klasični filolog, duhoviti August Mommsen, literarno ovekovečil v kratki parodiji Majhna žaloigra v Atenah. V njenem karikiranem prizoru posvetovanja o temi za stropno dekoracijo v palači naj bi Schliemann slikarju ukazal naslikati tudi svojo trakuljo v mitološki podobi, ki jo je, hranjeno v špiritu, rad kazal svojim obiskovalcem.

Kljub vsemu je Jurij v Atenah tako zaslovel, da bi lahko dobil učiteljsko mesto na tamkajšnji slikarski akademiji. Med delom ga je obiskal celo grški kralj Jurij I., ki ga je Jurij menda celo poučeval v risanju. Zato je takoj po končanem delu v Atenah, kjer je poslikal tudi sobi v hiši arhitekta Zillerja ter med drugim portretiral arhitektovo ženo, odšel v Pariz, kamor ga je povabil češki slikar Vojtech Hynais, da bi mu pomagal poslikati zastor za narodni muzej v Pragi

Schliemannova palača je postala pozneje sedež grškega vrhovnega in zatem prizivnega sodišča in zato za vsakdanje obiskovalce dolgo nedostopna. Kasneje je prešla v občinske roke. Leta 1985 so jo restavrirali, od leta 1998 pa je v njej numizmatični muzej.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- **V Velesovem pri Cerkljah na Gorenjskem se je 13. 10. 1832 rodil misijonar Janez Čebulj. Bil je kaplan v Kranju, leta 1859 pa je odšel v ZDA in delal med Indijanci in priseljenci.**
- **V Kranjski Gori se je 13. 10. 1894 rodil dermatovenerolog Franjo Kogoj. Vodil je Dermatovenerološko kliniko v Ljubljani.**
- **V Škofji Loki se je 14. 10. 1794 rodil skladatelj in nabožni pesnik Luka Dolinar.**
- **V Stični se je 14. 10. 1907 rodil tekstilni strokovnjak, kustos in prešernofil Črtomir Zorec.**
- **V Javorjah v Poljanski dolini se je 16. 10. 1818 rodil slovenski pesnik in nabožni pisatelj, papežev komornik Luka Jeran. V Ljubljani je ustanovil Dijaško kuhinjo.**
- **V Kranju se je 16. 10. 1902 rodil pravnik Teodor Tominšek. Bil je predsednik društva Pravnik, v letih 1949–1954 pa predsednik Vrhovnega sodišča LR Slovenije.**

Zanimivosti

Planinski izlet: Montaž (2753) po poti Leva

Drugi najvišji Julijec

»Kolikokrat sem ležal na lepi senožeti pred zajzersko kočo in zrl gor k njemu. Na desni, onkraj severozahodne rame, nica stolpičasti greben. Podoben je grebenu velikanskega zmaja in daje Montažu fantastično zmajsko podobo. Zato sem ga krstil za Zmajski greben,« je zapisal Julius Kugy.

Jelena Justin

Montaž je s svojimi 2753 m drugi najvišji vrh Julijskih Alp. O njem je legendarni dr. Julius Kugy pisal hvalospeve, s katerimi ni mogel skriti, katera gora v Julijcih mu je najljubša. Če goro pogledamo iz planine Pecol, kjer bo naše izhodišče, ni videti prav posebej mogočna; najkrajši vzpon do vrha traja slabe štiri ure. No, podoba Montaža iz doline Dunje ali Zajzere je povsem nekaj drugega. Tam vidiš vso njegovo mogočnost, divjost, prepadnost; res je orjaški zmaj, kot ga je poimenoval Kugy.

Mi se bomo danes povzpeli na Montaž iz planine Pecol po poti Leva/Sentiero attrezzato Augusto ed Elenita Leva. Preko nekdanjega mejnega prehoda Rateče se zapeljemo proti Trbižu. Pred Trbižem zavijemo levo proti Predelu, pri Rabeljskem jezeru pa desno proti Nevejskemu sedlu. Zapeljemo čez sedlo, tik pred levim ovinkom pa zavijemo desno proti planini Pecol. Parkiramo na urejenem parkirišču na planini in nadaljujemo proti koči Brazza. Tabla nad kočo nas usmeri desno proti Cima di Terrarossa/Špik Hude police in mi gremo desno, čeprav je na istem razpotju tudi leva pot proti Montažu. Po tisti bomo prišli nazaj. Nadaljujemo proti Špiku Hudim policam in tik pod vrhom, po približno dveh urah, bomo na razcepu; zavijemo levo na pot Leva, na kar nas opozori bela plošča na skali. Predlagam, da se na tem mestu tudi opremimo s čelado, plezalnim pasom in samovarovalnim kompletom, saj se začenja zavarovana plezalna pot, ki preči Poliške Špike. Ozka stezica nas vodi prečno po travnatem pobočju, nato pa začne izgubljati na višini in nas vodi proti Škrbini nad Cijanerico/Forca del Palone, 2242 m. Tik nad škrbino je prvo težavno mesto na poti; 10-metrski skalni skok, preko katerega se spustimo po aluminijasti lestvi. Le-ta pod nogami pleše, saj ni fiksno pritrjena, zato jo je treba kar »fajn pr jet «. Po še nekaj nadaljnjih korakih stopimo v ozko škrbino. S škrbine se strmo povzpnemo po žlebu, da pridemo po ene izmed polic. Ves čas nas spremljajo fiksne jeklenice, ki pa so precej ohlapne in je obešanje nanje neprijetno. Služijo naj le samovarovanju. Pot je skoraj v celoti zagruščena, zato mora biti vsak korak trden. Preplezamo kar nekaj kaminov in žlebov, vsi so izpostavljeni, ravno tako, kot so izpostavljene police, po katerih hodimo. Par njih še prav posebej. Če so bile police na začetku še široke, postajajo vse ožje. Drzna je polica pod previsom, kjer skoraj sklonjeno obidem skalni raz. Do snidenja z običajno potjo, ki vodi na Montaž, nas popelje skoraj vodoravna in skrajno izpostavljena polica. Veličastno. Do Pipanove lestve, ki jo vidimo nad seboj, nas čaka zoprn vzpon po zagruščenem pobočju. In pod Pipanovo lestvijo gneča. Mi smo čakali pol ure, da smo sploh lahko stopili na lestev. Lestev je visoka 60 metrov, sicer ne v popolni vertikali, a temu precej blizu. Ko izstopimo z lestve, nas do grebena čaka še nekaj korakov po zagruščenem pobočju in potrebna je previdnost, da ne prožimo kamenja, saj je lestev ravno v vpadnici.

Poliški Špiki v večernem soncu / Foto: Jelena Justin

Do vrha Montaža nas čaka še približno 30 minut hoje in poplezavanja po grebenu. Na grebenu se naslonimo na skale in si poglejmo v dolino. Dih jemajoča severna ostenja z razbrazdanimi stenami, policami, grapami in žlebovi, velikanskimi melišči in večnim snegom; divji, a tako privlačen svet. Razgled, ki jemlje sapo; sosednja Strma peč, kaninsko pogorje, Poldašnja špica, Piparji, Dve špici, greben Poliških Špikov, Viš, v daljavi vzhodne Julijske Alpe

Na vrhu morda ne bomo sami; morda nam bodo družbo delali kozorogi.

Z Montaža sestopimo čez Pipanovo lestev, potem pa na odcepu na pot Leva zavijemo desno navzdol proti planini Pecol. Hitrejši sestop nam omogoči lepo melišče, lahko pa po markirani poti sestopimo do Škrbine Vrh strmali/Forca dei Disteis in od tam čez travniško pobočje sestopimo do koče Brazza in do jeklenega konjička.

Nadmorska višina: 2753 m
Višinska razlika: 1251 m
Trajanje: 8 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Znamenita Pipanova lestev / Foto: Jelena Justin

Zračna, izpostavljena, divja pot Leva / Foto: Jelena Justin

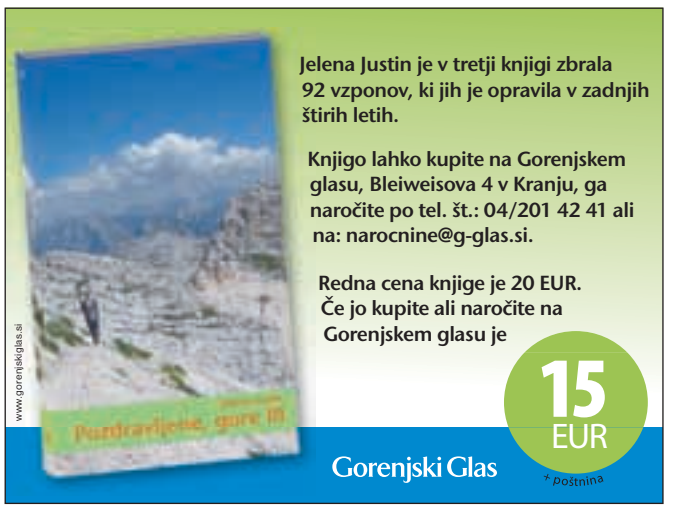

Namesto muzeja hudičev most

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Namenjeni smo v Čedad in v furlanski ekološki vodni muzej v Gemoni. Navijam za kavico v Čedadu, središču beneških Slovencev, ki me kot mesto zmeraj znova očara. Tu je bil rimski castrum, ki ga je Julij Cezar leta 53 pred n. št. povišal v forum, trg. Potem je bilo to središče Langobardov, prvo langobardsko vojvodstvo. Skozi stoletja so se gospodarji menjavali, dokler 1797 ob zatonu Serenissime iz beneških rok ni prešel v habsburške in 1866 končno v kraljevino Italijo. Znamenita je čedadska bazilika, spomenik Juliju Cezarju, uličke v starem delu mesta in Hudičev most visoko nad Nadižo, katerega osrednji nosilni steber počiva na velikanski skali sredi reke. V listinah je zapisano, da sta bila bregova Nadiže že v XIII. stoletju povezana z lesenim mostom, 1442 pa so začeli graditi kamnit most, trden »kakor kamen kost«. Gradnja se je opotekala, a ko je bil most le zgrajen, se je pojavila tudi legenda. Menda naj bi ga pomagal graditi sam hudič z materjo vred. V svojem predpasniku naj bi prinesla tisto veliko skalo na sredo reke, Čedadčani pa naj bi hudiču zato obljubili prvo dušo, ki bo šla čez most. A so bili Čedadčani prebrisane glave. Še danes ni jasno, ali so na most najprej spustili psa ali mačko, a gotovo je, da je hudič ostal brez človeške duše. In ker sem to vneto pripovedovala, nisem opazila kosa nekakšne kovinske mreže, ki je ležala na tleh, se spotaknila, iztrgala nogo iz »šprikel« in ostala brez podplata. O komentarjih ni, da bi govoril. A morala sem v oranžno-belo-črtasti nogavički in oranžno-rjavi supergi vkorakati v tri trgovine, da sem bila spet obuta. Resni niso bili nikjer, le v restavraciji, a takrat sem bila že v šolncih ... O velikem Slovencu, Ivanu Trinku Zamejskem, ki je tu živel in deloval, pa drugič ob znameniti gubanci.

Kostanjeva rižota z gobami

Za 4 osebe potrebujemo: *2 žlici olja, 1 čebulo, 200 g riža za rižote, 1 dl belega suhega vina, 1 šopek dišavnic; sesekljan rožmarin, timijan in žajbelj po okusu, 7–8 dl zelenjavne juhe, 200 g kuhanega olupljenega kostanja, 1 dl smetane za kuho, sol, poper, peteršilj, 80 g parmezana, za lešnik masla, 300 g rjavih šampinjonov, 1–2 žlici olja, 1 šalotko, sol, poper, peteršilj.*

Čebulo zrežemo na kockice in jo podušimo na vročem olju, da postekleni. Dodamo riž in mešamo, da prav tako postekleni. Dolijemo vino in zelišča (žajblja ne sme biti preveč, ker drugače zagreni), mešamo, dokler alkohol ne izpari. Nato prilijemo vročo zelenjavno osnovo, toliko, da je riž pokrit. In po potrebi dosolimo, če je juha neslana. Brž ko riž popije tekočino, vedno znova prilivamo osnovo. Rižota mora biti na ugriz, zato moramo čas kuhe prilagoditi vrsti riža. 10–12 minut prej, preden je jed gotova, dodamo kostanj, ki lahko razpade. Ko je rižota kuhana, vmešamo vanjo 1/3 parmezana in maslo ter počakamo nekaj minut, preden ponudimo.

Očiščene in nalistane gobe popražimo na šalotki, popramo in solimo, potresemo s svežim sesekljanim peteršiljem.

Na ogrete krožnike damo rižoto, gobe in rob krožnika posujemo z drobno sesekljanim peteršiljem in preostalim parmezanom.

Pa dober tek.

Tretja svetovna

Miha Naglič

mihovanja

V zadnjem času se vse več govori o svetovnih vojnah. Po eni strani o prvih dveh, ki sta se zgodili v prejšnjem stoletju in se ju v zadnjih dveh letih na veliko spominjamo; prve ob lanski stoletnici njenega začetka in druge ob letošnji 70. obletnici njenega konca. Hkrati so vse pogostejše razlage resnih in manj resnih komentatorjev, da se je tretja svetovna vojna pravzaprav že začela oziroma da se v Siriji, Iraku, Afganistanu, Libiji, pa v Ukrajini in drugih kriznih žariščih dogaja njena predigra. Tudi val beguncev, ki je zadnja leta in letos še posebej močno preplavil Evropo, moramo postaviti v ta kontekst in v njem postane bolj razumljiv.

Dokler so bili močni predvsem tisti valovi beguncev, ki so jih tihotapci v komaj še plovnih barkah vozili iz Afrike, je bil to predvsem italijanski problem. Ko se je letos za večino od nas povsem nepričakovano pojavil silni tok beguncev iz Sirije preko Turčije v Grčijo in naprej po balkanskih poteh proti Madžarski in Avstriji v Nemčijo in delno še naprej na Švedsko, pa iz Francije čez Kanal v Anglijo, smo ob pogledu na to človeško procesijo ostrmeli. Tisti, zlasti razni notorični desničarji, ki svarijo, da se med njimi skrivajo prikriti pripadniki Islamske države (kar je delno gotovo res), so spregledali dejstvo, da takšna množica ne more bežati le zaradi obeta boljšega življenja (kar je običajni motiv ekonomskih migracij), ampak jih je moralo od doma nekaj pognati. Razmere v Siriji so po štirih letih državljanske vojne takšne, da se morajo ti ljudje boriti za golo preživetje, in to je tisto, kar jih žene na tvegano pot. Bežijo pred vojno, ki traja že dolgo in je vse hujša.

Na vsaj dveh prizoriščih se kot ena glavnih igralk ponovno pojavlja Rusija. Po razpadu Sovjetske zveze, ki je bila glavni nasprotnik Zahoda v dolgem obdobju hladne vojne (1945–1989), se je zdelo, da Rusija ne bo nikoli več odločujoči globalni igralec. Mnogi akterji na zahodu, ne le politični in vojaški, tudi gospodarski, so videli, kako bodo iz nje črpali poceni surovine in hkrati prodajali svojo robo na njenih prostranih tržiščih. A so se ušteli. Dokler je bil ruski predsednik vedno pijani Boris Jelcin, jim je to dobro uspevalo. Njegov naslednik, predsednik Vladimir Putin, ki je sicer nadvse sporna osebnost, se jim je postavil po robu in se odločil obnoviti stari ruski imperij. Zasedel je Krim, kontrolira jugovzhod Ukrajine, zdaj so ruske zračne, pomorske in kopenske enote že na sirskih bojiščih in očitno trenirajo še za kaj večjega.

Zahod (vojaško povezan v Natu in pod vodstvom ZDA), Rusija in Kitajska imajo po eni strani v Siriji, Iraku in Afganistanu skupnega nasprotnika – islamske teroriste. Med njimi so glavni tisti, ki so razglasili Islamsko državo, tudi afganistanski talibani se dobro držijo. Nastali so v boju proti Rdeči armadi, ki je v letih 1979–1989 okupirala Afganistan. Takrat so jih v boju proti Sovjetski zvezi podpirale ZDA, po sovjetskem umiku so se hitro obrnili proti Ameriki in z napadom na newyorška dvojčka sprožili vojno, ki še traja.

Za nas je zdaj vprašanje, kako naj v tem spopadu ravna EU. Vse bolj spoznava, da evropski interesi niso povsem identični z interesi ZDA. Ruski in ameriški napadi na Islamsko državo lahko tok beguncev še povečajo. EU računa na Turčijo in ji ponuja milijardo evrov, če zadrži begunce na svojih tleh. A Turčija ima, kot kaže zadnji bombni napad v Ankari, tudi sama veliko težav z islamskimi teroristi in z bojevitimi Kurdi. Napetosti naraščajo. Se je »tretja svetovna« res že začela?

Vaš razgled

Na razstavi o Simonu Jenku v Mestni knjižnici Kranj so na ogled tudi iluminacije njegovih Obujenk avtorja akademskega slikarja Milana Batiste. Pri občudovanju slik in pesmi smo vsakega na svoji strani stekla »ujeli« dva znana Kranjčana, ljubitelja lepe besede in dobre glasbe – Matevža Fabijana, muzikologa in dirigenta več pevskih zborov, in Rudija Zevnika, radijskega novinarja in vsestranskega kulturnega animatorja, predsednika KD Šmonca iz Mavčič, ki vsako leto v oktobru pripravlja dogodke in slovesnosti v spomin Simona Jenka. I. K. / Foto: Tina Dokl

8. oktobra je bil svetovni dan vida, 15. oktobra mednarodni dan bele palice, ko slepi in slabovidni opozarjajo na svoje težave. Na včerajšnji razstavi pripomočkov članov Medobčinskega društva slepih in slabovidnih v Kranju so ljudem, ki nimamo težav z vidom, skozi simulacijska očala ponudili pogled na to, kako vidijo oni. Fotografija prikazuje izgubljanje vida zaradi diabetične retinopatije. D. Ž. / Foto: Tina Dokl

V Zaresu na koncu ni šlo več zares

Marko Jenšterle

Resno, a sproščeno

Mediji in predvsem novinarji v njih imajo dober spomin. Večinoma ga nimajo v glavah, ampak v dokumentacijah, v zadnjem obdobju pa na internetu. Toda, če hočeš nekaj izbrskati iz zgodovine, je najprej treba vedeti, da to sploh obstaja, in tu pred računalnikom še vedno zmaga tvoje znanje.

V redakciji dnevnika Finance so zato ob ukinitvi stranke Zares nemudoma pobrskali po svojem arhivu in v njem našli odgovor Gregorja Golobiča na vprašanje, kdo bo prej propadel – Janez Janša, Finance ali Zares? Golobič je v Financah z dne 12. 6. 2010 nanj odgovoril: »Na to bo pa zares odgovoril trg.« In ta je zdaj odgovoril. Zadnji člani stranke Zares so na nedavni konvenciji sprejeli sklep o samorazpustitvi stranke. Tak sklep je po porazu na volitvah v evropski parlament leta 2014 predlagal že predsednik Pavel Gantar in ker ga niso sprejeli, je odstopil. Dobro leto kasneje je še zadnjih 40 članov na konvenciji zdaj zares ukinilo Zares. Spomnimo se, da so stranko oktobra 2007 ustanovili nekdanji poslanci Liberalne demokracije Slovenije in na državnozborskih volitvah leta 2008 je že prišla na tretje mesto. Stranko je najprej vodil Gregor Golobič, za njim Pavel Gantar, na koncu pa je njena nekakšna »stečajna upraviteljica« postala Cvetka Ribarič Lasnik, saj je opravljala funkcijo vršilke dolžnosti predsednice.

Čeprav LDS, nekdaj mogočna stranka, ki je več kot desetletje vodila naše vlade, še naprej ostaja na političnem prizorišču, lahko ugotovimo, da so nekdanji liberalni demokrati izgubili svoje bitke z desnico in levico, precej tudi po zaslugi opitosti od oblasti. Dolgoletno vodenje države jih je ločilo od baze in realnosti, kar se je najbolje kazalo v volilnih rezultatih. Prazen prostor so zato zavzemale nove stranke, ki pa so tako, kot so se nenadoma pojavile, tudi nenadoma izginjale. Te stranke so bile bolj kot po programu prepoznavne po njihovih voditeljih, npr. Zoranu Jankoviču, Gregorju Virantu, Alenki Bratušek, kar ni formula dolgoročnega obstoja v politiki.

Žalostno dejstvo je, da je v tem trenutku v Sloveniji le en politik, ki še združuje volivce. In to tako tiste, ki so zanj, kot one, ki so proti njemu. Samo še za Janeza Janšo so Slovenci pripravljeni oditi na ulice. Pa naj gre pri tem za njegove podpornike, ki so iz dneva v dan pred sodiščem zahtevali pravico zanj in na koncu zadoščenje našli v zastaranju zadeve, ali pa za njegove hude nasprotnike, ki so februarja 2013 v tretji Vseslovenski ljudski vstaji v ledeno hladnem dnevu množično korakali čez Ljubljano. Dobri dve leti po tem dogodku kakšnih velikih sprememb ni opaziti. Na oblasti imamo medlo vlado, ki v glavnem sledi smernicam močnejših evropskih držav in je daleč od tiste suverene politike, ki je nekoč odločno zahtevala mednarodno priznanje naše države in ga z vztrajnostjo na koncu tudi dosegla. Potem pa so politiki stranke začeli izkoriščati predvsem za svoje osebne interese. Ko tudi v Zaresu na koncu ni šlo več zares, je trg opravil svoje.

RUPNIKOVA LINIJA

Kljub dežju izletniki Gorenjskega glasa nismo bili prav nič slabe volje. Tokrat nas je pot najprej vodila do Škofje Loke, izlet pa smo zaključili v popoldanskem času z obiskom Žirov. Vmes smo izvedeli marsikaj zanimivega tudi o znameniti Rupnikovi liniji, pa o tabu temah naših prednikov, o čemer se je razgovorila pisateljica in publicistka Milena Miklavčič.

Alenka Brun

Središče Škofje Loke kljub jutranji uri in bolj praznim ulicam ni delovalo zaspano. V nekaj besedah nam ga je predstavil naš Grega Flajnik, potem je bil že čas za jutranjo kavico. Tu smo izvedeli, da je z nami tudi Marija Kern iz Zgornjega Brnika, ki je ravno na 14. oktobra praznovala rojstni dan: dopolnila je 68 let. Pošalila se je, da je stara toliko kot Gorenjski glas, saj je, ko je Glas obeleževal šestdesetletnico, ona praznovala okroglih šestdeset. In ker je Marija tudi pesnica, smo kasneje lahko prisluhnili njeni poeziji. Na izletu ji je družbo delala njena sestra Julijana Štilec, njune korenine po mamini strani pa segajo prav v Poljansko dolino.

Pot smo nadaljevali proti Tavčarjevemu dvorcu, ki ga je predstavila Maja Čadež iz Turizma Škofja Loka, pritegnila pa nas je predvsem tragična zgodba obeh družin, povezanih z dvorcem – najprej Kalanovih, potem še Tavčarjevih.

Marija Kern in Julijana Štilec / Foto: A. B.

Skozi občino Gorenja vas - Poljane pa poteka privlačna vojaško-zgodovinska gradbena dediščina iz obdobja pred drugo svetovno vojno, tako imenovana Rupnikova linija – sistem utrdb, ki jih je začela graditi Kraljevina Jugoslavija na ozemlju zahodne Slovenije pred drugo svetovno vojno kot obrambo pred italijanskim napadom. Glasovce je pred utrdbo Goli vrh pričakal Peter Oblak kot Škofov Francek, nam razložil o Rupnikovi liniji in podzemski slemenski utrdbi, potem pa smo se z njim podali v njeno notranjost.

Kakšen kilometer niže stoji kmetija Pr Bukovcu, kjer sta nas toplo sprejela gospodarja. Za kosilo smo si privoščili krožnik obare, za sladico pa velik kos skutnega zavitka. Lojze nam je povedal nekaj o kmetiji, njegova Alenka pa predstavila 40-litrski kotel, v katerem se je kuhala obara. Tu smo se zadržali najdlje, saj nas je obiskala prav posebna gostja, Milena Miklavčič, se zapletla z nami v pogovor o svoji knjigi Ogenj, rit in kače niso za igrače, potem pa smo si ogledali še dokumentarec o njej, ustvarjanju knjige oziroma raziskovanju tabu teme, kot je spolno življenje naših prednikov.

Za zaključek nas je pot popeljala še v Žiri, kjer nas je sprejel sodelavec Gorenjskega glasa Miha Naglič, nam razkazal žirovski muzej, za piko na i pa smo nazaj grede – seveda predvsem ženske – pokukali še v domačo Alpinino trgovino s čevlji.

Glasovi izletniki so obiskali tudi Tavčarjev dvorec na Visokem pri Poljanah. / Foto: A. B.

HOTEL TRANSILVANIJA 2

Simpatična animirana družinska komedija prihaja v 2- in 3D-tehnologiji na platna Cineplexxa v Kranju naslednji teden. Film bodo predvajali v dveh različicah: s podnapisi ter sinhroniziranega.

Alenka Brun

Priljubljena Drakulova družina se vrača v novi čarobno zabavni pustolovščini v animirani uspešnici Hotel Transilvanija 2. V Cineplexxu si ga bo širša javnost lahko ogledala od 22. oktobra dalje, 17. in 18. oktobra bodo premierne projekcije, medtem ko bo Cineplexx v kranjskem Tušu gostil predpremiero Hotela Transilvanija 2 že jutri popoldne.

Foto: arhiv Cineplexxa (Con Film)

Po novem je hotel, ki je na začetku za goste sprejemal samo pošasti, zdaj odprt tudi za ljudi. A tisto, kar zdaj najbolj muči Drakulo, je pretirana skrb, da njegov ljubki vnuček – ki je pol človek in pol vampir – ne kaže nobenih znakov pravega vampirja. Mavis se mudi na obisku pri Johnnyjevih starših, kjer jo čaka kulturni šok, medtem pa Drakula prosi za pomoč svoje prijatelje – Franka, Murrayja, Waynea in Griffina – da mu pomagajo pri vnukovem vampirskem treningu. Nihče pa ne ve, da v hotel na družinski obisk prihaja Drakulov star in izjemno staromoden oče Vlad. Ko Vlad izve, da njegov pravnuk ni čistokrven vampir in da smejo v hotelu Transilvanija zdaj bivati celo ljudje, se stvari zapletejo ... Hotel Transilvanija 2 si boste lahko ogledali še v sinhronizirani različici, kjer je za režijsko taktirko prijel Jernej Kuntner, ki je v filmu posodil glas tudi Frankenštajnu, med drugimi pa boste lahko v glasovih likov prisluhnili še Danielu Bavcu, Mihi Rodmanu, Zali Đurić Ribič, Lovru Berdenu, Denisu Vučku, Janu Bučarju, Juretu Longyki, Miroslavu Bergincu, Alenki Tetičkovič, Maji Končar, Asji Kahrimanović, Primožu Vrhovcu, Iztoku Valiču, Igorju Potočniku, Matevžu Müllerju, Urošu Buhu, Viti Suhadolc in Srđanu Milovanoviću.

Foto: arhiv Cineplexxa (Con Film)

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***
Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

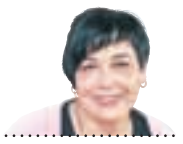

Oven (21. 3.–21. 4.)
Takoj boste vedeli, da je pred vami teden, ki bo poln lepih in zanimivih doživetij. Lahko vam prinese dolgo pričakovani obisk ali pa sporočilo, ki ga boste zelo veseli. Prijetno vas bodo razveselile tudi nepričakovane finance.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Pred vami je veliko zanimivih dogodkov. Občasna težava se lahko pojavi le, če boste v pričakovanju nemogočega. Imate luno in hočete imeti še zvezde. S tem v bistvu ni nič narobe, le vsega naenkrat ne morete imeti.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Uteho boste iskali v samoti, kljub temu da se dobro zavedate, da ima to zdravilo veliko stranskih učinkov, še posebno za vas, ki v družbi ljudi dozorevate in cvetite. Poslovna ponudba bo zelo zanimiva in mamljiva. Dobro premislite.

Rak (22. 6.–22. 7.)
V prihodnjih dneh boste imeli nepričakovane izdatke. Situacija vas bo res nekoliko vrgla iz tira, a ne za dolgo, saj boste kljub vsemu našli dobre rešitve. Kar se tiče vaših čustev, nikar ne prehitevajte dogodkov, vse se bo zgodilo ob svojem času.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Finančno krizo, ki jo že lahko občutite, boste rešili brez večjih težav. Šlo bo bolj za slab občutek in nelagodnost, saj tega niste vajeni. V domačem krogu boste prijetno presenečeni, tako da boste ves teden dobre volje.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Uživali boste z zavestjo, da je življenje prekratko, da bi se obremenjevali z nepomembnimi zadevami. V celem tednu boste skušali čim več storiti zase, tako na duhovni ravni kot tudi drugače. Darilo vas bo presenetilo bolj, kot si mislite.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Vsak pride v obdobje, ko je sposoben videti samo svoje težave, in če si priznate ali ne, ste ravno sedaj tam. Koliko časa bo trajalo to samopomilovanje, bo seveda odvisno samo od vas. Poslovno se vam obetajo dobre spremembe.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Delovno okolje in vse, kar se vam vrti okoli denarja, boste uspešno rešili. Ne bo vam pa škodovalo, če se boste tu in tam posvetovali z ljudmi, ki so strokovnjaki na svojih področjih. V tem tednu bodite še bolj pozorni do ljubljene osebe.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Že pred časom ste se odločili in začeli pri znancih ločevati zrnje od plev. Spoznanje, da ste se ušteli med prebiranjem, bo in je nosilo določene posledice. Vsaka izkušnja nas nekaj nauči. Zaenkrat še ni prepozno, da popravite napako.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Razne manjše krize so vam zadnje dni kratile spanec. V tem tednu se vam bo marsikaj zjasnilo in prišli boste do določenih resnic. Postavili boste meje sebi in drugim in si s tem polepšali marsikateri dan. Dobro premislite, kam vlagate svoj denar.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Skrbi zaradi zdravja vam ne bodo dale spati. Ogroženi sicer ne boste, a obisk pri zdravniku ne bo odveč. V ljubezni boste postavljeni pred dejstvo. Pri odločitvi vam lahko najbolj pomaga vaš notranji glas, ne pa nasveti prijateljev.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Ujeli boste priložnost in v prihodnosti lahko pričakujete samo najboljše. Na plan bodo prišli vsi do sedaj skriti talenti in presenečali boste tako sebe kot tudi druge. V ljubezni se vam obeta lepa in prijetna avantura, kako naprej pa bo pokazal čas.

NAJBOLJŠI ZA VAŠO RIT

Kateri toaletni papir je najboljši in najcenejši za vašo rit? Pogledali smo nekaj reklamnih letakov in ugotovili, da ...

Mali Brat

Naj človek serje ali ne, to je sedaj vprašanje. / Foto: zavsesemsam

Kljub nadzemeljskem počutju sem Mali Brat še vedno povsem zemeljsko bitje z vsemi zahtevami, potrebami in lastnostmi povsem običajnega človeka, ki mora kdaj pa kdaj gledati v zrak, biti siten in, ko pride dnevna vrsta za to, opraviti tudi svoje na straniščni školjki. Roko na povsem običajno srce, ne tisto, ki ga športniki tako radi puščajo na igrišču (a po tem so pa brez?), pa nas ob spremljanju medijev o dogajanjih v državi kaj hitro pritisne nekam ... Švedske scene v slabi banki“, afere v slovenskem zdravstvu, nesposobnost Evrope urejanja zadev z begunci, prijateljski spori s Hrvati zaradi meje, če drugega ni Le koga ob tem ne bi pritisnilo srat?

Za to opravilo v krščanski tradiciji vzgojeni zahodnjaki“ poleg primernega sedišča seveda potrebujemo tudi toaletni papir. Ha, kako lepi besedi za to, kar počnemo z njim. Kadar je doma na lagerju“ zadnja rolica, si je v izogib neprijetnostim kakopak potrebno priskrbeti novo šteko papirja. Ker sem bratski lokalpatriot, si bom seveda kupil naš slovenski toaletni papir znamke Golobica (da ne bomo delali reklame). A ker kriza še ni mimo, bomo pogledali, kje je papir Golobice mogoče dobiti najceneje.

Pri trgovcu, ki se ima za dobrega soseda, ponujajo trgovsko znamko Natur, kjer deset 3-slojnih rolic (s štirislojnim se ne bomo preseravali) stane 2,49 evra, pa še pike dobite. Ampak kaj, ko Le Francoz ponuja deset 3-slojnih rolic originalnega toaletnega papirja od Golobice za 2,19 evra, z Le Francoz kartico celo za 1,75 evra. Ampak treba se je peljati v Ljubljano. Nič, to bo na koncu dražje. Poiščimo kaj ugodnega doma, na Gorenjskem. Avstrijski trgovec, imenujmo ga Špargelj, ponuja 3-slojnega, deset rolic s kar 150 lističi od Golobice za 20 odstotkov popusta, ampak še vedno za 2,87 evra. Toliko lističev menda ne dobite nikjer. Ste kdaj šteli lističe, če jih je res toliko, kot se reklamira?

Pa poglejmo še k slovenskemu trgovcu, recimo mu Fuš. Tu deset rolic 3-slojnega Golobica papirja stane le 1,39 evra. Če s črevesnim viškom zdržite še do petka ali sobote, se cena zniža še za 15 odstotkov ...

In kako naj zdaj izbere navaden Zemljan, ki bi samo opravil malo večjo potrebo? Če vas ne bo minilo, si lahko tudi narežete reklamne oglase in iz njih lahko pripravite 2-, 3-, 4- ali kolikor že slojne lističe. Čeprav ob kvaliteti reklamnega papirja zadostuje že en listič.

TA JE DOBRA

Akcija v nakupovalnem centru

Mož in žena v trgovini skupaj nakupujeta. Naenkrat mož zagleda napis »AKCIJA – Pivo (24 kom) samo 20 evrov,« zato takoj vzame en paket in ga položi v voziček. Ko žena to zagleda, ga vpraša, zakaj je vzel pivo?
Mož: »Draga, 24 pločevink je samo 20 evrov!«
Žena: »Daj ga nazaj, je treba šparati .«
Mož namesto prepiranja ubogljivo vrne zaboj piva. Nakupujeta naprej in žena zagleda kremo za 40 evrov in jo brez premisleka položi v nakupovalni voziček.
Mož: »Draga, zakaj pa si ti lahko vzela kremo?«
Žena: »Dragi, to je zato, da se lahko namažem in da sem zvečer, ko se ljubiva, vsa lepa samo zate.«
Mož: »To si tudi po 24 pločevinkah piva! In to za samo 20 evrov!«

Nogometna tekma

Sodnik vpraša obtoženko:
»Torej ne zanikate, da ste med prenosom nogometne tekme ustrelili svojega moža?«
»Ne, priznam, da sem to storila.«
»In katere so bile moževe zadnje besede?«
»Streljaj! Streljaj!«

Gledal bi nogomet

Anglež, Francoz in Bosanec se pogovarjajo o položajih pri seksu.
»Jaz imam najraje klasiko od zgoraj, da vseskozi lahko gledam njen lepi obraz,« prvi razloži Anglež.
Francoz pa: »Jaz sem najraje spodaj, da gledam njeno oprsje.«
Nakar Bosanec: »Jaz imam pa najraje od zadaj, da lahko vmes gledam nogomet.«

LAŽJI SUDOKU

3		8						
	7					3	4	5
5			9				8	7
			1	3			9	
	8			6			5	
	6			7	2			
6	2				5			3
8	9	1					7	6
						8		4

Rešitev:

3	4	8	2	5	7	1	6	9
7	3	5	6	9	1	8	2	4
8	9	1	3	2	4	6	5	7
6	2	4	7	8	5	9	1	3
1	6	9	5	7	2	4	3	8
2	8	3	4	6	9	7	5	1
4	5	7	1	3	8	6	9	2
5	1	6	9	4	3	2	8	7
9	7	2	8	1	6	3	4	5
1	6	9	4	3	2	8	7	5

TEŽJI SUDOKU

9								6
	8		2		6		5	
			8		7			
4	5		7		3		2	8
3								1
1	2		5		8		3	9
			1		4			
	9		3		5		8	
5								7

Rešitev:

9	3	2	4	5	1	8	7	6
7	8	1	2	9	6	4	5	3
4	5	6	8	3	7	9	1	2
3	7	8	6	2	9	5	4	1
1	2	5	4	8	7	3	9	6
8	6	3	1	7	4	2	9	5
2	9	7	3	6	5	1	8	4
5	1	4	9	8	2	3	6	7

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila Petra F.

NAGRADNA KRIŽANKA

2. NOVEMBER
Festivalna Dvorana **BLED**
ob 19.30
Predprodaja vstopnic:
Turistično društvo Bled T: 04 574 11 22, Mojekarte.si

5. NOVEMBER
Cankarjev Dom, **LJUBLJANA**
ob 20.30 +
dodatni koncert ob 18.00
Predprodaja vstopnic:
Blagajna Cankarjevega Doma, www.cd-cc.si, Mojekarte.si

GORENJSKI GLAS / USEDLINA MASLENIH TROPIN / NAŠA PEVKA (E. Č.) / NEKDANJI JAPONSKI DROBIŽ / CELOVŠKI HOKEJSKI KLUB / PIVOVARNA V LJUBLJANI / SORTA HRUŠK
SONCU NAJBLIŽJI PLANET
OPORIŠČE NATA V ITALIJI
NAŠ REŽISER (MODEST) / 3
EGON ČESNIK / URADNI CENILEC / OSKAR KOGOJ / IGRALKA KRAJNC
LETNI PRIDELEK NA POLJU
ČUD. ZNAČAJ / IZLOČEK SLUZNE ŽLEZE / POLJSKA REKA
TRGOVSKI IZTRŽEK
KESANJE / LOJZE DOLINAR / SL. PESNIK (JANEZ)
GORENJSKI GLAS / ZVER IZ RODU MAČK / AZIJSKI VELETOK / PRIJAVA KAZNIVEGA DEJANJA
PREMIK ŠAHOVSKE FIGURE / 9
REKA V ANGLIJI / VRSTA GODALA / NAPADALEC
NATURA
TOMAŽ DOMICELJ / PALAČA / OSLOV GLAS / SOSEDNJA DRŽAVA

SESTAVIL: F. KALAN / TROPSKA RASTLINA Z BODICAMI / NENASILJE V BUDIZMU / TKANINA ZA ZAVESE / ZDRAVILNA VEŠČINA / AMERIŠKA IGRALKA (SYDNE) / PEVEC BARANJA / NATEZNA PRIPRAVA / LIK IZ KNJIGE O DŽUNGLI / KOŽNA RAZJEDA / ALBERTO TOMBA / ŽENSKI ČEVELJ Z VISOKO PETKO / GORENJSKI GLAS / NEMŠKI FILOZOF (IMMANUEL) / MESNA JUHA / ZMES APNENCA IN GLINE / DOLŽNIK / PRILOGA ČASNIKA DELO
NAŠA IGRALKA (K. Č.) / KLEPETULJA / 7 / LINDA EVANS / MESEC V JUD. KOLEDARJU
KITA, KI VEŽE STEGNENICO S PETNICO / TERME PRI PADOVI / JAMA NA STRMINI / PEVEC MONTENO / JANEŽ PO LATINSKO / 1
TISOČ METROV / 4 / ZABAVIŠČE Z VRTILJAKI / NADALJEVANKA / IGRALEC VENTURA / PESNIK APIH
THOMAS MANN / KRAJ POGUBLJENJA / TNALA / DEL LJUBLJANE / DIGITALNA NAPRAVA / IGRA S KARTAMI / VOJAŠKI ODPOSLANEC
DEL OBRAZA / 10 / PESNICA ŠKERL / ZAMENJAVA / DIŠEČE MAZILO / ARTHUR / JUDOVSKI KRALJ / IGRALEC ALEKSIĆ / TENISAČICA ZIDANŠEK / PARK V LJUBLJANI / RIMSKI PAPEŽ
AMERIŠKI GLASBENIK (CARLOS) / MORSKA RIBA / ZVIJAČA / KEMIČNI ELEMENT / MITOLOŠKA TEKAČICA / IKAR
AHIMSA DEBITOR IESOLO NKOMO TAKSATOR / TOLSTOJEV ROMAN / VERDIJEVA OPERA / NASTANEK ŽIVEGA IZ NEŽIVEGA / NAŠ IGRALEC (ŽIGA) / VIBA, ZAVOJNICA / 100 / MESTO V NEMČIJI / IZTOK GEISTER / DRŽAVA OB IRANU / 5
PRIP. ZA VALJANJE TESTA / PALICA ZA BILJARD / SOSEDA ŠKOTINJE / MALIGNA BULA / ZIMBAB. DRŽAVNIK (JOSHUA) / OBDELANO POLJE / JAP. UTEŽNA MERA
LESENO PIHALO / DRAG KAMEN / RAŽENJ / 8 / PRAZEN LIST / ŠIRJAVA / KRILATI DEČEK / VIKTOR NERAT
JEREMY IRONS / NEKDANJA TOVARNA V SARAJEVU / KVAČKANEC / REŽISER BEK-NAZAROV / PREBIVALCI ISTRE / BIVŠI SMUČAR (JURE) / TOYOTIN DŽIP / RAVNALNA PRIPRAVA
DRŽAVNI PRAVNIK / GL. MESTO EGIPTA / KEM ELEMENT (J) / INOSLAV / NAMIZNO PREGRINJALO / 6 / ANGLEŠKI REŽISER (KEN)
SAMSTVO / 11 / BIVŠI AMERIŠKI TENISAČ (PETE)
KRAJ V BENEŠKEM ZALIVU / PISATELJ TAVČAR / TUR / OLIVER REED / GOROVJE MED AZIJO IN EVROPO / GLASBENIK SHANKAR / ŽITNO SOCVETJE
NICK NOLTE / NEKDANJA TOVARNA V MARIBORU / DOMAČE SUKNO / FR. MODNI KREATOR (CHRISTIAN) / ZMRZNJENA VODA / KRAJ PRI POREČU / NAŠ KEMIK (JAKOB) / AVST. POROČEVALNA AGENCIJA
KOVINA / DURI / LOUIS ADAMIČ / RALNA ZEMLJA / RUDI KOSMAČ
SAMORODNA TRTA / STROJ, APARAT
MUSL. POSTNI MESEC / 2 / GRŠKI ŠPORTNI KLUB

Nagrade: **Dvakrat po dve vstopnici za koncert na Bledu**

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do ponedeljka, 26. oktobra 2015, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11

ŠIFCO KRANJ, D.O.O., ŠR. BITNJE 122, ŽABNICA

DRUŽABNA KRONIKA

MUMBAJ V BOHINJU

V Indiji so oktobra premierno predvajali indijski film Gospod Airvata. Del filma so julija snemali tudi v Sloveniji. Tokrat smo ob Bohinjskem jezeru naleteli na snemalno ekipo iz Mumbaja. Primskovo pri Kranju pa je gostilo domači ex-tempore.

A. Brun, I. Kavčič

Jairam, ki je del znane indijske družbe, ki po svetu išče lokacije za snemanje filmov, je povedal, da bo tokrat pol filma posnetega v Sloveniji, pol v Indiji. »Dežela je lepa in razdalje med različnimi lokacijami so majhne,« razloži, zakaj so izbrali Slovenijo. Skupaj s Štajercema Robertom Kranvoglom in Rokom Ribičem so našli skupni jezik, sodelovanje pa je v bistvu začel Robert, ki je do danes posnel številne dokumentarce in na ta način videl veliko sveta ter prišel v stik z različnimi profili ljudi, med njimi tudi z Jairamom.

Ob Bohinjskem jezeru je ekipa snemala sedem dni, potem so sledile še druge lokacije. Bled, Maribor, Piran. V filmski ekipi ima pomembno vlogo Mahesh Manjrekar, ki je igral v številnih indijskih filmih, tudi v Revnem milijonarju. Danes 57-letni Indijec ima za seboj tudi uspešno režisersko pot. Pod tokratni film Rubikova kocka se podpisuje kot scenarist in režiser.

Film sicer ne spada med večje indijske produkcije, saj je njegov proračun le okoli pol milijona evrov, v indijske kinematografe pa naj bi prišel na začetku drugega leta. Zgodba je ljubezenska – kot v večini bollywoodskih stvaritev. Glavni junak se odloči, da bo študiral v tujini, kjer se zaljubi, a v Indiji ga čaka dekle. Na koncu zmaga domača ljubezen.

Letošnji krajevni praznik pa so na Primskovem prvič obogatili z enodnevnim slikarskim ex-tempo-rom. Povabilu pobudnika, likovnika Rajka Bogataja, se je odzvalo kar 15 likovnih ustvarjalcev iz Kranja, širše Gorenjske in Ljubljane. Večina je ustvarjala na priporočeno temo urbane in naravne krajine Primskovega, a zaradi hladnega in deževnega vremena, so avtorji slikali v domu krajevne skupnosti na podlagi fotografij in skic s terena. »Gostitelji so nas toplo sprejeli, vsak je prejel tudi slikarsko platno, na katerega smo večinoma slikali v tehnikah olje in akril, ne manjka pa tudi akvarel,« je povedal Rajko Bogataj. Strokovno oceno del je pripravil Primskovljan, akademski slikar Zmago Puhar, ki je nastala dela označil za ustvarjalna in kvalitetna, izmed udeležencev pa je izbral tri izstopajoča: Majo Cerar, s sliko kanjona Kokre; Franca Ranta, ki je upodobil hišo na Primskovem, ter Ivana Žiberta s krajinskim akvarelom. Razstavo del je odprl predsednik KS Primskovo Nace Vidmar, v spremljevalnem programu pa so nastopili člani mladinske skupine AFS Ozara s spletom koroških plesov.

Mahesh Manjrekar je režiser, igral pa je tudi v številnih indijskih filmih, med drugim v Revnem milijonarju. / Foto: A. B.

Gashmir in Surubi sta glavna igralca filma Rubikova kocka, ki so ga med drugim snemali tudi v Bohinju. / Foto: A. B.

Mrunmayee je 27-letna igralka, ki bo v filmu upodobila drugo junakinjo, tujo ljubezen. / Foto: A. B.

Štajersko-indijska trojica v Bohinju: Rok Ribič, Robert Kranvogel in Jairam / Foto: A. B.

Udeleženci ex-tempora – Maja Cerar, Boleslav Čeru, Alojz Štirn, Slavica Štirn, Francka Globočnik, Anton Kavčič, Anamarija Kostevc, Dragica Kurillo, Anka Marzidovšek, Franc Rant, Vida Soklič, Ivan Žibert, Izidor Vrhovnik, Metka Zajec in Rajko Bogataj – v družbi mladinske skupine AFS Ozara s Primskovega / Foto: Igor Kavčič

VRTIMO GLOBUS

Lamar Odom se bori za življenje

Nekdanjega košarkarja NBA **Lamarja Odoma (35)** so našli nezavestnega po tem, ko naj bi v eni izmed javnih hiš V Las Vegasu zaužil zeliščno viagro. Kot poročajo tuji mediji, je njegovo stanje zelo resno. Odpovedovala naj bi mu pljuča, ledvica in srce. Njegova nekdanja soproga, zvezdnica resničnostnih šovov Khloe Kardashian, je s prvim letalom odhitela za njim v bolnišnico. Kljub temu, da sta nekdanja zakonca že dve leti ločena, je Khloe neutolažljiva.

Chrissy in John bosta zibala

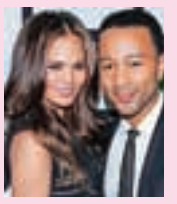

Manekenka **Chrissy Teigen (29)** in pevec **John Legend (36)** pričakujeta prvega otroka. »Pričakujeva otroka, tako srečna sva,« sta zapisala pod fotografijo, na kateri pevec bodočo mamico drži za nosečniški trebušček. »Kot veste, sva si kar nekaj časa prizadevala spočeti otroka. Ni bilo lahko, vendar sva vztrajala in obrestovalo se je. Komaj čakava, da otroček prijoka na svet. Tako srečna sva, da se končno to dogaja,« je odkrito spregovorila manekenka, ki je več kot šest let imela težave z neplodnostjo.

Miley Cyrus ne pozna meja

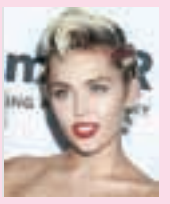

Ko smo že si mislili, da nekdanja Disneyjeva zvezdnica **Miley Cyrus (22)** ne more pokazati še več golote, je pred kratkim napovedala spektakel, na katerem bo nastopila popolnoma gola. »Ojoj, Miley načrtuje šov, na katerem bo ona in občinstvo popolnoma golo, vsepovsod pa bo brizgalo mleko,« je zapisal Wayne Coyne, ki pravi, da pripravljajo video z naslovom Milky Milky Milk, s svojo novo skupino pa naj bi se odpravila tudi na turnejo.

Najbolj privlačna je Emilia Clarke

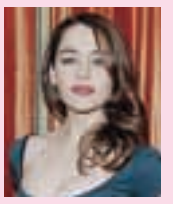

Vodila je vojsko, osvajala mesta in jahala zmaje, pred kratkim pa so britansko igralko **Emilio Clarke (28),** ki je blestela v filmu Igra prestolov, okronali za najbolj privlačno žensko leta 2015. Emilia je laskavi naslov prevzela Penelope Cruz, ki je bila lani razglašena za najprivlačnejšo Zemljanko. Igralko smo videli v filmu Terminator: Genysis, kjer igra skupaj z Arnoldom Schwarzeneggerjem.

Tadeja Tomlje z Visokega študira na Pedagoški fakulteti razredni pouk. Rada poje, potuje – eno leto je živela v Nemčiji pri irski družini kot varuška. Zelo rada ima otroke. V fotografski objektiv smo jo ujeli na 10. simpoziju V-oglje. / Foto: Tina Dokl

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS –Janez Rozman, s. p., T: 04/531 52 49

RADENCI: 16. 11.; **TRST:** 31. 10.; **MARTINO VANJE:** 7. 11.; **MADŽARSKE TOPLICE:** 2.–6. 11.; **BANJA VRUČICA, Z TERAPIJAM:** 7.–14. 12.; **RADENCI:** 8.–11. 11.; **BANOVCI:** 18.–22. 10.; **BERNARDIN:** 15.–18. 11.; **STRUNJAN:** 21.–25. 11.; **BOŽIČNI BANOVCI:** 27.- 28. 12.; **RADENCI:** 26.–28. 12.; **SILVESTROVANJE TERME TUHELJ:** 30. 12.–2. 1.; **AVTOBUSI: 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1. www.rozmanbus.si**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Dan odprtih vrat Društva bolnikov z osteoporozo Kranj

Kranj – Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj vabi na Dan odprtih vrat, ki bo v ponedeljek, 19. oktobra, v Domu krajanov Primskovo. Od 14.30 do 18. ure bodo potekale brezplačne UZ-meritve kostne gostote (na petnici) in izračun FRAX-a. Sledili bosta predavanji: Iz čustvene stiske do notranjega miru s predavateljico Janjo Rednjak, EFT-svetovalko, bo ob 15. uri, predavanje z naslovom Kuhanje za močne kosti vseh generacij z Emilijo Pavlič, promotorko zdravega in varnega kuhanja, pa ob 16. uri.

Rateški smn j

Rateče – Turistično društvo Rateče-Planica vabi v nedeljo, 18. oktobra, na Rateški smn j, ki bo od 9. do 14. ure na trgu na Gorici. V primeru slabega vremena bo prireditev odpadla.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska Adventistična Cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 17. oktobra, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo Kje lahko najdemo Boga? Pogovor bo povezoval Stjepan Jurčić.

Čuječnost – kako najti mir?

Kranj – Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, vabi v ponedeljek, 19. oktobra, na brezplačno predavanje z naslovom Čuječnost – kako najti mir? mag. Eda P. Belaka. Začetek predavanja bo ob 16. uri v društveni pisarni v Kranju, Oldhamska 14 (pri Vodovodnem stolpu).

Nepal po potresu – Ljubezen in sočutje na recept?

Gorenja vas – V osnovni šoli Ivana Tavčarja v Gorenji vasi v Poljanski dolini bo danes, v petek, 16. oktobra, ob 19. uri predavanje ob diaprojekciji z naslovom Nepal po potresu – Ljubezen in sočutje na recept? Predavala bo zdravnica Anda Perdan, ki je kot prostovoljka delala po potresu v Nepalu.

Še 46 odtenkov Tanzanije

Trzin – Samo Košnik bo v ponedeljek, 19. oktobra, ob 20. uri v Kulturnem domu Trzin predstavil Tanzanijo.

OBVESTILA

Delavnica Potopisni večer

Kranj – Ljudska univerza Kranj vabi danes, v petek, 16. oktobra, od 18. ure do 19.30 v sobo 3 na brezplačno delavnico Potopisni večer. Prijave sprejemajo po tel. št.: 04 280 4815 ali na e-naslov: mojca.rozman@luniverza.si.

Krvodajalska akcija

Žiri – Krajevna organizacija Rdečega križa Žiri vabi na redno jesensko krvodajalsko akcijo. Odvzem krvi bo v ponedeljek in torek, 19. in 20. oktobra, od 7. do 13. ure v poslovni stavbi IKA na Strojarski ul. 16.

Dan odprtih vrat gasilcev

Stražišče – Jutri, v soboto, 17. oktobra, stražiški gasilci med 9. in 12. uro vabijo na dan odprtih vrat gasilskega doma v Stražišču. Pripravili bodo ogled gasilskega doma, predstavitev vozil in opreme za gašenje in reševanje, praktični prikaz gašenja kuhinjskih požarov, sprejemali bodo ročne gasilske aparate v pregled in servis, zbirali naročila za nakup novih ročnih gasilnih aparatov ter vpisovali nove člane.

Šenčur – Prostovoljno gasilsko društvo Šenčur vabi na dan odprtih vrat, ki bo jutri, v soboto, 17. oktobra, od 9. do 12. ure v prostorih društva. Potekal bo prikaz gašenja manjšega požara ter pristop in ukrepanje ob njem, servis in prodaja gasilnikov ter predstavitev društva in opreme.

Spoznajte sadjarske kmetije v Podbrezjah

Kranj – V okviru programa Podeželsko razvojno jedro Center za trajnostni razvoj podeželja jutri, v soboto, 17. oktobra, vabi na podeželsko-naravoslovni dogodek in voden ogled z naslovom Spoznajte sadjarske kmetije v Podbrezjah ter kako nastajajo njihove domače sadne dobrote (s pokušino) ter na pohod do Ciganske jame. Zbor bo na parkirišču blizu Podružnične šole Podbrezje, in sicer ob 9. uri za pohod do Ciganske jame oz. ob 11. uri samo za ogled sadjarskih kmetij. Udeležba na dogodku je brezplačna, potrebna pa je najava udeležbe še danes, v petek, 16. oktobra. Več po tel. št.: 040 303 752 (Uroš), info@ctrp-kranj.si in www.ctrp-kranj.si.

Arhitekturna delavnica za otroke

Radovljica – Danes, v petek, 16. oktobra, se bo ob 17. uri v Galeriji Šivčeva hiša začela arhitekturna delavnica za otroke z naslovom Lesni detektiv. Delavnice so namenjene otrokom od 5. do 12. leta starosti in so brezplačne.

Dan odprtih vrat Jelovice

Naklo – Posebnost dneva odprtih vrat Jelovice, ki bo jutri, v soboto, 17. oktobra, je predstavitev dveh nizkoenergijskih hiš iz njihove linije EVO, ki sta postavljeni na sosednjih parcelah. Hiši sta na Pokopališki cesti v Naklem, ogled bo potekal med 10. in 16. uro. Dogodek je brezplačen.

KONCERTI

Koncert ansambla Dor ma cajt

Železniki – Društvo upokojencev Šenčur vabi v nedeljo, 18. oktobra, na koncert ansambla Dor ma cajt v športno dvorano Češnjica Železniki z odhodom avtobusa izpred pošte Šenčur ob 17. uri. Vstopnine za koncert ni, prispevali boste le za avtobus. Informacije in obvezne prijave sprejema do sobote Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Koncert tisočletja

Brdo pri Kranju – JGZ Brdo vabi danes, v petek, 16. oktobra, ob 20. uri na Koncert tisočletja, veliki dobrodelni koncert s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija in še več kot 25 nastopajočimi. Od vsake prodane vstopnice bo del sredstev namenjenih organizaciji Anina zvezdica. Vstopnice lahko kupite na prodajnih mestih Eventim.

PREDSTAVE

Micika in Aldo

Cerklje – V Kulturnem hramu Ignacija Borštnika Cerklje si lahko v četrtek, 22. oktobra, ob 20. uri ogledate socialno komedijo Toneta Partljiča Micika in Aldo. Predstava je za abonma Nasmejmo se! in izven.

Na smučišču

Podbrdo – Kulturno društvo Bohinjska Bela Gledališče Belansko bo v nedeljo, 18. oktobra, ob 18. uri gostovalo v Osnovni šoli Podbrdo s predstavo Na smučišču.

Premiera Damskega orkestra

Tržič – V Kulturnem centru Tržič bo jutri ob 17. uri in ob 19.30 premiera grenko-sladke komedije/koncerta Jeana Anouilha v izvedbi humoristične skupine Smeh, ki deluje pri Mladinskem gledališču Tržič. Med koncertom tretjerazrednega orkestra šestih glasbenic in enega glasbenika se v intenzivnem tempu postopoma razkrivajo tako njihove življenjske zgodbe, zasebne in profesionalne frustracije kot tudi turbulentni medsebojni odnosi. V predstavo so vključena tudi besedila Žarka Petana (Intervju s pevcem, Sanjal sem, da sem pes) in Jerzya Baranowskega (Bikec in Ur ca) ter citati iz knjige Slovar predrznih deklet. Predstavo je režiral Boris Kuburič, nastopili bodo Jana Kus, Asja Štucin, Tereza Gosar, Draga Heijden Bajt, Marja Bohinjec, Marina Bohinc, David Ahačič, Janez Kikel, Roman Teran in legenda slovenske zabavne glasbe Rafko Irgolič.

Ob 100. obletnici smrti Luke Pintarja

Hotavlje – Ob 100. obletnici smrti literarnega zgodovinarja, jezikoslovca in bibliotekarja Luke Pintarja bodo v nedeljo, 18. oktobra, ob 15. uri, na rojstni hiši Pri Presercu (Hotavlje 1) odkrili spominsko ploščo, ob 16. uri pa bo sledilo še spominsko srečanje z razstavo v Zadružnem domu.

domplan

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, **F:** 04/20 68 701
M: 030 641 621, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

- **Družba Domplan, d. d.,** zagotavlja profesionalno in korektno posredovanje nepremičnin, ki ga izvajajo naši strokovni nepremičninski posredniki. V zadovoljstvo naših strank, opravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
- Aktualno ponudbo si lahko ogledate na naši spletni strani www.domplan.si ali na www.nepremicnine.net.

STANOVANJE – PRODAMO

Šenčur, 4-sobno stanovanje z atrijem v pritličju v izmeri 115,00 m², zgr. l. 2003, stanovanje je opremljeno in obsega predprostor, dnevni prostor s kuhinjo in izhodom v atrij z nadstreškom, spalnico, dve otroški sobi, kopalnico, klet, CK na olje. K stanovanju pripada lastniško parkirno mesto v garaži. ZK urejeno, cena 179.000,00 EUR. EI:D(60-105kWh/m²a).

Tržič, središče starega mestnega jedra, 63,67 m², 3-sobno v III. etaži, zgrajeno l. 1950, v celoti obnovljeno l. 2007 – instalacije, tlaki, CK na elektriko (možnost priključitve na plin), balkon in klet. ZK urejeno. Možnost menjave za manjše stanovanje z balkonom. Stanovanje ima tudi svoje parkirno mesto. Cena 61.000,00 EUR (EI v izdelavi).

Kranj-Vodovodni stolp,1-sobno stanovanje v IV. nadstropju v izmeri 36,30 m², zgr. l. 1966. Stanovanje obsega bivalno kuhinjo z elementi, dnevno-spalni prostor, kopalnico z WC-jem, hodnik, balkona ni, CK na plin, ZK urejeno, prodamo. Cena 56.000,00 EUR, EI:E(105-150kWh/m²a).

HIŠE – PRODAMO

Podbrezje,182 m², dvojček, zgr. l. 1860 na parceli 256 m², tlorisa 10 x 9 m, podkletena, v pritličju hodnik, dnevni prostor s kmečko pečjo, kuhinja, shramba, kabinet, WC. V nadstropju sta še dve sobi, ogrevanje na trda goriva, potrebna obnove, ZK urejeno, cena 140.000,00 EUR. EI:E (105-150kWh/m²a).

POČITNIŠKI OBJEKT (APARTMA) – PRODAMO

Kriška planina-Krvavec, 44,00 m², počitniški objekt - apartma zgrajen l. 1998, obnovljen l. 2006, opremljen (prodaja se brez audio-video opreme in dekorativnih elementov) s 15 m² lastne terase na južni sončni strani, nahaja se v polkleti Doma na Kriški planini, dostop urejen, k apartmaju pripadata tudi dve lastniški parkirišči, neposredna bližina smučišča in sedežnice, ZK urejeno, cena 84.900,00 EUR, EI:E (105-150kWh/m²a).

PARKIRNA MESTA – PRODAMO

Na novozgrajenem parkirišču (poleg obstoječega parkirišča stavb Ulice Gorenjskega odreda in Gubčeve ulice) prodajamo parkirna mesta v velikosti 12,50 m², l. izgr. 2014. Cena pokritega parkirnega mesta znaša 9.400,00 EUR, nepokritega pa 6.600,00 EUR z DDV-jem in vključenim daljinskim upravljalnikom. Možen takojšni prevzem parkirišča.

Nekaj nepokritih parkirnih mest je na voljo tudi za najem. Mesečna najemnina znaša 22,00 EUR z vključenim DDV-jem.

V večstanovanjski stavbi v Kranju, Struževo 3A, 3D, 3E in 3F prodajamo 8 lastnih parkirnih mest v podzemni garaži v velikosti 12,50 m², l. izgr. 2007. Cena parkirnega mesta znaša 8.000,00 EUR z vključenim DDV-jem in daljinskim upravljalnikom.

PARKIRNA MESTA – ODDAMO V NAJEM

Na zgornji ploščadi parkirne hiše ob Gogalovi ulici (poleg trgovske šole) oddamo parkirna mesta v velikosti 12,50 m², l. izgr. 1980. Možnost parkiranja takoj. Cena najema znaša 15,00 EUR/mes. + 31,20 EUR za daljinski upravljalnik. Možnost tudi ugodnega letnega najema – 144 EUR na leto. Najemniki imajo možnost pranja avtomobila poleg garažne hiše za doplačilo cca 1,00 EUR – odvisno od porabe vode.

SKLADIŠČE – ODDAMO V NAJEM

Sp. Bitnje, skladišče v I. nadstr. velikosti 215 m², l. izgr. 1984, ima samostojni vhod. Do objekta so urejene ustrezne dovozne poti. Možnost cca 15 parkirnih mest, cena 3,50 EUR/m²/mesec skupaj s stroški.

POSLOVNI PROSTORI – ODDAMO V NAJEM

Kranj, Zlato polje, I. nadstr., 2 prostora v velikosti 100 m² in 57,20 m², skupne sanitarije, CK na plin, k prostoroma pripadajo še 3 parkirna mesta. Cena 5,50 EUR/m²/mesec.

PARCELE – PRODAMO

Britof, parceli v velikosti 928 m² in 1123 m², zelo lepa sončna lega, infrastruktura na parcelah ali v neposredni bližini, dostop urejen preko sosednje parcele z vpisano služnostjo, pretežno namenjeno za stanovanjsko, poslovno ali storitveno dejavnost, cena 95,00 EUR/m².

LOTO

Rezultati 82. kroga – 14. oktobra 2015
10, 14, 18, 22, 25, 33, 37 in 38

Loto PLUS 1, 22, 25, 33, 34, 35, 37 in 31
Lotko: 0 1 1 5 7 0

Sklad 83. kroga za Sedmico: 250.000 EUR
Sklad 83. kroga za PLUS: 740.000 EUR
Sklad 83. kroga za Lotka: 480.000 EUR

PETKOVA PRIREDITEV
Izvaja: Uliana Dorofeeva
POLŽKOV DOMEK
Petek, 16. oktober 2015, ob 17.30 uri
OKC Krice krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvaja: Lutkovno gledališče Maribor
ZMRDICA IN ZMRDEK
Sobota, 17. oktober 2015, ob 10. uri
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si

Gorenjski Glas GTV

GG mali oglasi
E-POŠTA: malioglasi@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

Sponzor nagradne križanke, objavljene v Gorenjskem glasu 25. septembra, je bil **Artim, d. o. o.**, Virmaše. Žreb je odločil, da nagrade, pregled ogrevalnega sistema, prejmejo naslednji reševalci: **Boris Kokalj**, Preddvor; **Janko Bajde**, Smlednik; **Martina Hartman**, Medvode. Nagrajenci bodo obveščeni po pošti. Čestitamo.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v reviji PR' JEZER 25. septembra 2015, je bilo podjetje **Baldrijan, d. o. o.**, iz Kranja, ki poklanja lepe nagrade petim nagrajencem. Ti srečni nagrajenci so: **1. nagrado,** bon v vrednosti 30 €, prejme **Andreja Skuber**, Zg. Jezersko; **2. nagrado**, bon v vrednosti 20 €, prejme **Marija Fojkar**, Škofja Loka; **3.–5. nagrado**, bon v vrednosti 10 €, prejmejo: **Jože Lojen**, Zg. Jezersko, **Antonija Maganja**, Kranj in **Marija Zadnikar**, Zg. Jezersko. Nagrajencem čestitamo!

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek – do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM

KRANJ - Zlato polje, 35 m2, v bloku, 4. nadstropje, svetlo, lepo vzdrževano, delno opremljeno, EK, klet, vseljivo takoj, cena 200 EUR, tel.: 031/212-499 15003598

K3 KERN d.o.o.
NEPREMIČNINE
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

MANJŠE, opremljeno stanovanje v Kranju, tel.: 041/322-653 15003614

V ČIRČAH pri Kranju oddam 2-sobno, opremljeno stanovanje v pritličju stan. hiše mlademu paru ali mladi družini, tel.: 041/692-711 15003679

HIŠE

NAJAMEM ali kupim starejšo hišo v okolici Kranja, z možnostjo urejanja okolice, tel.: 041/582-231 15003703

PRODAM

DVOJČKA v Lahovčah, 112 m2, 3. podaljšana gr. faza, cena 107.000 EUR, tel.: 041/725-225 15003704

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

STAREJŠO obnovljeno hišo pri Preddvoru ali zamenjam za stanovanje v Kranju, tel.: 05/91-44-770 15003620

POSESTI

PRODAM

ZAZIDLJIVO parcelo v Sp. Bitnjah, 650 m2, ravna, sončna lega, s komunalnimi priključki, tel.: 031/361-123 15003622

ZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE 9.010 m² V LESCAH
PRODAMO
JAVNO VABILO K DAJANJU PONUDB
INFO: 031 777 710
LEŠNIK DOM D.O.O. - V STEČAJU, BRANIČARJEVA ULICA 13, LJUBLJANA

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

V TC Lesce nad pošto oddam trgovski lokal, 75 m2, 5 EUR/m2 in garažni boks, 12 m2, 2.5 EUR/m2, tel.: 041/663-218 15003664

POSLOVNE PROSTORE v IOC Inteks na Savski cesti 34, Kranj (bivša Trenča) oddamo, velikost od 37 do 50 m2. Cena 2,95 EUR/m2 mesečno, tel.: 041/426-898 15002994

GARAŽE

PRODAM

GARAŽO pri glavni pošti v Kranju, cena 10.000 EUR, tel.: 041/692-821 15003498

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

DAEWOO Espero 1800 kub., letnik 1997, tel.: 040/752-825 15003642

FORD Focus 1.4 16 V, 5 vrat, klima, letnik 2003, dobro ohranjen, tel.: 041/638-699 15003558

VW Touran 1.9 TDi, let. 2008, vsa dodatna oprema, Slo., 155.000 km, kov. črna barva, kot nov, tel.: 031/374-706 15003636

VW Golf III., letnik 1997, karavan, bencin, lepo ohranjen, tel.: 04/25-51-487, 041/540-617 15003640

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od letnika 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drulovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 15003647

MOTORNA KOLESA

PRODAM

YAMAHA XV 535 chopper, letnik 1998, Tomos avtomatik, let. 1974, izraven in ohranjen, tel.: 031/520-004 15003628

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

ZIMSKE pnevmatike s platišči, 4 kom. 185 - 65 R - 15, Bridgestone in strešni kovček, tel.: 031/624-801 15003668

STROJI IN ORODJA

PRODAM

VARILNI aparat Tig 300 A in Iskra omarico za mig/mag, cena 500 EUR, tel.: 031/360-536 15003712

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

NARAVNO suhe smrekove plohe in deske, tel.: 030/925-915 15003702

NOVE aluminijaste plošče, 11 kom, d. 2 m x š 1 m x deb. 1 mm, in kritino Špičak, 32 x 42, tel.: 04/53-18-664 15003698

SUHE, jesenove, jelševe in smrekove plohe, tel.: 031/271-151 15003661

KUPIM

LES rabljenega ostrešja ali podobno ter prodam mlade kunce – mrva, žito, tel.: 051/819-044 15003630

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 15003434

BUKOVA drva, razsuta ali na paleti, in peleti RZ Avstrija, cena 258 EUR/T. Lesna Biomasa Markun, d.o.o., Bašelj 64, Preddvor, tel.: 040/825-242, www.lesna-biomasa.si 15003500

BUKOVA, suha drva, tel.: 031/617-874 15003701

DRVA, mešana in bukova, metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 031/393-886 15003651

GORSKA suha, bukova drva, cena 43 EUR/m3, tel.: 04/51-46-808, 041/772-647 15003662

KVALITETNA bukova drva, možnost dostave, cena 49 EUR, tel.: 041/859-641 15003697

LESENE brikete za kurjavo ugodno prodam, tel.: 040/887-425 15003643

SUHA bukova drva, 45 EUR/m3, možnost dostave, tel.: 040/978-737 15003629

SUHA bukova drva, 47 EUR/m3, možnost dostave, ugodno, tel.: 041/887-021 15003658

SUHA brezova in mešana drva in molzni stroj Sezer, letnik 2012, tel.: 031/343-177 15003673

SUHA bukova drva, Cerklje na Gorenjskem, tel.: 031/273-016 15003674

SUHA bukova dxrva in seno v okroglih balah, tel.: 04/53-36-792, 041/673-792 15003689

VEČJO količino suhih bukovih drv, ugodno, tel.: 04/51-91-868, 031/201-467 15003621

IŠČEM

SEM upokojenka in nepokretna vdova, ki prosi, če mi kdo podari ali proda 10 m drv na obročno plačilo, tel.: 051/893-166 15003700

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

SEDEŽNO garnituro 200 x 150, tel.: 040/705-145 15003625

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

ELEKTRIČNI namizni žar AEG max 2000 w, cena po dogovoru, tel.: 040/232-490 15003632

KUPIM

DOBRO ohranjeno osnovno enoto sesalnik Forwerk VK 122, brez priključkov, tel.: 041/706-046 15003627

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

DVOPLASTNI bojler za centr. 180 lit. in radiatorje 110 x 110 x 14 cm, 50 x 60 x 14 in 110 x 50 x 14, tel.: 031/223-129 15003675

PEČ na olje in gorilec, tel.: 04/25-11-083 15003649

PEČ na olje za centralno O. Riello 34 kw in inox kamin, fi 14, 8 m, tel.: 031/532-567 15003695

VGRADNI sobni kamin, zelo ugodno, tel.: 031/246-215 15003691

KUPIM

RABLJENO kiperbusch peč, tel.: 031/846-309 15003633

OSTALO

PRODAM

ZELO lep tepih, dimenzije 230 x 320, tel.: 04/25-91-439, 040/201-294 15003637

GLASBILA

PRODAM

DIATONIČNO harmoniko, cena 1.500 EUR, kot nova, visoka 41 cm, tel.: 04/51-22-418, 031/811-931 15003656

HARMONIKA Hohner, 96-basna, lepo ohranjena, mehke tipke, klavirska, cena 430 EUR, tel.: 031/600-276 15003690

TROBENTO Lastra, staro 5 let, z vso opremo, cena 500 EUR, tel.: 031/360-536 15003713

ŠPORT, REKREACIJA

KUPIM

SOBNO kolo, tel.: 031/229-934 15003715

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, 051/258-936 15003439

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

14 RAFFOVIH knjig (7 za odrasle), videokasete in DVD-je za odrasle, tel.: 041/995-813 15003663

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

SLIKO, pastel, Triglav in planinke, velikosti 65 x 44 cm, cena po dogovoru, tel.: 040/232-490 15003631

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

NAHRBTNIK za nošenje otroka Brevi, ob strani 2 predala, tel.: 031/346-930 15003619

OTROŠKO s pogradom in viseče kuhinjske elemente, starejše, rabljene, tel.: 030/378-468 15003692

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

OČALA 50.- EUR CENEJE v Optiki Aleksandra, Qlandia in Savski otok (velja ob nakupu dioptrijskih očal - okvir, stekla in montaža). Tel. 04 234 234 2, www.optika.si. 15003436

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

PSA šarplaninca, odličnega čuvaja, tel.: 031/283-524 15003667

PODARIM

MLADE mucke, tel.: 04/25-51-223 15003684

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CIRKULAR za žaganje drv in prešo, tel.: 031/812-210 15003553

CIRKULAR za žaganje drv in prešo za mošt, tel.: 04/20-46-578 15003638

MOTORNO žago Husqvarna in Solo professional, tel.: 041/840-724 15003680

TRAKTORSKI kopač Mazoti, močne izvedbe, 3 zajemalke, pomična brana, cepilec na sveder, tel.: 041/554-994 15003671

KUPIM

DISKASTO rotacijsko kosilnico 2 - 44 M, tel.: 041/271-294 15003666

FREZA Pasquali ali Tomo Vinkovič, lahko tudi v okvari ali slaba, tel.: 041/677-605 15003659

TRAKTOR, prikolico in trosilec, lahko v okvari, tel.: 031/500-933 15003484

TRAKTOR Zetor, IMT, Deutz, Ursus, Univerzale, Štore, Tomo Vinkovič in motokultivator ter ostalo kmetijsko mehanizacijo, tel.: 041/678-130 15003501

TRAKTOR, lahko IMT, Zetor, Ursus, Univerzale, Store, Deutz, tel.: 041/235-349 15003597

PRIDELKI

PRODAM

ČESEN, jabolka, hruške, krompir, jabolčni sok in zelje, ki ga tudi naribamo. Kmetija Matijovc, Janko Jeglič, n.d.d.k., Podbrezje 192, Naklo, tel.: 041/538-583 15003497

DOMAČ česen in čebulo, naravno pridelano, v kitah, tel.: 031/425-455 15003710

HLADNO stiskano orehovo olje, tel.: 041/879-424 15003657

JEČMEN in seno v balah, tel.: 041/774-279 15003694

JEDILNI rdeči in beli krompir ter krmni krompir, ugodno, tel.: 04/25-21-569, 031/223-102 15003699

JEDILNI krompir Marisbard, Sora in Fiana ter rdeči Desire, Bela rosa in krmni krompir, tel.: 041/971-508 15003711

KRMNO peso in okrogle bale sena, tel.: 04/25-31-667, 041/973-629 15003693

NEŠKROPLJENA jabolka, Gorje, tel.: 051/271-715 15003685

OREHE, tel.: 04/51-22-146 15003634

OREHOVA jedrca, kličite od nedelje dalje, tel.: 031/855-568 15003623

OREHOVA jedrca ali cele, tel.: 04/25-11-045, 040/732-055 15003714

REPO za kisanje in meso mladega bika, tel.: 041/242-375 15003686

SILAŽNE bale, tel.: 041/288-966 15003644

ZMRZNJENE jurčke, tel.: 041/989-571 15003654

KUPIM

NEŠKROPLJENA jabolka za kis, tel.: 051/262-579 15003635

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

1 TEDEN starega bikca simentalca, tel.: 031/635-401 15003626

BIKCA ČB, teličko križanko LS/LIM, tel.: 041/589-823 15003650

BIKCA simentalca, starega 20 dni in teličko frizijko, tel.: 041/873-497 15003687

ČB teličko, staro 10 dni, tel.: 051/363-123 15003652

ČB telico, brejo 8.5 meseca, cena 1.300 EUR, tel.: 041/942-015 15003716

KOKOŠI – nesnice jarkice, pred nesnostjo, rjave in bele barve, pripeljemo na dom, tel.: 041/710-113 15003318

KRAVO simetalko, tel.: 041/261-858 15003641

KRAVO ciko, staro 1 leto in 4 mesece staro ČB telico, tel.: 040/206-003 15003648

KRAVO simentalko, brejo 8 mesecev, po tretjem teletu, tel.: 041/358-030 15003653

MESO mladih zajcev ali za nadaljnjo rejo, 4–5 mes., cena 7 EUR/kg, tel.: 040/677-064 15003639

BOGASTVO NARAVE IZ LASTNEGA POLJA
Medikoel www.medikoel.com
SLOVENSKI IZDELKI IZ AMERIŠKEGA SLAMNIKA
dokazano dvigujejo imunsko sposobnost organizma
Medikoel d.o.o.,Jalnova cesta 2, Radovljica (bivši kompleks Almire)
tel.: 04 537 85 10, 041 618 775, www.medikoel.com
MODRA ŠTEVILKA 080 81 33

NESNICE rjave, grahaste, črne pred nesnostjo. Brezplačna dostava na dom. Vzreja nesnic Tibaot Zlatko, Babinci 49, Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 15002555

PAŠNO ČB brejo kravo 8 mesecev, ČB telico, brejo 6 mesecev, ČB teleta, stara 3–4 mesece, tel.: 041/211-602 15003681

SIMENTALKO in 2 breji ciki, tel.: 040/169-688 15003672

TELICO simentalko, brejo 8 mesecev, tel.: 031/542-877 15003655

TELICO frizijko ali simentalko, brejo 8 mesecev, tel.: 041/938-163 15003705

TELIČKO simentalko, staro 1 mesec, tel.: 041/961-554 15003676

TELIČKO simentalko, staro 3 mesece in pol, izredno lepa, težka 170 kg, tel.: 040/674-688 15003682

ZAJCE belgijski orjak, st. 6 meseecev (m. ž.), in 5 koz, 2 mlečni brez rogov, srnaste, tel.: 051/437-135 15003706

ZAJKLJE in zajce nemški lisec, tel.: 040/562-959 15003688

KUPIM

BIKCA simentalca, težkega od 200 do 300 kg, tel.: 041/621-153 15003708

TELETA, majhna in kravo ter bikca, pašne, tel.: 051/372-468 15003660

VEČ bikcev nad 100 kg, za nadaljnjo rejo, tel.: 031/387-397 15003683

OSTALO

PRODAM

PLASTIČNE kadi za namakanje sadja, 700 lit., negovalni stol, tel.: 041/334-882 15003669

ŽAGOVINO za steljo, možna dostava, tel.: 041/695-021 15003717

KUPIM

KLETKE za kokoši, tel.: 04/25-91-452 15003678

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

V PE Kranj priučimo in zaposlimo telefonistko/a za delo v telefonskem studiu. Delo od pon. do pet. dopoldan. Fantom International, d.o.o., Ul. mesta Grevenbroich 13, Celje, tel.: 051/435-145 15003677

IŠČEMO m/ž, do 30 let, za redno delo, za težka (nad 50 kg), lahka finomehanična - sestavljalna dela. Prijave: kuzmaltd@siol.net do 15. 10. 2015. Opravljen bo razgovor, preizkus znanja. Kuzma, d.o.o., Hotemaže 17a, Preddvor 15003394

IŠČEM

DUO Rolo išče delo na zabavah, porokah z domačo in zabavno glasbo, tel.: 041/741-355 15003429

DUO Santana vam z domačo in dalmat. glasbo pričara vzdušje na zabavah in praznovanjih, tel.: 031/325-654 15003707

GLASBENI duo igra narodno-zabavno in dalmatinsko glasbo za vse priložnosti, tel.: 031/595-163 15003341

IŠČEM DELO – pomoč v administraciji ali računovodstvu. Znanje Vasco programov, prijazna in zanesljiva, tel.: 031/275-186 15003709

POSLOVNI STIKI

FESST d.o.o., Koroška c. 2, Kranj
Nudimo vse vrste posojil, ugodne obresti
04/236-73-75

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 15003435

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741 15003438

ADAPTACIJE, vsa gradbena dela, notranje omete, fasade, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, 041/561-838, www.sgp-beni.si 15003445

BARVANJE napuščev in fasad z lastnimi dvigali, brez uporabe odrov ali lestev, in druga slikopleskarska dela, kvalitetno in ugodne cene. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 15003415

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič vam ponuja čiščenje, razrez cistern, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, 041/989-987 15003437

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 15003601

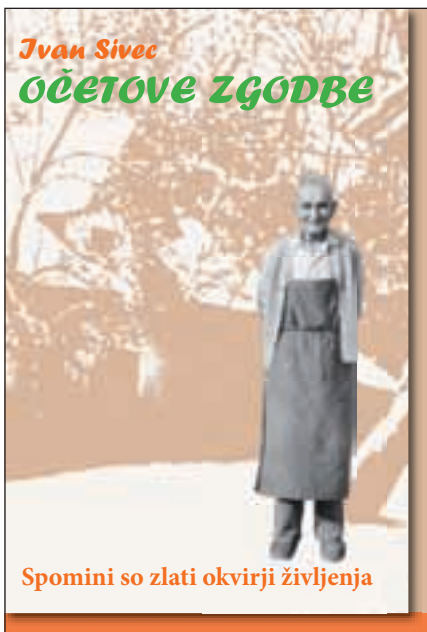

Roman vas bo popeljal v čas preteklih dni, ko je bilo življenje še zelo trdo, odnosi med ljudmi drugačni pa vendar polni veselja in druženja. Opisane so stare šege in navade, kot je žetev, mlačev, pletenje kit, izdelovanje cekarjev, pridelovanje krompirja, pastirstvo, zvonjenje ter številne zanimive kratke zgodbe o polpreteklem življenju, ki so se v Gorenjskem glasu v rubriki Gorenjski kraji in ljudje začele objavljati pred pol stoletja.
Roman enega najbolj branih slovenskih pisateljev je nastal na podlagi zgodb, ki jih je pripovedoval oče.
192 strani, trda vezava. Cena knjige je
19 EUR + poštnina
www.gorenjskiglas.si
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju ali jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure. Naročila sprejemamo tudi po e-pošti: narocnine@g-glas.si
Gorenjski Glas

KERAMIČARSTVO Janez Kleč, s.p., Milje 77, Visoko vam nudi kakovostno in cenovno ugodno polaganje keramičnih ploščic in mozaikov, adaptacije kopalnic in drugih prostorov. Ustrežemo tudi najbolj zahtevnim, tel.: 051/477-438 15003477

NUDIMO sestavo in pregled vseh vrst pogodb in vlog, tudi v tujih jezikih, uredimo etažno lastnino in svetujemo pri dedovanju. Lom, d.o.o., Koroška c. 21, Kranj, tel.: 040/511-001, casspersi@yahoo.com 15003646

PREŠANJE sadja vam nudi kmetija Matijovc, Janko Jeglič, n.d.d.k., Podbrezje 192, Naklo, tel.: 041/538-583 15003517

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419 15003496

SLIKOPLESKARSTVO Kožušček, Bojan Kožuh, s.p., Pševo 9, Kranj nudi kvalitetne in ugodne slikopleskarske storitve, tel.: 070/612-499 15003513

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Karkol, d.o.o., Ul. Toma Brejca 14, Kamnik, 031/720-141 15003433

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE ponudbe, različnih starosti, pričakovanj, po vsej državi, 031/836-378, www.zau.si 15003440

RAZNO

PRODAM

JEDILNI pribor za 12 oseb Solingen in kvačkan večji prt, cena 50 EUR, tel.: 031/624-509 15003670

NAKUP akumulatorja z brezplačno montažo nudimo najceneje v Agroizbiri Kranj, d. o. o., Smledniška c. 17, Kranj, Cirče, tel.: 04/23-24-802 15003570

PRODAM ali zamenjam 300-kg tehtnico za drva in povezovalne trakove (gurtne), 6 m, za drva, tel.: 051/364-091 15003645

ŠKOTSKO kravo in teličko, staro 20 mes., ter bukova drva prodam ali menjam za seno ali slamo v balah, tel.: 041/961-165 15003665

UGODNO prodam leseno izdelano garažo, 280 x 500 cm, tel.: 04/25-23-273 15003624

PODARIM

PVC cisterno, 1000 lit., prsto stoječo, višina 1.55 x 1.50 m, tel.: 041/211-427 15003696

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.
Pogrebne in pokopališke storitve
Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

ZAHVALA

Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
a v naših srcih
za vedno boš ostala.

V 65. letu nas je mnogo prezgodaj zapustila draga žena, mami, mama, sestra, teta, sestrična in svakinja

Marjeta - Metka Sluga

roj. Pavlič iz Šenčurja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala Prometni policiji Kranj ter vsem sodelujočim pri iskanju pokojne. Prisrčna hvala Juretovim in Mojčinim sodelavcem. Iskrena hvala g. dekanu Urbanu Kokalju in g. župniku Cirilu Isteniču. Hvala pogrebni službi Navček, pevcem iz Predoselj ter harmonikašu. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste se poslovili od nje in jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Ohranimo jo v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaj,
utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih še živiš.

Ob smrti naše drage

Jožefe Kalan

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, znancem, sodelavcem in vsem, ki ste nam ob bolečini stali ob strani, izrekli ustno in pisno sožalje, darovali cvetje, sveče, maše in jo v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot. Iskrena hvala župniku Branku Potočniku za lepo opravljen pogrebni obred, vnukinji za poslovilne besede, pevcem in podjetju Navček za lepo pripravljen zadnji počitek. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ujeta v naša srca
z najlepšimi spomini
boš vsak naš korak
spremljala v tišini.

V častitljivem 92. letu se je od nas poslovila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

Marija Mesec

iz Rovt 13 v Selški dolini

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, izrekli pisna in ustna sožalja, darovali sveče, za maše in cvetje ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.
Zahvaljujemo se osebju Kliničnega centra v Ljubljani in Zdravstvenega doma Škofja Loka za vso pomoč v času njene bolezni.
Hvala pevcem in gospodu župniku za lep pogrebni obred.

Vsi njeni
Rovte v Selški dolini

ZAHVALA

V 63. letu nas je zapustil oče, brat, stric in dedek

Jože Bubaš

iz Kranja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem Savatecha, sosedom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja s tolažilnimi besedami, darovano cvetje, sveče in denarne prispevke. Še posebej se zahvaljujemo gospodu župniku Franciju Godcu za opravljen pogrebni obred s sveto mašo ter pogrebni službi Komunale Kranj.
Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranjali v lepem spominu.

Vsi njegovi
Kranj, 16. oktober 2015

ZAHVALA

»Vsak v življenju zapusti del sebe in v sebi odnese del nas.«

Mineva drugi teden, odkar nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama in prababica

Anica Cerkovnik

iz Čadovelj pri Tržiču

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani.
Posebna hvala dr. Alice Kikelj za dolgoletno pomoč in zdravljenje, Darinki za dolgoletno nego, patronažni sestri Jani Mrvar, negovalkam Sandri, Francki, Ireni, Moniki in Petri iz Doma Petra Uzarja za nego in pomoč pri oskrbi. Hvala sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Zahvala gospodu župniku Tomažu Prelovšku in gospodu Štefanu Babiču za lepo opravljen pogrebni obred, Rezki Urbanc za pomoč, pogrebni službi Komunale Tržič, pevcem ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: mož Franc, hči Marinka, sinova Franci in Miro z družinami

ZAHVALA

Hvala ti, mama, za rojstvo, življenje.
Hvala za čast, za ljubezen, skrbi.
Hvala za bisere, vtkane v trpljenje.
Mama, naj večno ti lučka gori.

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice, sestre, tete in tašče

Marije Vidmar

roj. Likar iz Trebije

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena pisna in ustna sožalja, tolažilne besede, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Še posebej se zahvaljujemo pogrebcem in gasilcem PGD Trebija. Hvala tudi dr. Koprivcu in patronažnima sestrama Valeriji in Mojci. Hvala OŠ Stražišče, SUP PU Kranj, pevcem, trobentaču in harmonikašu, gospodu župniku za lep obred ter pogrebni službi Akris. Iskrena hvala Marički in Miri za pomoč ter Pavletu za ganljive besede slovesa. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, jo obiskovali in ji stali ob strani. Hvala tudi vsem neimenovanim, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hčere Marinka, Jana in Nataša z družinami, bratje Stanko, Francelj in Zoran
Trebija, 8. oktobra 2015

Srce je dalo vse, kar je imelo,
nobene bilke zase ni poželo.

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je zapustil dragi mož, dedi, ati, brat in boter

Stane Rode

C. na Belo 27, Kokrica

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo bivšim sodelavcem Alpetourja – Remont Kranj, Creini Kranj, Davčnemu uradu – izpostava Kranj, OŠ Predoslje, sodelavcem Generalnega finančnega urada RS – Uprava za računovodstvo in finance Kranj, Finančnemu uradu Kranj. Zahvaljujemo se tudi osebni zdravnici dr. Nani Fartek in sestri Mojci, pogrebni službi Navček, župniku za opravljen pogreb in vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste ga na zadnji poti pospremili v tako velikem številu.

Vsi njegovi

Anketa

Bohinjska smučišča

Andraž Sodja

Bohinjce smo vprašali, kaj menijo o zapletih okoli smučišč. Ali se jim zdi oživljanje že več let zaprte Koble smiselno, ali še verjamejo v Čoklov projekt izgradnje smučišča 2864, bi morda morali vse sile usmeriti v razvoj smučišča na Voglu ...?

Mišo Serajnik:

»To, da Kobla ne obratuje, je katastrofa, to se pozna tudi pri obisku Bohinjske Bistrice. Oživitev vsaj dela Koble je zelo smiselna. Škoda je, da smučišče 2864 zaradi sporov ne zaživi.«

Ivana Mencinger:

»Škoda je, ker Kobla ne dela, to ni dobro za Bohinj. Oživitev vsaj dela Koble je še kako smiselna kljub bližini Vogla, ki je sicer odlično smučišče, a ni primerno za vse in si ga vsak tudi ne more privoščiti.«

Anica Bajt:

»Koblo je treba oživiti. Obratovati bi morala tudi poleti, po možnosti z gondolo, ki bi starejše popeljala na izhodišče za Spodnje bohinjske gore. Ali je Čoklov projekt smiseln, ne vem.«

Viki Mencinger:

»Neumno je bilo že to, da so zapleti privedli do zaprtja Koble. Čeprav se ozračje segreva, mislim, da se jo splača oživiti, saj Bohinjska Bistrica potrebuje družinsko smučišče.«

Jožica Odar:

»Mislim, da je oživitev Koble ali vsaj dela Koble smiselna, saj vsi opažamo, da je Bohinjska Bistrica pozimi bolj prazna, kot je bila nekoč. Upamo pa, da bo nekoč zaživelo tudi smučišče 2864.«

Skrbi jih za lipov drevored

Ob Gorenjski cesti v Medvodah so obžagali lipov drevored, naravno pregrado med cesto in bodočim poslovno-trgovskim centrom. Med občani se pojavlja skrb, da bodo drevesa zaradi posegov odmrla.

Maja Bertoncelj

Medvode – Na območju nekdanjega Colorja v Medvodah investitor Projekt SM nepremičnine gradi poslovno-trgovski center, v katerem bo tudi Spar. Ob njem je lipov drevored, ki so ga konec septembra začeli obrezovati. Med občani je slišati nezadovoljstvo nad novo podobo dreves in skrb, da ne bi odmrla.

Na problematiko je opozorila svetnica Alenka Žavbi Kunaver, ki je na Inšpektorat RS za okolje in prostor in na gradbeno inšpekcijo kot občanka podala prijavo suma kršitve predpisov na gradbišču. »Interes kapitala je, da bi se bolje videli reklamni panoji, zato je bilo očitno treba lipe čim bolj oklestiti. Menim, da je drevored lip močno poškodovan in iznakažen, poleg tega je nova stavba Spara postavljena tik ob drevesih, kar pomeni tudi poškodbo korenin in premalo prostora za njihov dolgoročni obstoj. Žalosti me, da občina ni nemudoma ukrepala, in pričakujem, da bo ne glede na mnenja drugih institucij objavila svoje ugotovitve,« je povedala. Na podano prijavo je že prejela strokovno mnenje Zavoda RS za varstvo narave, v katerem je zapisano, da lipe v Medvodah niso uvrščene kot naravna vrednota v Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot niti niso zavarovane z aktom o zavarovanju in da zavod glede omenjenih dreves nima pristojnosti. Se pa strinjajo, da če bi obravnavana drevesa želeli ohraniti, bi bilo najbolje ravnati v skladu s standardi, ki določajo načrtovanje in izvedbo gradbenih posegov v naseljenih območjih in odprti krajini. A ti po njihovem vedenju pri nas niso več v veljavi.

Lipe ob Gorenjski cesti ob bodočem poslovno-trgovskem centru so precej obžagali.

Župan Občine Medvode Nejc Smole pravi, da predvidevajo, da bodo v primeru odkritih kršitev že inšpekcije same naložile določene ukrepe: »Če pa bi katero izmed dreves zaradi posegov odmrlo, bo občina zahtevala sanacijo, saj so določila občinskega podrobnega prostorskega načrta o ohranitvi drevoreda jasna.« Kot je poudaril, so bili avgusta seznanjeni s posegi na koreninskem sistemu in zahtevali sestanek z investitorjem: »Ta je želel opraviti tudi obžagovanje dreves, a smo ga opozorili, da je za to treba pridobiti strokovne podlage v obliki elaborata in da zemljišče ni v lasti Občine, temveč države. Investitor je nato na svoje stroške dal izdelati strokovni elaborat ter ga, tako je povedal na sestanku, predal koncesionarju države ob državnih cestah, ki je izvedel problematičen posek.«

Misijonar Opeka na Brezjah

Jože Košnjek

Brezje – Predzadnja nedelja v oktobru je misijonska nedelja. Letos bo ta v nedeljo, 18. oktobra. Njej daje poseben pomen tudi katoliška Cerkev v Sloveniji, saj po podatkih iz februarja letos kar 61 Slovenk in Slovencev deluje v misijonih v različnih državah sveta. Med njimi so tudi Gorenjci. Še posebej znan je jezuit Stanko Rozman iz Tržiča, ki že dolgo deluje v afriški državi Malavi.

Prireditve ob letošnji misijonski nedelji se bodo začele danes popoldne s postavitvijo misijonske vasi v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano in nadaljevale jutri, ko bo ob 19. uri v Hali Tivoli v Ljubljani dobrodelni večer. Sklepna prireditev pa bo v nedeljo na Brezjah. Ob 15. uri bodo molitve, uro kasneje pa maša. Osrednji gost bo najbolj znani slovenski misijonar lazarist Pedro oziroma Peter Opeka, ki se je rodil v slovenski družini v Argentini, vendar že od leta 1975 naprej uspešno pomaga iz revščine zapuščenim otrokom na Madagaskarju. Peter oziroma Pedro Opeka je bil leta 2012 tudi med kandidati za Nobelovo nagrado za mir.

Telekom postal lastnik Debitela

Kranj – Telekom Slovenije je v sredo postal 100-odstotni lastnik družbe Debitel telekomunikacije, vrednost sklenjenega posla je znašala 15,8 milijona evrov. S prodajalci, to je z družbami ACH Ljubljana, Adria Mobil in Svema Trade, je pogodbo o nakupu Debitela sklenil 27. februarja letos, odločbo javne agencije za varstvo konkurence, da je koncentracija družb skladna s pravili konkurence, je dobil 15. septembra, v sredo pa je postopek zaključil s preknjižbo lastništva delnic v Centralni klirinško depotni družbi. Debitel ima okoli 90 tisoč uporabnikov in bo še naprej deloval pod svojo blagovno znamko. V Telekomu bodo njegovo prihodnjo vlogo in razvoj opredelili v poslovnem načrtu Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2016–2020.

Častni občan Tine Tomazin

Tržič – Tržiški občinski svetniki so potrdili prejemnike letošnjih občinskih priznanj. Naziv častni občan prejme Tine Tomazin, plaketo Občine Tržič prejme Jože Tišler, diplomi Občine Tržič pa Milan Černoga in Foto klub Tržič. Priznanja bodo prejeli ob občinskem prazniku 12. decembra.

vremenska napoved

Pretežno oblačno bo, predvsem danes in jutri bo občasno še deževalo. Razmeroma hladno bo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
9/13 °C	7/13 °C	6/13 °C

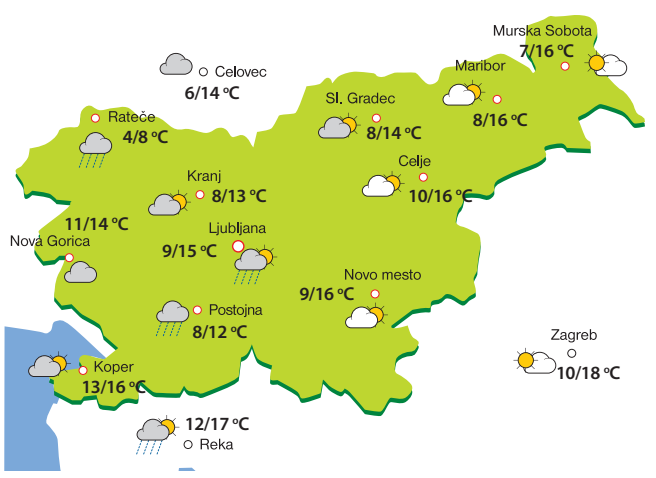

RADIO KRANJ 97.3
25 LET
E-pošta:radiokranj@radio-kranj.si
www.radio-kranj.si
04 / 28 12 220 - 051 303 505
GORENJSKI megasrček